

ກ្រោមព្រមត្រីស្រី

៩០ វររាជា
ក្រោមព្រមបិនក្រក

១០២៧

អំណុល

ជាការងាររៀបចំប្រជាធិបតេយ្យ នគរបាលខេត្តកែច្ចុះ

ISSN 0857-7587

ពិភាក្សានាការប៊ូត

โลกเกลี่ือนกล่นกายวิถุจริต
หลายชีวิตหม่นหมองไม่ผ่องใส่
คนขันแข่งแย่งชิงวิ่งคัวซ้าย
โลกหลงให้ญ่เหยียบย้ำซ้ำเติมกัน

เราจะเพาะเมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์
แบ่งปันเพื่อนมนุษย์pubสุขลั่นต์
เอาชนะสิ่งชั่วร้ายลลายพลัน
ที่สุดนั้นลังคอมดียอมมีจริง

โอลกา้วันทั้งสภាភธรรมชาติและสภាភลังค์ ภัยธรรมชาติทำลายทำร้ายผู้คนจำนวนมาก มนุษย์ก็ทำลายทำร้ายกันเองไม่หยุดหย่อน

เมื่อครั้กคนลูกขึ้นมาช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ตักทุกข์ได้ยาก จึงเป็นเหมือนน้ำทิพย์โอลามใจ ทำให้โลกทั้งป่าคลายร้อนลงทันใด ทุกคนที่ได้เห็นหรือได้ยินข่าวล้วนปลาบปลื้มใจ อิ่มใจ ซึ่งใจ

อย่างเช่นพระราชกรณียกิจและพระราชวิริยวัตตในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชนุภาพนิรันดร์ และงานอาสาของแม็กกี ดอยน์ ที่นำเสนอด้วยฉบับนี้ ล้วนเป็นภาระต่อเนื่องยาวนานที่ต้องอาศัยเมตตาธรรมพร้อมด้วยอุตสาหะสูงส่งควรสรรเสริญยิ่ง

สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยสัมมาทิปฏิรูปคือมีความเห็นถูกตรงในกุศลเป็นพื้นฐาน ทำอย่างไรจึงจะมีสัมมาทิปฏิรูป อุบาสก ชอบทำทาน และฟ้าเมือง ชาวหินฟ้า เสนอไว้แล้วใน “รอบบ้านรอบตัว” และ “บทวิจารณ์”

บทความอื่นๆ ล้วนสนับสนุนการทำความดีเพื่อมวลมนุษยชาติ ด้วยความเห็นที่ถูกตรงในกุศล ด้วยเมตตาธรรม และด้วยอุตสาหะ โดยไม่ลืมที่จะรักษาตนให้มั่นคงในคีลธรรม

๑๐๙๖

ดอกหญ้าฉบับที่ ๑๕๗ ขอแก้ไข เรื่องจดหมายจากในหลวง ถึงสมเด็จพระเทพฯ ข้อ ๓๘ ดังนี้ ระหว่างทรงผนวช พระอุปัชฌาย์คือ สมเด็จกรมหลวงราชบูรพาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้าองค์ที่ ๑๓ พระพี่เลี้ยงคือ พระศานโนเลภณ (สุวัฒน)

ขอบคุณท่านผู้อ่านที่แจ้งมา

๑๐๙๖

- ๑ -

สารบัญ

ชั้นแลนด์สีงแแกดล์คอม

สมุดบันทึก/เรื่องร่ายฯ	๓
ทำเรื่องดีๆ ให้แก่เพื่อนดินฯ.....	๑๐
นกป่วย	๓๗
บอกต่อ/โรคเลพติดเมือดีอี..	๕๕
รับเชิญ/แม็กกี้ ดอยน์.....	๖๗
วิสาวา ปรามา ญาติ	๔๕

ธรรมะสัgaray

ชาดก/ บันนานิข อ	๕๑
------------------------	----

นำร่อง

ดาวในดวงใจ คนใช้พลังถีน.....	๔๗
------------------------------	----

บทความแลนด์เรื่องกู๊ด

บทวิจารณ์/ลัมมาทิภูวนิช.....	๑๙
กี/ยิ่งอยาก ยิ่งยากยิ่ง.....	๒๔
รอบบ้านรอบดัว/แล้วอย่างไรเง็งจะรู้ฯ.....	๕๗
ถ้อยคำลิริกคง/เรื่องมีที่หลายเหตุผล.....	๔๙

เรื่องดีๆ จากโลก

ชายตัดฟันกับพระรูปหนึ่ง	๒๑
เยา ๖ ลุขามฝาก.....	๓๐
“ชื่อลั้ย”	๓๑
“วรรณวิทย์”ฯ	๓๓
๙๘ คำภาษาไทยฯ	๕๗

๐๐๑๔๙

ปีที่ ๓๑ อันดับที่ ๑๕๘

มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘

เจ้าของ : สมามคุ้ปปีบัตติธรรม

๖๗/๓๐ ถนนนวมินทร์

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๓๙-๕๕๓๙

www.asoke.info

E-mail: dokya@hotmail.co.uk

บรรณาธิการ : วินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ : น้อมคำ สมพงษ์ ลุนัย

วิสุตร ปานปัน ภูดา รักมี

พิมพ์ที่ : โรงพิมป์มูลนิธิธรรมลั้นติ

๖๗/๑ ถนนนวมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

E-mail : thatfah2520@yahoo.com

ผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา : เว้อตีวีแซมดิน เลิศบุคย์

จำนวนพิมพ์ ๒๕,๐๐๐ เล่ม

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ “ดอกหญ้า”

*เพื่อยังความเป็นภราดรภาพ

และสามัคคีธรรมให้เกิดในหมู่สามาชิก

*เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนักรถึง

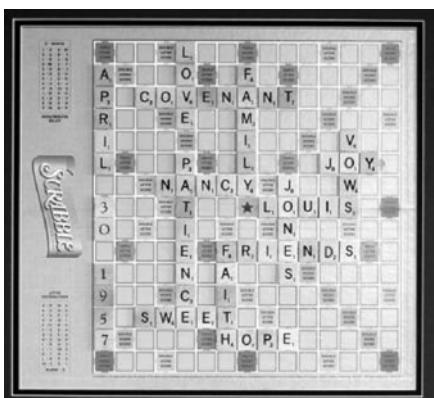
คุณค่าสาธารณะของหลักธรรมในศาสนา

ในส่วนที่จะนำไปใช้แก่ปัญหาในชีวิตและลังคม

เรื่องง่ายๆ

ครั้งหนึ่งมีเด็กมารยมต้นในต่างจังหวัดเล่นสแคร็บเบิลกัน ๔ คน แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายละ ๒ คน จะได้ช่วยกันคิดคัพท์ สแคร็บเบิล (scrabble) เป็นเกมต่อคัพท์ภาษาอังกฤษ แต่ละฝ่ายจะได้ตัวอักษร ๘ ตัว แต่ละตัวอักษรจะมีค่าคะแนนประจำตัวอักษร ใครใช้ตัวอักษรตัวไหนต่อคัพท์ก็จะนับคะแนนรวมจากตัวอักษรทุกตัวที่ใช้ ผู้เล่นจะวางตัวอักษรตอกกันให้เป็นคำที่มีความหมาย โดยวางลงไปบนแผ่นตารางบางช่องตารางจะมีค่าคะแนนเพิ่มให้สำหรับผู้เล่นที่วางตัวอักษรตรงช่องนั้นพอยด์ ใครวางตัวอักษรลงไปเท่าไรก็จะได้รับตัวอักษรใหม่คืนมาเท่านั้น ให้มีครบ ๘ ตัวอักษรเท่าเดิม

เรื่องเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่งทำคะแนนนำไปมาก เพาะสามารถคิดคัพท์ที่ต้องวางตัวอักษรบนช่องตารางที่ได้คะแนนพิเศษ แล้วสามารถของอึกฝ่ายหนึ่งก็ช่วยเพื่อนคิดคัพท์โดยลืมไปว่าอยู่คนละฝ่าย เพื่อนอึกคนหนึ่งก็เลยไม่พอใจ

โชคดีที่หมดเวลาเลียก่อนที่สถานการณ์จะตึงเครียดมากขึ้น

วันรุ่งขึ้นมาเล่นกันใหม่ คราวนี้เล่นเดี่ยว ทุกคนจะได้คิดคัพท์เองเต็มที่

เด็กคนหนึ่งบอกว่าไม่ต้องคิด
จะแน่น อีกคนหนึ่งสนับสนุน บอกว่า
ไม่ชอบให้กรอกัน เด็กๆ ช่างแก่ปัญหา
ได้ง่ายดายเลียเหลือเกิน

ถ้าแข่งกันแล้ววุ๊ลิกไม่ดีต่อ กันก็ไม่
ต้องแข่งกันแล้วละ เล่นกันเฉยๆ โดยไม่
ต้องแข่งกัน ไม่ต้องอยากได้ คำแนะนำมา
พิสูจน์ว่าเราเก่งแค่ไหน

เรื่องเหล่านี้ นอกจะจะเป็น
ธรรมชาติของเด็กเองแล้ว พ่อแม่ก็มี
บทบาทสำคัญมากๆ ในการอบรมปั่น
นิสัยบุตรหลาน อย่างเช่นพระเจริยวัตต
ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ที่นิยมสร้างสรรค์
ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ (๑๐ พฤษภาคม)
มหาจักรีสิรินธร) รวมรวมมาถ่ายทอด
ต่อท้ายเรื่อง เช่น สมเด็จพระบรม-
โภรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรง
พระราชพินธ์ไว้ว่า

เมื่อเวลาเราพื้นห้องเล่นด้วยกัน
เมื่อมีเรื่องหรือเกิดเรื่องขึ้น เราจะจะโน้น
ลงโทษด้วยกันเสมอ ถึงแม้พี่ชายบาง
ครั้งจะลังเลทำอะไรก็ตาม น้องน้อยก็ไม่
เคยพ้องว่าพี่ชายลังเลยังไงครั้ง น้อง

น้อยเป็นเด็กที่กล้าที่จะเล่นกับพี่ชาย
ด้วยความรักและซื่อสัตย์ ไม่เคย
เอ่าเปรียบพื้นห้องเลย

ในหนังสือ “๓ รอบจิตราธรรม
ใจ” ถ่ายทอดเรื่องเล่าของทูลกระหม่อม
หญิงอุบลรัตนราชกัญญา ว่า ครั้งหนึ่ง
เมื่อยังทรงพระเยาว์ได้เสวยพระ-
กระยาหารจินกับสมเด็จพระบรมราชชนนี-
นาถ มีถัวยชอลแดงกับมัลตาร์ดลีเหลือง
อยู่ในถัวยเดียวกัน ทูลกระหม่อมหญิง
ทรงคนเล่นสีแดงปนลีเหลือง สมเด็จ
พระบรมราชชนนีนาถทอดพระเนตรเห็น
เข้าพระทัยว่าเป็นผลงานของสมเด็จ

พระเทพรัตน์ฯ เนื่องจากถ่ายน้ำลิ้มวางแผน
อยู่่เฉพาะพระพักตร์สมเด็จพระเทพ-
รัตน์ฯ สมเด็จพระเทพรัตน์ฯ ทรงถูก
ตำหนิและทรงรับคำตำหนิไว้เอง

หลังจากได้อ่านเรื่องเล่าเกี่ยวกับ
พระเจ้ายิวตระอันดง รวมถึงน้ำพระ-
ทัยต่อพระสหาย และความกตัญญูต่อ
พระอาจารย์กieselberg รวมพระชายา-
ลักษณ์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ พระ-
กรณีย กิจ และพระราชินีพินธ์ ทำเป็น
ไฟล์สไลด์โชว์ โดยใช้เพลงนารีรัตนฯ
ประกอบในไฟล์ด้วย

เพลงนารีรัตนฯ

คำอ้าง สุทธิพงษ์ สมบัติจินดา
ท่านอง เดชาณัฐ รีดวิษลฤทธิ์
ขับร้อง ปาน-ชนพร แวงประยูร

พ่อเคยบอกไว้ จะทำเรื่องใดให้เสร็จ
ดังฝัน

เล่นทางเหล่านั้น ไม่เคยคาดโดยตัว
กลับดอกไม้

แต่แก้วดวงหนึ่งซ่างงาม ยังมุ่งเดิน
ตามรอยเท้าพ่อไป

ด้วยพลังที่ล้นดวงใจอันเปี่ยมครัวฑา
มือจับปากกา สมุดทุกหน้าพากเพียร
สร้างสรรค์

อุดมการณ์นั้น ยังคงยืดมั่น ไม่หวั่น
ปัญหา

باءขาลำเนาห่างไกล ความรักภินไป
ด้วยใจเมตตา

เพื่อแผ่นดินที่กำเนิดมาร่วมเย็นสืบไป
นารีรัตนฯ แก้วใจประชาคุณค่าล่อง
ใส

แก้วงามละท้อนแสงทองส่องใจ
สว่างไสวด้วยหัวใจเพื่อแผ่นดินนี้
นารีรัตนฯ ผู้ยอมเห็นอยู่ลำด้วยแรง
ที่มี

แก้วที่ควรค่าการสุดดี คือหนึ่งนารี

ผู้เป็นที่รัก

ปวงไทยน้อมใจถวายครัวฑา ราช-
สุดา ผู้เป็นที่รัก

เนื่องจากเป็นการทำสไลด์ชีว
ครั้งแรก และมีพระฉายาลักษณ์จำนวน
มาก ก็เลยต้องใช้เวลานานเป็นสัปดาห์
ทำเสร็จแล้ว ต้องเปิดดูการเลื่อน
พระฉายาลักษณ์ให้จบพอดีกับเพลงจบ
ยิ่งดู ยิ่งฟังหลายรอบก็ยิ่งรักพระองค์
มากขึ้น

พอทำได้ ก็ทำต่อ ทำไฟล์สวัสดี
ปีใหม่วันสงกรานต์ส่งไลน์ให้กลุ่ม
สหายธรรม

การใช้ไลน์ก็เพิ่งให้หานานสอนไม่กี่
วันก่อนหน้านี้

นับเป็นช่วงเวลาของการเรียนรู้
ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการทำไฟล์
TEDTalks ติดพระเกี้ยรติสมเด็จพระเทพรัตน์
นอกจากความรู้ด้านเทคนิคแล้ว ยังได้
ทราบว่าสมเด็จพระเทพรัตนฯ เคยตรัส
ไว้เมื่อ พ.ศ.๒๕๖๐ คราวที่ทรงได้รับ
พระราชทานพระอิลวิทยศ “สมเด็จ

พระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรี ลิวินธร รัฐสีมาคุณการปิยชาติ สยาม บรม-ราชนมารี” ว่า

“ข้าพเจ้าทราบดีอยู่ว่า ข้าพเจ้ามีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประเทศไทยอย่างมาก และการที่จะปฏิบัติราชการแผ่นดินนั้น เป็นภาระอันหนักที่ต้องอาศัยทั้งสติปัญญาและความรู้ความสามารถอย่างพร้อมมูล ข้าพเจ้าจึงตั้งใจที่จะเพียรพยายามศึกษาและปฏิบัติฝึกฝนตนเองต่อไปให้ดีที่สุด เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับหน้าที่ตามที่ทุกคนมุ่งหวัง...”

ล่าสุด เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ ทรงมีพระราชดำรัสในพิธีถวายปฏิญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติมหาจิດ្ឋารัตนรัฐมหาจิikitสถานฯ

“ข้าพเจ้าทำหน้าที่หลายอย่าง หนึ่งนั้นก็คือการเป็นผู้สอน ในความคิดของข้าพเจ้า การเป็นครูหมายถึงการเป็นนักเรียนที่แท้จริง ในฐานะที่เป็นครู เราจะต้องหาความรู้อย่างไม่มีที่ลื้นลุ่ด ในฐานะของนักเรียนและครู ข้าพเจ้าจึงได้เรียนรู้สิ่งใหม่ และส่งต่อความรู้เหล่านั้นให้กับนักเรียน หน้าที่หนึ่งของข้าพเจ้าคือการสอนประวัติศาสตร์แก่นักเรียนนายร้อยในประเทศไทย ซึ่งข้าพเจ้าพยายามหาสิ่งใหม่ๆ มาสอน พากເຫດตลอดเวลา เพื่อให้นักเรียนของข้าพเจ้าเข้าใจโลกและสังคมได้ดีขึ้น ข้าพเจ้านำประสบการณ์ใหม่มารวมกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เพื่อเปิดโลกของนักเรียนให้กว้างขึ้น ทำให้พากເຫດมองเห็นสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างไปจากสิ่งที่พากເຫດคุ้นเคยอย่างลึกลับ เชิง ข้าพเจ้าคิดว่ามันมีคุณค่ามาก เมื่อ

นักเรียนแสดงความสนใจในเรื่องที่
กำลังเรียนรู้และสนใจเกี่ยวกับโลกภายนอกมากขึ้น”

ช่าวสารข้อมูลมากมายจากไลน์ก็มีทั้งช่าวสารบ้านเมือง ข้อคิดดีๆ สำหรับการดำเนินชีวิต ภาพสวยๆ เรื่องขาๆ แล้วก็เพลง สำหรับเพลงฝรั่ง เป็นสิ่งใหม่มาก ไม่เคยรู้เรื่องเพลงฝรั่งมาก่อนเลย พอดีตอนล่งมา ก็เลยเปิดฟังเพลง Imagine ฟังแล้วประทับใจมาก เดิมคิดว่าจะแนะนำเพลง lost stars ที่หวานเปิดให้ฟัง ต้องเปลี่ยนมาแนะนำเพลง Imagine ก่อน

IMAGINE

ประพันธ์และขับร้องโดย John Lennon

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us only sky

Imagine all the people
Living for today...
Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for

And no religion too

Imagine all the people
Living life in peace...

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will be as one

Imagine no possessions
I wonder if you can
No need for greed or hunger
A brotherhood of man

Imagine all the people
Sharing all the world...

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one

คุณจิระนันท์ พิตรปรีชา (<http://www.saigonanswer.com/clip/Imagine-on-TPBS/H1ey8HD-wvo>)
แปลไว้ว่า

หากไม่มีสรวงสรรค์...ผ่านจ่ายๆ
นรกร้ายเบื้องล่างก็ว่างหาย

ເງຍຂຶ້ນເຫັນພໍາໄປຮ່ວງໂລ່ງສົບາຍ
ລອນນີກກາພ...ຄົນທັ້ງໜາຍ
ອູ່ຢ່ວມກັນ...ເພື່ອວັນນີ້

ລົບເລື່ນແປ່ງແທ່ງຮັ້ງຈາຕີ...ລອງວາດຝຶ່ນ
ເພີ່ຍເທົ່ານັ້ນເຮືອງຮ້າຍໆ ກົກລາຍຄລີ່
ໄມ້ຕ້ອງຝ່າ ໄມ້ຕ້ອງຮັບເອາະພພລື
ແລະໄມ້ມີເລັ້ນທາງຕ່າງគັ້ງທ່າ

ລອນນີກກາພ ພອງໜົນທັ້ງໜາຍ
ສຸຂສົບາຍລັ້ນຕິຫຣົມຄ້າຄຸນຄ່າ

ເຮືອຈະຫຍັນວ່າຈັນເພື່ອໄຟລື່ມຕາ
ແຕ່ກົມົມາກວ່າຈັນທີ່ຜົນເປັນ
ໄດ້ແຕ່ທ່ວງວ່າວັນທີ໌ເຮອຈິງເຫັນ
ມາຮັມເປັນທີ໌ເດີຍວສຮ້າງໂລກໃໝ່

ໂລກທີ່ໄຮ້ກາຮຽກຮອບຄຣອງຂອງຜູ້ໃດ
ລອງຄົດດູໄດ້ແໜ່...ອຍກາໃຫ້ລອງ
ຈະລື້ນຖຸກໜ້າທ່ຽມາກຮຽກດີ່

ເມື່ອໂລກນີ້ພື້ນ້ອງກັນ ຈົນທັ້ງພອງ
ລອງວາດຝຶ່ນວັນໃໝ່ໄດ້ປ່ອງດອງ
ຮ່ວມແປ່ງປັນຄຣລອງໂລກຂອງເວາ

ເຮືອຫຍັນວ່າຍັງເພື່ອລະເນອຝຶ່ນ
“ມີໃຊ້ເພີ່ຍແຄ່ຈັນຜົນເກົ່າ”
ຈະຮອເຮອມຮ່ວມແຮງໜ່ວຍແປ່ງເບາ
ເພື່ອໂລກເວາສຸຂສມານຄານຕິຄຣອງ

ຍຸດຸນີ້ໄຄບປຸລຸກຮະດມເຮືອງໝາຕິນິຍົມ
ແລະຫວັງຈະຈຸດແລປະເທດຕິດວ່າຍໆອໍານາຈ
ເຜົດຈາກຮ ຄງຈະທະລຸມືຕິມາຈາກໂລກເມື່ອ
ສອງຮ້ອຍປຶກອົນ ແລະດ້ວຍຄວາມທີ່ເປັນຄົນ
ຍົອນຍຸດ ຈຶ່ງໃຊ້ກຳລັງແຍ່ງຊີ່ງອໍານາຈ
ເໜືອນອນນາຮຍໜີນ ໄມ່ເໜືອນເດັກາ ທີ່ພອ
ຮູ້ຕ້ວ່າ ແນ່ງຂັນແຍ່ງຊີ່ງກັນແລ້ວຈະໂກຮ
ກັນກົບເລີກແຂ່ງກັນ ຈ່າຍກວ່າ

●ຮັກບ້ອນ

ທຶນ ໄຊເມື່ອນເຕີນ ເມື່ອນໜ້າ

ກາພໂດຍ ນ້ອຍແລະຈຸ່ມ

ຈິງວັນຫຍຸດ ຜູ້ຄົນນຳມາກມາຍອອກຈາກບ້ານໄປຈັບລ່າຍໃຊ້ສອຍ ທ່ອງເຖີ່ງ
ກິນອາຫານອອກບ້ານ ອ້ຽວພາກັນໄປຢົກນິກຕາມທີ່ຕ່າງໆ ທີ່ເປັນສັນຕິພາບ
ທີ່ມີຄົນດູແລ ກັບທີ່ທີ່ໄມ້ເສີ້ຫັ້ງລັ້ງຂະຍະແລະຄົນດູແລ ເຊັ່ນ ເງື່ອນທີ່ໄກລ້າບ້ານຕ່າງຈັງຫວັດຂອງ
ເຮົາທີ່ມອບຮຽມຈາຕີອັນດູດມໄປດ້ວຍຜົນປາ ຜົນໜ້າ ໃຫ້ເຮົາຍ່າງໄມ້ເສີ້ເຈືອນໄຂ ແຕ່ມໍ່ນຸ່ມຍົງ

บางพวกบางเหล็กลับไม่ค่อยรู้คุณ มาเสพธิรรมชาติ
แล้วทำให้สักงานที่สวยงามลอกปrank เลื่อมโกรมลงภายใต้
เวลาไม่นาน

บางกลุ่มมาตั้งวงศ์เหล่ายาปลาปีง ก่อไฟประกอบอาหาร ซื้อเหล้าเบียร์มาดื่มกิน เสร์วแล้วก็ทิ้งทุกอย่าง กองไว้ตรงนี้อย่างไม่ irony เพราะเข้ามามีอะไรเราไปเดินออกกำลังกาย สุดอกาก บริสุทธิ์ ชุมวิวิทวัคค์น้อนและลงงานที่ธรรมชาติมอบให้ เราก็พบฝ่าขวดเบียร์เหล้าขวดแตก (ทำไม่กินแล้วต้องทุบให้แตก ไม่เข้าใจเลย) ห้อมกว่า อาหารกระป๋องถ้วยกาแฟ หลอดดูด ถุงพลาสติก เปลือกกลูกอม และอื่นๆ อีกมากมายที่เรานับไม่ครบ เศษขยะเหล่านี้หากไม่เก็บขึ้นมันก็จะปลิวลงน้ำในแม่น้ำ และสัตว์น้ำไม่ว่าจะปลา เต่า หรือแม้แต่นก ก็กินเข้าไปโดยไม่รู้ว่าเป็นขยะพลาสติก ทำให้ลัตว์เหล่านี้ตายไปนักต่อนักแล้ว

สิ่งที่ทำได้ทันทีคือ หากเราไปเดินเล่นแล้วเห็นขยะ ก็จะตั้งใจเก็บขึ้นมาเท่าที่จะทำได้ เราจะพกถุงพลาสติกใบใหญ่ๆ ใส่รถไว้ทุกวครั้ง เมื่อออกกำลังกายเสร็จ ก็จะเก็บขยะตามทางกลับօอกไปทิ้งด้วย โดยจะไม่ทิ้งข้ออ้างว่า เราไม่ได้เป็นคนทึ้ง ขยะเก็บเท่าไรก็คงไม่หมด เดียวมีอะไรเหลือ เดียวจะสักปูร์ ก็เดี๋ยวเชือโกรคือย่าง

โน่นอย่างนี้ จนเป็นเหตุให้มีได้เก็บขยะ

เราตั้งใจว่า แม่ทำได้น้อยก็จะทำเท่าที่ทำได้ เก็บได้เม่หมดยังดีกว่าไม่ได้เก็บ เก็บได้เท่าไหร่ก็เท่านั้น อย่างน้อยเราก็ทำให้ที่ที่เราเดินผ่านสะอาดขึ้น และขยะที่เราเก็บก็จะไม่หล่นไปทำอันตรายต่อสัตว์บกและสัตวน้ำที่มากกินบริเวณนั้น

หากจะไปปิกนิก เราก็จะจัดอาหารไว้ปืนโต ใส่ตะกร้า เอาเลือไปปูนั่ง กินเสร็จเอาปืนโตมาล้าง ไม่มีขยะจากถุงพลาสติกใดๆ เลือกพับเก็บไว้หลังรถ เราจะออกจากสถานที่มาดูจะเดียวกับก่อนเราไปปิกนิก ไม่ทิ้งขยะใดๆ ไว้ นอกจากความรู้สึกของคุณจากใจต่อผู้ให้ เช่น ก็อครอมชาติที่ยิ่งใหญ่นั่นเอง

นกป่า

ภายในวันหนึ่ง ฉันนั่งทำงานอยู่ที่บ้านເພື່ອຄູ່ເລືອບໄປເຫັນກີວາບຕ້ວນໜຶ່ງມາກິນອາຫາຣທີ່ເຮົາມັກໃຫ້ນກເຂາຕຽງຮະເບີຍບ້ານ ນກເຂາຕົວເລັກໆ ນ່າຮັກ ຂັນກີເພວະເຮົາໄມ່ຕ້ອງເຂົາມາຊັ້ນໃນກຮ ແຕ່ພວກມັນກົມາກິນ ອື່ເລົະທະບ້າງ ແລ້ວຮ້ອງເພັງໃຫ້ພັງ ມີແບບໄປເຫັນເຢັນກັບ ໄມ່ຕ້ອງຫາບ້ານໃຫ້ອູ່ ແປ່ງປັນຄວາມສຸຂໃຫ້ກັນ ເມື່ອກ່ອນ ຂັນມັກຈຳກັງທີ່ມັນອື່ເຮົາມາດີໄປໝາຍດ ຕ້ອງຄອຍເຫຼືດຮະເບີຍ ແຕ່ພອນມັນຂັ້ນໃຫ້ພັງກົງກີ ວ່າມັນຂັ້ນພວະເສີຍຂາດນີ້ ເກະຕັ້ນໄມ່ທີ່ຮະເບີຍກົດໆນ່າຮັກເປັນໜັກໜາ ກະອີແກ່ ມັນອື່ເລົະຫຸ່ນອ່ອຍ ຖຸເອກີໄດ້ ເຮົາຈະເຂາແຕ່ເສີຍພວະ ຕ້ວສາຍ ແລະໄມ່ເຂົ້າອື່ນດ້ວຍ ກົກຄົງໄມ່ໄດ້ພວະມັນມາດ້ວຍກັນໝາດ ແຕ່ນກີວາບນີ້ສີ ຕັກີໄມ່ນ່າຮັກ ອົກເຍຂະ ກິນກີ ເກັ່ງ ຂັ້ນໄມ່ໄດ້ອົກຕ່າງໜາກ ດູ້ໄມ່ມີອະໄວດີເລີຍ ເວລາເວາໃຫ້ອາຫານກເຂາທີ່ນ່າຮັກ ມັນກີ ທົບມາແຢ່ງພວະຕ້ວໃຫ້ຢູ່ກ່າວ ດູ້ເປັນກວ້າຍາ ຍັງໄໝໂຫຼກລ

ແຕ່ເຈົ້ານກີວາບຕ້ວນນີ້ສີ ນອກຈາກສຽວຄຸນຂ້າງຕົ້ນທັງໝົດ ຍັງແຄມມີເນື້ອງອາກ ທີ່ຂ້າງແກ້ມທັ້ງສອງ ເນື້ອກີເປັນປຸ່ມາ ດູ້ນ່າເກລື້ຍດຳກາ ປົງກິຈົຍແກທີ່ເຫັນຄື່ອໄມ່ຫອບ

อย่างໄລມັນໄປທີ່ອື່ນ ໄວເຫັນຄົມຕິດ ຈັນກີໄລມັນທັນທີ່ ຫຼູ້າ ມັນກີບີນໄປໜ່ອຍນຶ່ງ ແລ້ວ ກີດີນຕ່ອພຣະຣະເບີຢູ່ທີ່ບ້ານກວ່າງ ມັນກີໄປເດີນຕຽງອື່ນ ຈັນກີຕາມໄປ ຫຼູ້າ ອີກໜ້ນ ມັນກີທຳແບບເດີມ ຈັນຊຸກຄິດຂຶ້ນມາໄດ້ວ່າ ນີ້ຈັນກີລັງທໍາໂຮງໄສ ເວລາເຮົາເຫັນເດັກ ນ່າຮັກ ເຮົາຍຸກເຂົ້າໄປກອດແລະໂຮມແກ້ມ ແລ້ວຄ້າເປັນສັຕິວີທີ່ກອດຫວູ້ສົມຜັສໄດ້ ກີ ອີກກອດ ຄ້າຍ່າງນັກ ຈັບໄມ້ໄດ້ກີຍືນດູ ຂຶ້ນຮັມມັນ ແຕ່ນກີຕວັນປ່າຍ ນ່າເກລີຍດ ຈັນ ຈຶ່ງໄລ່ມັນ ສມຄວາມແລ້ວຫວູ້ສົມຜັສໄດ້ ແລະທບທວນຄວາມຮູ້ສົກຂອງຕົວເອງວ່າ ເຮົາ ໄມ່ມີເມືອດຕາພອ ເຮົາເລືອກທີ່ຮັກມັກທີ່ຂັ້ງ ດິດໄດ້ແລ້ວຈັນກີປັບປ່ອຍໃຫ້ມັນເດີນເລັນຫາ ອາຫາກີນໄປຕາມປະສາ ມັນເດີນຫ້າ ແລະຫຍຸດປອຍໆ ອູ້ນິ່ງໆ ແລະອື່ປ່າທົ່ວ ຈັນກີ ໄມຮູ້ຈະຫ່ວຍມັນໄດ້ຍ່າງໄຣ ເພີ່ງແຄ້ມໄໝໄລ່ ໄມເຮັບກວນມັນ

ສາຍວັນຮູ່ງຂຶ້ນ ມັນກີບີນມາເໜີມຄົມເດີມ ຈັນໄໝເກ່ອຍໄດ້ອູ່ບ້ານຕອນກລາງວັນ ຈຶ່ງ ໄນຮູ້ວ່າມັນນາກີວັນແລ້ວ ແຕ່ສອງວັນທີ່ຈັນຄອງໜັນມາຕລອດ ວັນນີ້ຈັນຕັ້ງໃຈໃຫ້ອາຫາກີນ ເນື່ອມັນຈົກກີນເສົ້າກີໄປໜ່າຍພັກນິ່ງໆ ກລາງແດດຄຸ່ນ ຈັນມອນມັນດ້ວຍສາຍຕາທີ່ປີເລີ່ຍນ ໄປ ຂອໃຫຍນະທີ່ໄລ່ເຮືອເນື່ອວານນີ້ ແລະຂອບຄຸນທີ່ເຮືອສອນໃຫ້ຈັນຮູ້ວ່າ ເຮົາຕ່າງກີເປັນ ເພື່ອນຮ່ວມທຸກໆໆ ເກີດ ແກ່ ເຈັບ ຕາຍ ດ້ວຍກັນໜົດທັງສິນ

ສົມມາທິງຈີ

พระพุทธเจ้าตรัสถึงหลัก “สัมมาทิฏฐิ” ไว้ว่าเป็นประธานของสัมมาอริยมรรคเมืองค์แปดที่ต้องเกิดนำมาก่อนมรรคองค์อื่นๆ เมื่อนั้นแสงเงินแสงทองซึ่งต้องเกิดนำมาก่อนที่จะเห็นดวงอาทิตย์โผล่พ้นขอบฟ้าทางทิศตะวันออกในยามเช้า โดยพระพุทธองค์ได้อธิบายหลักสัมมาทิฏฐิไว้หลายนัย และหนึ่งในความหมายนั้นก็คือการเข้าใจหลักอริยสัจลสี่อย่างถูกต้อง

ในรัมจักรปัปตตนสูตรซึ่งเป็นการแสดงปฐมเทศนาริ้งแรกเพื่อโปรดปัญจัคคีย พระพุทธองค์ทรงสรุปแก่นของหลักอริยสัจสี่แต่ละข้อไว้เป็นสามประวัฐปฏิได้แก่ ทุกข์อริยสัจมีลักษณะเป็นอย่างนี้ๆ คือ ... อุปากานขันธ์ & เป็นทุกข์ สมุทัยอริยสัจมีลักษณะเป็นอย่างนี้ๆ คือ ตัณหาประกอบด้วยความกำหนดด้วยความกำหนด ด้วยอำนาจความเพลินอันได้แก่ กามตัณหา ภวตัณหา วิภาวะตัณหา นิโรหอริยสัจมีลักษณะเป็นอย่างนี้ๆ คือ การที่ตัณหาดับไปโดยไม่เหลือ และมรรคอริยสัจมีลักษณะเป็นอย่างนี้ๆ คือ สัมมาทิฏฐิ (ความเห็นชอบ) สัมมาสังก์ปะ (ความ

คำริขอນ) สัมมาว่าจा (ว่าจาริขอນ) สัมมาภัมมันตะ (การงานขอນ) สัมนาอาชีวะ (การเลี้ยงชีพขอນ) สัมมาวยามะ (ความเพียรขอນ) สัมมาสติ (ความระลึกขอນ) สัมมาสมานิ (ความตั้งใจมั่นขอນ) อันเป็นปริวัฐูรอบที่หนึ่ง (หรือการเกิดแสงสว่างแห่งปัญญาขั้น “เข้าใจ”)

ทุกขอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ควรกำหนดรู้” สมุทัยอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ควรละเลียด” นิโกรธอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ควรทำให้แจ้ง” และมรรคอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ควรเจริญ” อันเป็นปริวัฐูรอบที่สอง (หรือการเกิดแสงสว่างแห่งปัญญาขั้น “เข้าถึง”)

ทุกขอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ทรงกำหนดรู้แล้ว” สมุทัยอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ทรงละได้แล้ว” นิโกรธอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ทรงทำให้แจ้งแล้ว” และมรรคอริยสัจเป็นสิ่งที่ “ทรงทำให้เจริญแล้ว” อันเป็นปริวัฐูรอบที่สาม (หรือการเกิดแสงสว่างแห่งปัญญาขั้น “พัฒนา” เปลี่ยนแปลง)

รศ.ดร.มารค ตามไทร อธิศิษยาจารย์ภาควิชาปรัชญาคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งถือเป็นนักวิชาการมือหนึ่งด้านปรัชญาวิเคราะห์และปรัชญาวิทยาศาสตร์ของเมืองไทย เคยกล่าวไว้ในหนังสือรวมบทความ “มรรคของมารค ตามไทร” ที่บรรยายถึงความเชื่อที่ว่ากันทำขึ้นเนื่องในโอกาสเกณฑ์อนุญาติการต้อนหนึ่งว่า เนื่องจากอาจารย์เป็นลูกครึ่ง (แม่เป็นคนไทยพ่อเป็นคนต่างดิน) ซึ่งมีแบบชีวิตในสองภาษาและสองวัฒนธรรม ตอนเด็กจึงถูกส่งไปเรียนวิชาพุทธศาสนาเพื่อให้เข้าใจรากฐานของวัฒนธรรมไทยที่ต้องอยู่บนพระพุทธศาสนามากขึ้น

ในการฟังคำบรรยายเรื่อง “หลักอริยสัจสี่” อาจารย์มีความสนใจมากและยกมือถามผู้สอนว่า อันที่จริงหลักอริยสัจสี่น่าจะมีแค่สามข้อแทนที่จะเป็นสี่ข้อใช่หรือไม่ ปรากฏว่าแทนที่จะถามถึงเหตุผลของการตั้งคำถามนี้ อาจารย์กลับถูกตໍาหนอนอย่างรุนแรงที่บังอาจไปตั้งข้อสงสัยกับหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา

ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้

ประเด็นที่อาจารย์มารคตึ้งข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักอริยสัจสี่ว่า น่าจะมีแค่ สามข้อนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะถ้าแปลพระบาลีตามตัวอักษร ในเมื่อ “สมุทัย อริยสัจ” ก็อตัวตัณหาซึ่งได้แก่ การตัณหา ภวตัณหา และวิภวตัณหา ขณะที่ “นิโรธอริยสัจ” ก็ความดับลึกลับแห่งตัณหานั้นๆ ดังนั้น “นิโรธ” ก็เป็นเพียงด้าน กลับของ “สมุทัย” ซึ่งเปรียบเหมือนเป็นเพียงด้านสองด้านของเหรีญญาเดียวกัน เท่านั้น จึงมีแค่ “ทุกข์” (ภาวะแห่งปัญหาความบีบคั้นในชีวิต) “สมุทัย” (เหตุ แห่งทุกข์อันคือกิเลสตัณหาอุปทาน) และ “มรรค” (หนทางปฏิบัติเพื่อดับเหตุ แห่งทุกข์ซึ่งก็คือการละกิเลสตัณหาอุปทาน) ก็อธิบายหลักอริยสัจสี่ได้ครบถ้วน เพียงพอแล้วในเชิงตรรกะ โดยไม่จำเป็นต้องมี “นิโรธ” อีกข้อให้ฟุ่มเฟือยก็ได้

ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่ความหมายของคำว่า “นิโรธ” ตามที่พระพุทธองค์ ตรัสลึกลับในหลักอริยสัจสี่ ว่ามีนัยที่แตกต่างจากมุกกลับของ “สมุทัย” อย่างไร จึง จำเป็นต้องแยกเป็นหลักอริยสัจเพิ่มขึ้นมาใหม่อีกหนึ่งข้อ ถ้าตอบคำถามนี้ไม่ได้ กระจ่างชัด ก็ย่อมกล่าวไม่ได้ว่ามี “สัมมาทิฏฐิ” (อันคือความเห็นชอบหรือความ

เห็นที่ถูกต้อง) ในหลักอริยสัจสี่

สำหรับคนที่มีประสบการณ์ในการประพฤติปฏิบัติธรรมโดยไม่ใช้แค่มีความรู้ในเชิงปริยัติเท่านั้น จะเข้าใจได้ว่า “ทุกข์อริยสัจ” ก็คือการจับประเด็นปัญหาให้ได้อย่างถูกต้องว่า ตัวอุปมาทันขันธ์ ๕ คือทุกข์ที่ต้อง “กำหนดครรช” ไม่ใช่ภาวะความไม่สมายกายไม่สมายใจที่เป็นตัวทุกข์ซึ่งต้องไปกำหนดครรช (เพราะเป็นสามัญสำนึกที่ kraukkrui ได้อธิบายไว้ว่าภาวะ เช่นนั้น เป็นทุกข์ อันไม่ใช่สติปัญญา ระดับที่จะถือเป็น “อริยสัจ” แต่ประการใด)

เช่น คนที่ติดบุหรี่และเกิดความทุกข์ เพราะไม่ได้สูบบุหรี่สมใจอย่าง ภาวะ “การติดบุหรี่” (ซึ่งเป็นอุปมาทันขันธ์อย่างหนึ่ง) นั่นแหล่ะก็ือ “ทุกข์อริยสัจ” ที่ต้องกำหนดครรช และทางด้านภาวะแห่งปัญหาความบีบคั้น เป็นทุกข์ด้วยการเลิกติดบุหรี่ให้ได้ ไม่ใช่ภาวะความหงุดหงิดทรมานจากการ ไม่ได้สูบบุหรี่ที่เป็น “ตัวทุกข์” (ซึ่งมักจะนำไปสู่วิธีแก้ทุกข์ด้วยการทำบุหรี่มาสูบให้สมใจอย่าง)

ส่วน “สมุทัยอริยสัจ” อันเป็นสิ่งที่ต้องละนั้น ได้แก่ตัณหาหรือ “ความเพลินในรสอร่อย” (นันทิรา coarse) ของอารมณ์ที่ได้สูบบุหรี่สมใจอย่างครั้งแล้ว

ครั้งเล่า

ขณะที่ “นิโรธอริยสัจ” อันเป็นสิ่งที่ต้องทำให้แจ้ง ได้แก่ “การทำให้แจ้ง ในขอบเขตของกิเลสตัณหาส่วนที่เราสามารถจะลดละได้” ในขณะนั้นๆ สำหรับ คนที่มีอินทรีย์พละ ไม่นานก็ซึ่ง ไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่อย่างสิ้นเชิงทั้งหมดใน ทันที ก็ต้องมีขั้นตอนที่จะลดการสูบบุหรี่ให้น้อยลงๆ จนเลิกขาดในที่สุด ถ้าไป ฝึกทำกินกำลังจนทุกข์ทรมานถึงขั้น “เข็ขาดยาด” ไม่อยากปฏิบัติอีกต่อไป ก็ถือ สิ่งที่พระพุทธองค์ทรงเรียกว่า “อัตตกิลมاناญโญค” (เหมือนสายพิณที่เขี้ยวตึงเกิน ไปอ่อนจะทำให้สายพิณขาดในเวลาเดียว) ขณะเดียวกันถ้าย่อหอย่อนเกินไปในการ ปฏิบัติ โดยเลิกบุหรี่เพียงชั่วครั้งชั่วคราวแล้วกลับมาสูบใหม่ในปริมาณเท่าเดิม หรือมากกว่าเดิมครั้งแล้วครั้งเล่า ก็เป็นการปฏิบัติที่พระพุทธองค์ทรงเรียกว่า “กามสุขลลิกานญโญค” ซึ่งจะ ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญอะไรเลย์ต่อการ “ละ เหตุแห่งทุกข์” (เหมือนสายพิณที่เขี้ยวหอย่อนเกินไปซึ่ง ไม่อาจทำให้เกิดเสียง พิณอันໄพเราะได้)

จะนั่นคือเมื่อสามารถ “ทำให้แจ้ง” ในขอบเขตของกิเลสตัณหาส่วนที่พึงลดลง (หรือควร “นิรross”) อันหมายความว่ากับอินทรีย์พละ (หรือเป็นทางสายกลาง) สำหรับแต่ละคน จึงจักเป็นบทฐานนำไปสู่ “มรรคอริยสัจ” ซึ่งได้แก่การลงมือประพฤติปฏิบัติเพื่อ “ทำให้เจริญ” ในการลดลงกิเลสตัณหาส่วนนั้นๆ ได้อย่างมีสัมฤทธิผล

ถ้ามี “สัมนาทิญฐิ” ตามนี้ ก็จะเกิดความเห็นชอบได้ว่า “นิรrossอริยสัจ” เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่ง อันมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจาก “สมุทัยอริยสัจ” จนต้องแยกเป็นหลักอริยสัจอีกชื่อ และการที่แก่นสาระสำคัญของพุทธศาสนาเลื่อนหายไปจากสังคมไทยในทุกวันนี้ ก็เพราะการไม่เข้าใจ “นิรrossอริยสัจ” อย่างถูกต้องนั่นเอง เลยไม่เกิด “มรรคอริยสัจ” ของการประพฤติปฏิบัติธรรมที่สามารถจะนำไปสู่การ “ลดเหตุแห่งทุกข์” ได้อย่างแท้จริง

ชาຍຕັດຝືນ ກັບ

ພຣະຮູປ່ນິ້ງ

ກາລຄົງທີ່ນີ້ ໃນດິນແດນໜີ້ພູກວີປໍ ມີຫຍວຍວ່າ ๓๐ ປລາຍາ ດັນທີ່ນີ້ ມີອາຊີພັດຝືນ ແລະເກີບເສຍໄຟ້ທີ່ກຳເຟີນໄດ້ໄປຂາຍ ໂດຍເຂົຈະອອກຈາກບ້ານທຸກເຫຼົ້າ ຕຽ່ງເພື່ອໄປຢັງປ່ານອກທຸກບ້ານ ແລະຈະຂນີ້ພືນແລະເສຍໄຟ້ມາຂາຍໃນທຸກບ້ານໃນຊ່ວງເທິ່ງ ໂດຍບຣຖຸກມາບນ່ລັງລາຄູໃຈ

ເຂົາປົງບັດໃຫ້ນີ້ມາເປັນເວລານານ ຖຸກວັນເຂົາຈະເຫັນພຣະຮູປ່ນິ້ງ ເດີນ ພ່ານໄປບິນທາຕ ຄ້າວັນໄດ້ບຣິເວນທີ່ເຂົາຕັດໄມ້ອູ້ໄກລເລັ້ນທາງເດີນຂອງພຣະຮູປ່ນິ້ນ ພ່ອຍ ເຂົກ້ຈະກັ້ມລົງກຣານຈາກຈຸດທີ່ເຂົຍົນຕັດຝືນອູ້ ສ່ວນວັນໃຫນທີ່ເຂົບັງເອົຟ ອູ້ໃນເລັ້ນທາງເດີນຂອງພຣະຮູປ່ນິ້ນ ລວງພື້ນໆຈະຍື້ມໃຫ້ເມື່ອເຂົາທຳຄວາມເຄົາພ ອົງ ພູດທັກທາຍເຂົາເປັນບາງຄົ້ງ

ชาຍຜູ້ນີ້ ຈະວ່າໄປແລ້ວເປັນຄົນທີ່ພອຈະມີຮຽມຮະໃນທຸວໄຈ ແຕ່ເນື່ອງຈາກກັງລວເຮືອງ ປັບປຸງທາປາກທົ່ວງແລະຕັ້ງຈົບເຮັ່ງທຳເວລາ ເພື່ອທີ່ຈະກັບໄປໃຫ້ທັນກ່ອນທີ່ຕົລາດໃນທຸກ ບ້ານຈະວາຍ ຈຶ່ງມັກຈະໄມ່ຄ່ອຍຄຸຍກັບຫລວງພໍ່ນານ ທີ່ຫລວງພື້ນໆເໝືອນຈະເຂົາໃຈ ໃນຈຸດນີ້ ຈຶ່ງໄມ້ໄດ້ເທັນໃຫ້ชาຍຄົນນີ້ພົງເພຣະໄນ່ອ່ຍາກໃຫ້ເຂົາເລີຍເວລາທຳນາທັກນີ້

ชาຍຄົນນີ້ມີນາມອັນໄພເຮຣະວ່າຮາມເທັບ ແຕ່ເນື່ອງຈາກເປັນຄົນຈຸນ ຄົນ ທົ່ວໄປຈຶ່ງມັກຈະໄມ່ເຮົາກື່ອເຕັມເຂົາ ແຕ່ຈະເຮົາກເຂົາວ່າ “ຮາມ” ທີ່ເປົ້າຍບເລີມອືນ ກັບການເຮົາກວ່າ “ເຈົ້າຮາມ” ອົງກ່າວ “ໄອ້ຮາມ” ແທນ

วันหนึ่งซึ่งเหมือนวันอื่นๆ ก่อนหน้านี้ ขณะที่รามุกำลังตัดฟืนอยู่ พระรูปนั้นก็เดินผ่านมา รามุก้มลงกราบ เขากำลังจะตัดพินต่อ หลวงพ่อก็ได้อวยขึ้นว่า

“โยม จะขวนเศษไม้นี้ไปตลอดชีวิตรึโยม”

“ทำไงได้ครับหลวงพี่ กระผมไม่มีความรู้ที่จะประกอบอาชีพอื่น และถ้ากระผมไม่ทำอย่างนี้ กระผมและครอบครัวคงไม่มีอะไรกิน”

“เอาอย่างนี้สิโยม เห็นเขาลูกนั้นใหม่ โยมจะไปเข้าลูกนั้นแล้วเดินทางบริเวณดินที่มีลีเชียวๆ ถ้าโยมชุดดินนั้น แล้วลองเอาไปร่อนดู โยมก็จะเจอแร่เงินผสมอยู่ เอาริดนั้นไปขายก็แล้วกัน ฐานะโยมจะได้ดีขึ้น”

รามุได้ยินเช่นนั้น ตกเป็นประกาย เขารีบก้มลงกราบหลวงพีอีกครั้ง หลังจากหลวงพี่เดินจากไป เขาก็ไม่มีภัยจิตกะใจที่จะทำงานต่อ จึงรีบๆ ตัดฟืนอีกนิดก่อนที่จะมุ่งหน้ากลับหมู่บ้านไป

วันต่อมา รามุตื่นเช้ากัวปักติเพื่อรับไปยังเข้าดังกล่าวเมื่อฟ้าสว่าง เพราะเขายังต้องค้นหาบริเวณที่หลวงพี่ได้อธิบายไว้ เขาค้นหาอยู่อีกใจหนึ่ง ก็พบ จึงได้เริ่มลงมือชุดดิน และนำดินไปร่อนในลำธารเล็กๆ แควนั้น และเขาก็ได้พบแร่เงินจริงๆ

รามุตื่นมากจึง
บรรทุกดินเพื่อนำไป
ขาย ขณะที่เขากำลัง^ก
ง่วนอยู่กับงานใหม่
หลวงพี่รูปเดิมก็เดิน
ผ่านมา รามุกูลกุจจอ
เข้าไปกราบพร้อมกับ

ขอบคุณหลวงพี่ หลังจากสนทนากัน รามูจึงทราบว่า เล่นทางนี้เป็นเล่นทางที่ หลวงพี่เดินผ่านไปบินมาดีประจำ

วันนี้รามูกลับบ้านด้วยความอิ่มเอิบใจ แทนที่เข้าจะตรงไปยังตลาด เพื่อขายเสษไม้ดั้งที่เคยปฏิบัติตามา เขากลับรีบเดินทางไปอีกหนึ่งหมู่บ้านเพื่อไป ขายดินที่มีแร่เงินอยู่ เขาทำเช่นนี้ เพราะไม่ต้องการให้คนในหมู่บ้านของเขารู้ เพราะเกรงว่าจะมีคนไปแย่งที่ทำมาหากินของเข้า

รามูฐานะเดี๋ยวนั้นตาเห็น เขาไม่ต้องอดมือกินมืออีกต่อไป เขายสามารถ สร้างบ้านหลังเล็กๆได้ แทนที่จะต้องเช่ากระตืบหลังเท่ารูหูอยู่ ไม่นานนัก ก็ไม่มีคนรู้จักคนซื้อรามูอีกต่อไป ไม่ใช่เป็นเพราะเขาออกจากหมู่บ้านหรือหาย สาบสูญไป แต่เป็นเพราะคนแวดล้อมเริ่มเรียกเขาว่า “ราม” หรือ “รามยิ” แทน คำว่า “ยิ” ถ้าลงท้ายประโยค ก็เปรียบเสมือนคำสั่ย “ครับ/ค่ะ” ถ้าลง ท้ายชื่อก็เป็นการให้เกียรติผู้ที่ถูกเรียก

ถึงแม่นว่ารามจะฐานะเดี๋ยวนั้น เขายังไปชุดเดินและบรรทุกลับมาขาย ทุกวัน เพราฯ เขายังต้องเดินทางไปต่างหมู่บ้านด้วย เพื่อไปขายดินที่ขุดมา ได้ และเขายังคงทราบทำความเคารพหลวงพี่ทุกครั้งที่หลวงพี่เดินผ่าน ช่วง นี้หลวงพี่จะหยุดเพื่อสนใจนานนั่นอย แลเหตุโอกาสสอดแทรกธรรมะให้ รามฟังบ้าง เพราะรู้ว่าเดียนี้รามไม่ต้องรีบทำงานแข่งกับเวลาเพื่อปากท้อง เหมือนเมื่อก่อนแล้ว ส่วนรามนั้นก็ฟังบ้าง ไม่ได้ฟังบ้าง เพราะถึงแม้ว่าเข้า จะไม่ต้องกังวลเรื่องปากท้องแล้ว แต่เขายังอยากทำงานแข่งเวลา เพื่อที่จะ หาเงินให้ได้มากๆอยู่ดี

เวลาผ่านไปประมาณ ๓ ปี วันหนึ่งหลวงพี่ก็เอ่ยขึ้นอีก

“ว่าไงโยม จะขันเศษดินไปตลอดชีวิตรึอ”

รามตาเป็นประกายชี้้มืออีก เพราะเข้าจำได้ว่าเมื่อคราวที่แล้วที่

หลวงพี่ถามแบบนี้ ชีวิตเขาเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ

“หลวงพี่มีอะไรเด็ดๆ แนะนำหรือครับครัวนี้”

“มีลิ้อยม ข้ามเข้าไปอีกถูก หลวงพี่จะขอเชิบายลักษณะดินให้ ที่นั่นโดยจะพบพินที่มีแร่ทองคำ โยมอาจต้องกะเทาะหินเยอะหน่อย เพราะแร่ทองนั้นหายากกว่าแร่เงิน แต่ก็คุ้มกว่าโน้ม เพราะทองมีค่ามากกว่า”

“ครับหลวงพี่ ขอบคุณมากครับ พรุ่งนี้กระผมจะรับเดินทางไปเลยครับ”

ความมั่งคั่งเริ่มประดังเข้ามาหารามอีก แต่ก่อนจากบ้านไม่ต้องเช่าครัวนี้ข้าว ก็ไม่ต้องซื้อ เพราะรามมีที่นาให้เข้าเช่า ตอนนี้มีแต่คนรู้จักเข้าในนาม “ท่านเศรษฐีรามเทพ” หรือ “ท่านเศรษฐีรามเทพยิ” เป็นเศรษฐีที่ร่ำรวยที่สุดในหมู่บ้านเขาและอีกหลายหมู่บ้านใกล้เคียง แต่เขาก็คงไปทำงานอยู่เช่นเดิม การที่เข้าเป็นเศรษฐียอมทำให้เข้าเปลี่ยนไปบ้าง เพราะเขาต้องวางแผนดูให้เหมาะสม แต่กับหลวงพี่แล้ว เขายังมีสัมมาคาระเวะเช่นเดิม

กาลเวลาผ่านไป วันหนึ่งหลวงพี่ก็ถามเข้าขึ้นมาด้วยคำถามเดิมๆ

“ว่าไงโยม จะขนเศษโลหะไปตลอดชีวิตหรือไง”

“ก็แล้วแต่หลวงพี่ครับ” เศรษฐีรามเทพพูดด้วยความนอบน้อม แต่ใจก็ตื่นเต้นขึ้นมาด้วยความโลภ หลังจากที่อยู่ในความจำเจมานาน

“ข้ามเข้าไปอีกถูกลิ้อยม และอาตามจะขอเชิบายลักษณะดินให้ โยมจะได้เจอก้อนหินเล็กๆ ที่เป็นประกาย มันก็คือเพชรนะโยม อาจหายากหน่อยแต่เม็ดเล็กๆ เม็ดหนึ่งก็มีค่ามหาศาล”

ท่านผู้อ่านคงเดาได้ว่า ครัวนี้เขาร่ำรวยขึ้นขนาดไหน เขายังเป็นที่รู้จักในนามอภิมหาเศรษฐีรามเทพ เป็นเจ้าของหมู่บ้านหลายๆ หมู่บ้านในละแวก

นั้น บัดนี้ ลูกๆ เขาโต逼ดแล้ว บางคนก็แต่งงานแยกเรือนอกไป แต่บาง คนก็ยังอยู่ดูแลเข้า จะว่าไปแล้ว ทรัพย์สมบัติที่หาได้ จะใช้จ่ายอย่างสมัย ไปอึกลิบชาติก็ไม่หมด เขายำบุญทำทานบ้าง แต่ใจก็ยังตัดความโลภไม่ขาด เขายังไปทำงานอยู่เช่นเดิม และยังสะสมความมั่งคั่งอยู่เช่นเดิม

วันนี้หลวงพี่มหาหยุดทรงหน้าเข้า ใบหน้าหลวงพี่มีร้อยยิ้มที่เต็มไปด้วย ความสงบ แล้วหลวงพี่ก็ถามขึ้นมาด้วยน้ำเสียงอันนุ่มนวลกว่าทุกครั้งว่า “จะ ขอก่อนครวดนี้ไปตลอดชีวิตหรือ”

“อ้าว หลวงพี่ครับ มันมีอะไรที่มีค่ามากกว่าเพชรอีกหรือครับ” เขาย ตามด้วยความนอบน้อมกับหลวงพี่เหมือนเดิม แต่ก็เต็มไปด้วยความงุนง สงสัย เพราžeท่าที่เขารู้ ไม่มีอะไรจะมีค่ามากไปกว่าเพชรอีกแล้ว

“มีสิอยม ข้ามเข้าไปอีกลูก โยมก็จะพบกุฎิอาตมา ที่นั่นบรรยายคดี มาก มีความสงบ ที่นั่นเราจะปฏิบัติธรรมด้วยกัน”

“หลวงพี่คงล้อผึ่มเล่นแน่ๆเลย กุฎิกับบรรยายคดีสงบจะมีค่ามากกว่า เพชรได้อย่างไร”

“ได้สิอยม อย่างน้อยอาتمาก์ผ่านมาหมดแล้ว แร่เงิน แร่ทองคำ เพชร ที่อาตามาแน่นำให้ อาตามาก์เคยชุดมันไปขายก่อนโยม แต่พอมาถึงจุดหนึ่ง อาตามารู้สึกว่ามันยังไม่ใช่คำตอบของชีวิต อาตามาจึงลงเดินลึกเข้าไปในป่า อีก เพื่อจะเจอกะไร และอาตามาก์เจอสถานที่สวยงามที่เจียบสงบ อาตามาเริ่ม มองตัวเอง มีเวลาคิดเกี่ยวกับชีวิตตัวเอง ซึ่งเป็นการเริ่มต้นปฏิบัติธรรม และ อาตามาก์เห็นว่าสิ่งที่ผ่านมานั้นเปรียบค่ามิได้เลยกับรัสระธรรม อาตามาจึงล ทุกลสิ่ง และเริ่มปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง ไหนๆ โยมก็เชื่ออาตามาตลาดด และ แต่ละครั้ง โยมก็ไม่เคยผิดหวัง คราวนี้ก็ลงเชื่ออาตามาดูอีกลักษณะ”

เมื่อได้ยินเช่นนี้ ท่านเศรษฐีรามเทพจึงคิดหนักว่า สถานที่แห่งนั้นคงมีอะไรแอบ่อนซึ่งแม้แต่หลวงพี่ยังยอมละความร่าเรวยิ่งทั้งหมดที่ทำมาได้ แล้วถ้าเข้าไปที่นั้น เขายังต้องละทุกอย่างเหมือนกันหรือ เมื่อคิดเช่นนั้น ท่านเศรษฐีจึงบังเกิดความเสียดายในทรัพย์สมบัติทั้งหมด เขาจึงตอบหลวงพีไปอย่างเลียงๆว่า

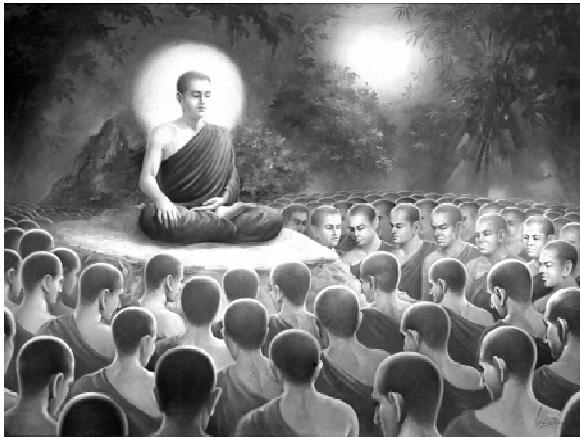
“อย่าเลยหลวงพี่ กะรัมกลัวแต่ว่าถ้ากะรัมไป กะรัมจะกล้ายเป็นตัวทำลายความสงบของสถานที่แห่งนั้น และเป็นตัวถ่วงในการปฏิบัติธรรมของหลวงพีเปล่าๆ กะรัมคิดว่ากะรัมยังไม่พร้อมที่จะไป”

หลวงพีรูปนั้นพยักหน้านิ่งหนึ่ง ก่อนที่กล่าวพร้อมเดินจากไปว่า “ได้ ลิโยม โโยมพร้อมเมื่อไหร่ ก็ไปเมื่อนั้นก็แล้วกัน”

สิงที่ได้เรียนรู้จากนิทานเรื่องนี้คือ มนุษย์เราส่วนมากรู้ว่าธรรมะเป็นเรื่องสำคัญ แต่ส่วนใหญ่มักจะ “ยังไม่พร้อม” ที่จะปฏิบัติแบบจริงๆ เพราะ

๔
๑๐๑๙

กลัวที่จะต้องลงทะเบียนกิเลสอันหอมหวาน เพราะยังเสียดายกิเลสอยู่ และกลัวว่าจะไม่ได้สภาพนั้นอีก ฯลฯ

อีกข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ ไม่เป็นสิ่งที่หาง่าย มีค่าน้อย แม้จำนวนมากก็ตาม แร่เงินหายากขึ้น มีค่าเพิ่มขึ้น แร่ทองคำยิ่งหายาก จำนวนน้อยนิดก็มีค่ามากกว่าแร่เงินหลายเท่านัก ส่วนเพชรยิ่งมีค่า เม็ดเขื่องๆ อาจหายากมาก แต่ถ้าหาเจอเพียงเม็ดเดียว มันก็จะมีค่ามหาศาล.. ขั้นต่อไปคือมนุษย์ที่ตั้งมั่นปฏิบัติธรรมก็ยิ่งหายากเข้าไปอีก และถ้าสามารถบรรลุในธรรมแล้ว มนุษย์ผู้นั้นก็จะมีค่าอันมิสามารถประเมินได้ เข้าจะสามารถทำประโยชน์ให้แก่มวลมนุษยชาติได้อย่างใหญ่หลวง และสามารถทำให้คนจำนวนมากหลุดพ้นจากป่วงกรรม

สุดยอดของหินคือรัตนชาติ

สุดยอดของต้นไม้คือไม้จันทน์

สุดยอดของป้าษาคือหงส์และนกยูง

สุดยอดแห่งสัตว์ส์เท้าคือพญาคราਬ

สุดยอดแห่งมนุษย์คือรหันต์

ยิ่งอยาก...ยิ่งยากยิ่ง

อยากพลิกขั้น วันใหม่ ให้ชีวิต
อยากลิขิต ชีฟใหม่ ให้สวยสุนทร์
อยากลบล้าง กรรมเก่า เอาใบบุญ
อยากลงทุน อยากรে่งทำ ค้ากำไร

อยากระยะเป็น เศรษฐี มั่งมีทรัพย์
อยากรับ รางวัล อันยิ่งใหญ่
อยากยินดี สรรเสริญ เยินเย้อโกล
อยากรักใคร ล้วนหลงรัก ปักสัมพันธ์

อยากรักนัก ตนตรี ที่เลื่องชื่อ
อยากรอกสืบ เป็นตรา นัยน์ตาฝัน
อยากรักนัก กีฬา ล่าราวด้วย
อยากรักนัก ความลำบาก อยากรอดลอง

อยากจะเป็น พันโท ก็ไม่หยอด
อยากรีบไปนอก อยากรีบเขมือ ก็ขัดข้อง
อยากรีบ ประสบสุข ทุกท่านอง
อยากรีบคล่าวคล่อง เชี่ยวชาญ ทุกด้านไป

อยากรีบ เป็น ข้าราชการ ช่วยงานรัฐ
อยากรีบ เครื่องครัว จัดการ งานยิ่งใหญ่
อยากรีบ เป็น รัฐมนตรี ดีกว่าใคร
อยากรีบอย่างไร ยิ่งยุ่งยาก...อยากรีบทุกวัน

“ถ้ายังอยากร ยกเย็น อยู่เช่นนี้
ตราบใดที่ คนยังอยากร ฝากแคร์ผึ้น
หมื่นคนช่วย ล้านหน้าใจ ผู้ให้ปัน
กีเท่านั้น คนอุดอยากร มาກเหมือนเดิม”

ชนกนาถ ทักษิณธรรม

ເອາ ໬ ສູຂມາຝາກ

๑. ความลุข...ไม่ได้อยู่ที่มีบ้านหลังใหญ่..
..แต่อยู่ในบ้านที่มีรอยยิ้มและเลียงหัวเราะ

๒. ความสุข...ไม่ใช่มีรากคันหรุ...แต่คือ การขับรถถึงบ้าน อย่างปลอดภัย

๓. ความสุข...ไม่ใช่การมีเงินเก็บเยอะ
ແքะ...แต่หมายถึงการได้ทำในสิ่งที่เราชอบ

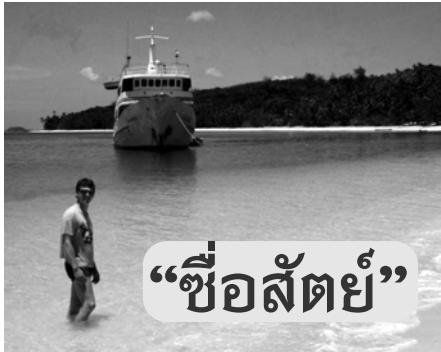
๔. ความลุข...ไม่ใช่คนรักของเราสาย
หรือหล่อ...แต่คือคนรักเรายิ่งได้ดังงามเพียงใด

๕. ความสุข...ไม่ใช่การมียศฐานะบรรดา-
ศักดิ์ หรือตำแหน่ง หน้าที่การทำงานใหญ่โต...แต่
เป็นการที่โครงฯ บอกว่าคุณเป็นคนดี

๖. ความสุข...ไม่ใช่การได้ลาภ ได้กินอาหารดี ใช้ของแพงๆ...แต่คือการไม่เจ็บไข้ได้ป่วย

- ❖ การยืมไม่เห็นออย
  - การโกรธถึงจะเห็นออย
  - ❖ เรียบง่ายไม่เห็นออย
  - ขับขอนสึงจะเห็นออย
  - ❖ มิตราภาพไม่เห็นออย
  - ไม่เข้าใจกันซึ่หเนื้อย
  - ❖ จะงใจไม่เห็นออย
  - เสแลรังสึงจะเห็นออย
  - ❖ เพิ่มมิตรไม่เห็นออย
  - สร้างศัตว์สึงจะเห็นออย
  - ❖ ไม่เห็นแก่ตัวไม่เห็นออย
  - เห็นแก่ตัวสึงจะเห็นออย
  - ❖ มีได้มีเสียไม่เห็นออย
  - คิดหมายมห้อมถึงจะเห็นออย
  - ❖ ภายในอยู่สึงจะเห็นออย
  - ใจเห็นออยสึงจะเห็นออย
  - ความสุขไม่ใช่การครอบ
  - ครอบมาก แต่คือ การคิด
  - หมายมห้อมให้น้อย
  - ลังที่เป็นจริงคือ

“ชื่อสัตย์”

“ชื่อสัตย์” ถูกหนุ่มน้อยนามว่า “ฉลาด” ทิ้งลงทะเล

ชื่อสัตย์พยายามว่ายน้ำจنمมาถึงเกาะแห่งหนึ่ง เมื่อขึ้นฝั่งได้ ชื่อสัตย์ก็nodนักกอยู่บนหาดทราย มันพยายามคิด หารือที่จะกลับขึ้นฝั่ง สิ่งที่ชื่อสัตย์ห่วงก็คือจะมีเรือของใครผ่านมาทางน้ำบ้าง

อยู่ๆ ชื่อสัตย์ก็ได้ยินเสียงเพลง แวร์มาแต่ไกล มันรับลูกขึ้นและมองไปยังดันเลียงนั้น มีเรือลำหนึ่งกำลังมุ่งมา ยังเกาะนี้ บนเรือลำนั้นมีธงพื้นเล็กใบกา ละเอียดอยู่ บนธงนั้นเขียนคำว่า “ความ สุข” ที่แท้เป็นเรือของความสุขนั่นเอง

ชื่อสัตย์จึงตะโภเรียกความสุข

“ความสุข ความสุข ผู้ใดคือชื่อสัตย์ คุณช่วยพาผมขึ้นฝั่งได้ไหม?”

เมื่อความสุขได้ยินก็พูดกับชื่อสัตย์

ว่า

“ไม่ได้ฯ หากผมพาคุณขึ้นมาด้วย ผมจะหมดสุข คุณดูสิ ผู้คนมากมายใน ลังคอมยุคนี้ที่พูดความจริงแล้วกลับไม่มี ความสุข ขอโทษนะชื่อสัตย์ ผมรับคุณ ขึ้นมาไม่ได้!” พุดจบ ความสุขก็จากไป

ผ่านไปสักครู่หนึ่ง “ตำแหน่ง” ก็ ผ่านมา

ชื่อสัตย์ตะโภเรียกตำแหน่ง

“ตำแหน่ง ตำแหน่ง ผู้ใดคือชื่อสัตย์ ผมขออาศัยเรือของคุณขึ้นฝั่งได้ไหม?”

ตำแหน่งพอดียินก็รีบหันหัวเรือ ห่างออกไป จากนั้นก็หันมาพูดกับ ชื่อสัตย์ว่า

“ไม่ได้ไม่ได้ ชื่อสัตย์ คุณจะขึ้นมา อยู่กับผมไม่ได้ คุณรู้ไหม ตำแหน่งที่ผม ให้มาันนั้นมันยากเย็นลักษณะเดียว หากผม พาคุณมาอยู่ด้วย เดียวผมก็ช่วยนั่งลิ ได้呀ผมก็จะลุกขึ้นเสียตำแหน่ง ยังไงผมไม่ ขออยู่ร่วมกับคุณ”

ชื่อสัตย์น้ำตาคลอเบ้า มอง ตำแหน่งที่รีบออกเรือจากไปอย่างลึ้น

หวัง รู้สึกลับสนในตนเองเป็นอย่างยิ่ง
แต่สิ่งที่มันทำได้ก็เพียงแค่รอ รอ และ
รอ เท่านั้น

อยู่ๆ ท่วงท่านองที่ไม่ค่อยจะเข้า
กันนักก็แ渭ดังขึ้นมา เรือลำหนึ่ง
บรรทุก “แข่งขัน” เป็นจำนวนมากผ่าน
มา ชื่อลัตย์จึงตะโกนเรียก

“แข่งขัน แข่งขัน ผนของขึ้นเรือ
ของคุณได้ไหม?”

“คุณเป็นใคร คุณมีประโยชน์แค่
ไหนกับพวกเรา?” แข่งขันตะโกนถามมา

ชื่อลัตย์ไม่อยากพูดอะไรมาก
 เพราะเกรงว่าจะพลาดโอกาสเหมือนทุก
 ครั้งที่ผ่านมา แต่ชื่อลัตย์ก็คือชื่อลัตย์

“ผนคือชื่อลัตย์.....”

“ย้ำ! คุณคือชื่อลัตย์ หากพวกเรา
 มีคุณอยู่ด้วย เราจะแข่งขันอาชนะอะไร
 กับใครก็ได้” พูดจบก็หันหัวเรือจาก
 ไปอย่างรวดเร็ว

ในขณะที่ชื่อลัตย์กำลังสิ้นหวังนั่ง
 คอกตก อยู่ๆ ก็มีน้ำเลี้ยงอันเมตตาดังขึ้น
 ว่า

“ลูกจ้า ขึ้นเรือเถิด!”

เมื่อชื่อลัตย์เงยหน้าขึ้นมอง ก็เห็น
 ผู้เฒ่าผู้งามชาวโพلنคนหนึ่งยืนอยู่บนเรือ
 “ฉันคือผู้เฒ่าแห่งกาลเวลา”

“ทำไมท่านต้องมาช่วยผมครับ?”
 ชื่อลัตย์ถามออกไปด้วยความสงสัย

“มีแต่กาลเวลาเท่านั้นที่รู้ว่า
 ชื่อลัตย์มีค่ามากเพียงใด” ผู้เฒ่าแห่ง
 กาลเวลาพูดออกไปด้วยรอยยิ้ม

บททางกลับคืนฟัง ผู้เฒ่าแห่ง
 กาลเวลาได้พูดกับความสุข ตำแหน่ง
 แข่งขันที่ต่างก็เรือล้มอยู่กลางทะเลว่า

“เจ้าทั้งหลายจะจำไว้ หาก
 ปราศจากชื่อลัตย์แล้ว ความสุขจะอยู่
 ได้ไม่นาน ตำแหน่งที่ได้มากเป็น
 ตำแหน่งจอมปลอม การแข่งขันก็มีแต่
 จะล้มเหลวไม่เป็นท่า”

“วรรณวิทย์” โรงเรียนเล็ก

หัวใจยิ่งใหญ่...

“วรรณวิทย์” โรงเรียนไม้เล็กๆ ที่ถูกโอบล้อมด้วยตึกสูงย่านสุขุมวิท

๑๐๔๙
- ๓๓ -

“มนุษย์เกิดมาพร้อมความเห็นแก่ตัวและการแก่งแย่งชิงดี”

นักจิตวิทยาบางกลุ่มเชื่ออย่างนั้น จนถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่มีคำตอบสำเร็จรูปว่าแท้ที่จริงแล้วสัญชาตญาณดั้งเดิมของมนุษย์เป็นแบบไหน และเราคงตั้งคำถามกับมันได้อ่าย่างไม่สิ้นสุด

...แต่เรื่องราวของ “โรงเรียนวรรณวิทย์” อาจจะทำให้เราเลิกหาคำตอบ

“โรงเรียนวรรณวิทย์” เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก มีพื้นที่ไม่ถึง ๓ ไร่ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘ ใจกลางสุขุมวิทซอย ๘ หนึ่งในทำเลที่มีค่าครองชีพสูงเป็นอันดับต้นๆ ของกรุงเทพฯ แต่น่าแปลกที่โรงเรียนแห่งนี้เก็บค่าเล่าเรียนเทอมละ ๑,๗๐๐ บาท สำหรับชั้นประถม และ ๑,๓๓๓.๕๐ บาท สำหรับชั้นมัธยมปีที่ ๑-๓

ย้อนกลับไปเมื่อ ๖ ปีที่แล้ว “หม่อมผิว สุขสวัสดิ์ ณ อุดมยา” มองเห็นว่า บุตรหลานของชาวบ้านละแวกนั้นไม่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ตั้งโรงเรียนวรรณวิทย์ขึ้น โดยในช่วงแรกเป็นอาคารหลังคามุงจาก สร้างขึ้นอย่างง่ายๆ มีนักเรียนเพียง ๘ คน หม่อมผิวทำหน้าที่เป็นครูใหญ่และสอนด้วยตัวเอง ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนในช่วงแรก

แม้ในระยะต่อมาจะมีการเรียกเก็บค่าบำรุงการศึกษาตามสมควร แต่ก็อนุญาตให้ค้างค่าเล่าเรียนได้ เนื่องจากผู้ปกครองเด็กส่วนมากมีความเป็นอยู่ขัดสน จะเรียกว่าเป็นโรงเรียนเอกชนเพื่อลังกังก์ไม่ผิดนัก

โรงเรียนวรรณวิทย์ในวันนี้ประกอบไปด้วยครู ๓๗ คน และนักเรียน ๔๐๔ คน ครูใหญ่คุณปัจจุบันคือ หม่อมราชวงศ์รุจิสมร สุขสวัสดิ์ อายุ ๕๔ ปี ลูกสาวคนสุดท้องของหม่อมผิว รับหน้าที่นี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘

แม้ท่านจะมีอายุถึง ๕๔ ปี แต่ก็ยังเดินมาทำงานที่โรงเรียนทุกวัน ท่าทางกระฉับกระเฉง แข็งแรงเกินกว่าจะเป็นคนอายุเกือบครึ่งศตวรรษ แต่นั้นไม่สำคัญเท่ากับสุขภาพ “ใจ” เพราะท่านจะพูดคุยตอบคำถามด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร มีเสียง

หัวเราะปิดท้ายประโภคอยู่่เลมอ โดยมากแล้วท่านจะแทนตัวเองว่า “ยาย”

บรรยายการสอนกว้างโรงเรียนค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของยุคสมัย จากที่มีแต่บ้านคนก็กล้ายเป็นย่านที่เต็มไปด้วยอาคารล้านกิจงาน ร้านอาหารต่างประเทศ และคอนโดมิเนียมหรู

ทว่าเกือบทุกอย่างภายในรั้วโรงเรียนแห่งนี้ ยังคงสภาพเดิมเอาไว้เหมือนในวันแรกๆ รวมกับว่ากลเวลาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเจตนาرمณ์ดังเดิมของผู้ก่อตั้งได้

“ก็เมื่อก่อนนี้มันเป็นบ้านคน เด็กไม่มีที่จะเรียน ก็ถือว่าช่วยเด็ก ปลูกเป็นหลังคาจาก แล้วก็ค่อยๆ เปลี่ยนเป็นหลังคากระเบื้อง เพราะว่าแม่ท่านเขียนเรื่องได้เงินเยอะ ท่านเขียนลงหนังสือเดลิเมล์ เขียนหนังสือขายด้วย เก็บเงินซื้อที่ดินทีละแปลงสองแปลง มาเป็นโรงเรียนได้ถึงวันนี้ก็ฝืมือท่านทั้งนั้นแหละ” ครูใหญ่รุจิสมรตอบ พร้อมกับยกมือให้รูปปูหม่อ้มผิวนานผ่านมือในห้องพักครู

สำหรับแฟนนวนิยายรุ่นเก่าๆ จะรู้จักหม่อมผิวในชื่อ “วรรณสิริ” อันเป็นนามปากกาที่ท่านใช้ในการประพันธ์นวนิยายหลายเรื่อง แต่ที่ดังที่สุดก็เห็นจะเป็น “นางthal” และ “วนิดา”

โรงเรียนวรรณวิทย์ตอกยูในลักษณะขาดทุนมหาลัยปีอย่างไม่ต้องลงลึก ด้วยค่าเทอมอันน้อยนิดที่โรงเรียนเรียกเก็บ เทียบกับภาระต้นทุนในปัจจุบัน ครุฑญ์อธิบายว่าที่ยังยืนหยัดมาจนถึงทุกวันนี้ก็เพราะเงินทุนที่ได้มาจากการประพันธ์เรื่อง “วนิดา”

“วนิดาทำเงินให้ท่านเยอะเลย แต่เราโฉมากใช้จ่ายหมดแล้ว ปกติค่าใช้จ่ายในโรงเรียนก็มาจากค่าเล่าเรียน แต่ที่นั้นก็เรียนน้อยลง มันก็ไม่พอ เราต้องเบิกมา แต่ว่ามันหมดไปแล้ว วนิดาทำเงินเป็นล้านเลย เขาเอาไปพิมพ์เป็นเล่มบ้าง ทำละครบ้าง”

บทประพันธ์
จากปลายปากกา
ของ “วรรณสิริ” จึง
ไม่ได้มีคุณค่าเฉพาะ
ในวงการวรรณกรรม
เท่านั้น แต่ยังเป็น
รากฐานสำคัญที่ช่วยให้ลูกศิษย์วรรณวิทย์หลายต่อหลายคนรุ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

แม้ที่ผ่านๆ มาจะมีหลายคนแนะนำว่าให้เขียนค่าเล่าเรียนมากกว่านี้ เพื่อจะได้ไม่ต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้นตามยุคสมัย แต่นั่นคือสิ่งที่ขัดต่อเจตนาของมนต์ดังเดิมของผู้ก่อตั้งโรงเรียน

“แม่ท่านอุดล่าห์เขียนหนังลือ ค่อยๆ เก็บเงินซื้อที่ทำโรงเรียน อยากให้เด็ก มีที่เรียน ถึงผู้ปกครองไม่ค่อยมีเงิน แต่เราต้องให้เด็กมีที่เรียนถ้าเรารออยากให้เด็ก ได้ดี แต่ว่าเด็กที่นี่ดีนัะ เขางับไปแล้วก็ยังกลับมาหาโรงเรียนอยู่ เขาไม่ลืม และ มาเยี่ยมเรื่อยๆ” ครูใหญ่ตอบพร้อมรอยยิ้มในเวลา

ไม่ใช่แค่ค่าเทอม
เท่านั้น แต่ค่าครองชีพ
ในโรงเรียนแห่งนี้ถูกคิด
คำนวนมาแล้วว่าต้อง
อยู่ในอัตราที่ต่ำที่สุด
เท่าที่จะเป็นไปได้
นักเรียนโรงเรียน
วรรณวิทย์จึงซื้อข้าว
กลางวันได้ในราคาน้ำเงิน
๒๐ บาทเท่านั้น

“ยายเก็บค่าเช่าที่ขายของ
ในโรงอาหารวันละ ๓๐๐ บาท
ขายอาหารมันใช้น้ำlass้างงานเยอะ
เราจ่ายค่าน้ำแพงมาก แต่ไม่อยากไปเก็บค่าเช่าที่แพงๆ เพราะเข้าจะได้มีต้องไป
ขึ้นค่าอาหารเด็ก” ครูใหญ่ตอบอย่างเรียบง่าย

พื้นที่ขนาดเล็กที่รองรับนักเรียนกว่า ๕๐๐ คน และในอดีตเคยมากที่สุดเกือบ ๑,๐๐๐ คน ทำให้ต้องใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าทุกตารางนิ้ว เวลาแปดนาฬิกาตรง สนำม

กีฬากลางโรงเรียนจะทำ
หน้าที่เป็นланเข้าແກວ
ເຄارພອງชาຕີ ເວລາພັກ
ກລາງວັນມັນຈະເປັນທັງ
ສນາມບາສ ສນາມຝຸດບ່ອລ
ສ່ວນເສາຮົງກໍທຳຈາກເສາໄໝ້
ເລື້ອກາ ຕຽງໄວ້ກັບຫລັງຄາ
ຂອງອາຄາຣ

ແນວຄົດໃນການໃຊ້ພັ້ນທີຂອງໂຮງເຮັດເລົກາ ແກ່ນີ້ເຄີຍ “ເລືອກໃຊ້ຕາມຄວາມຈຳເປັນ
ກາຍໃຕ້ຂ້ອຈຳກັດທີມີ” ແມ່ແຕ່ຫັນວາງຂອງຂ້າງຕື່ມຄຽງໃໝ່ ກິ່ງຄູກດັດແປລັງໃຫ້ເປັນ
ສທກຣນໂຮງເຮັດເລົດຂ້າຍອຸປຣນົມການເຮັດເລົດ ຮະຫວ່າງທີ່ພູດຄູຍກັບຄຽງໃໝ່ ຈະມີ
ນັກເຮັດເລົດເຂົ້າມາສ້ອດິນສອ ຍາງລົບເປັນຮະຍະ ໂດຍມີຄຽງໃໝ່ທຳໜ້າທີ່ເປັນຄນ້າຍາ ທ່ານ
ຍັງຄົດເຈີນໄດ້ອ່າຍໆແມ່ນຍໍາ ພູດຄູຍເປັນກັນເອງກັບເດັກທຸກຄົນ

ວຽກພວກເຮົາໄຟ້ມີເລີຍອອດໄຟຟ້າ ແຕ່ເນື່ອສຶກເວລາເປັນຄາບເຮັດເລົດ ຮອງຄຽງໃໝ່
ຈະເຄາະຮະໜ້າໜ້າຫຼັກຄຽງເປັນລັບງານ ເດັກາ ກໍຈະທຍອຍເຕີນຈາກຫ້ອງນັ້ນໄປໜ້ອງ
ນີ້ ເປັນກາພທີ່ເກີດຂຶ້ນທຸກວັນທີ໌ນີ້ຕັ້ງແຕ່ ۶۰ ປີທີ່ແລ້ວ

ໂຮງເຮັດເລົດທີ່ນີ້ໄມ້ມີຄອມພິວເຕອົງ ວິທີການສື່ອສາຮທີ່ທັນສມັຍທີ່ສຸດຄືອະບົບເລີຍງ
ຕາມສາຍແລະໄມໂຄຣໂຟນ ກະດານດຳກັບໂລກຄື່ອລື່ອກເຮັດເລົດການສອນອ່າງເດືອງ
ທີມີ ໂດຍຄຽງໃໝ່ບອກວ່າຄຽງສ່ວນມາກມາກຂອງທີ່ນີ້ອາຍຸເກີນ ۶۰ ປີແລ້ວ ສຶກຈະໄມ້ໃໝ່ຄົນ
ທັນສມັຍອະໄຣນັກ ແຕ່ກິ່ງຍັງມູ່ມັ້ນທີ່ຈະຄ່າຍຫອດຄວາມຮູ້ໃຫ້ກັບລູກຄື່ອງ

“ครูที่นี่อยู่กันมานานแล้ว รองครูใหญ่ก็อายุตั้ง ๘๑ เป็นครูกันมาตั้งกี่ลิบปี แล้ว อยู่ด้วยกันมาเรื่อยๆ ส่วนครูเด็กๆ ก็จะเป็นเด็กที่จบไปจากที่นี่ ครูอาวุโสเมื่อประมาณครึ่งนึง ที่อายุเกิน ๖๐ ขึ้นไปจะเยอะหน่อย มีมากกว่าครูสาวๆ ก็แล้ว กัน สอนกันวันละ ๔ คาบ ๕ คาบ พากเกรวักโรงเรียน รักษาระณวิทย์ ก็ต้องลุ้น เราเกิดมาเป็นคนต้องลุ้น”

ครูใหญ่เน้นว่าอายุไม่ใช่อุปสรรคในการมาสอนหนังสือ “หัวใจ” ต่างหากที่สำคัญ เพราะถ้าไม่มีใจรัก ก็จะไม่สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เด็กได้

“สอนเด็ก ต้องเป็นกันเองกับเด็ก ให้วิชาเต็มที่ อย่าเข้าชามเย็นชาม ทำหน้าที่ของตัวให้สมบูรณ์ เด็กก็จะรัก เพราะเด็กเข้ารู้ คนไหนดีหรือไม่ดี เพราะเข้าฉลาด”

ครูของโรงเรียนวรรณวิทย์ได้ค่าตอบแทนไม่มากนัก หากจะเปรียบเทียบกับโรงเรียนเอกชนแห่งอื่น “โรงเรียนของเราโชคดีนะ มีแต่ครูดีๆ ทั้งนั้นเลย เข้าจะ

ไปทางานที่ไหนก็ได้ที่
จ่ายเงินเดือนแพงๆ
แต่ก็ยังอยู่ที่นี่”

คนทั่วไปอาจ
เชื่อว่าสำหรับผู้คนใน
วัยปลดเกษียณ คงไม่
มีอะไรสำคัญไปกว่า

การได้พักผ่อนอยู่ภายนอกได้ขยายความบันอย่างสงบ แต่การใช้ชีวิตหลังเกษียณในแบบ
ฉบับของคุณครูโรงเรียนนั้นน่าจะต้องมีความตั้งใจและมุ่งมั่นอย่างมาก คือการเดินทางมาทำงานที่ตัวเองรักทุกวัน และ
ได้อยู่ท่ามกลางเด็กๆ ในชั้นเรียน

ครูพิสมัย ชื่นอังกู รองครูใหญ่ วัย ๔๑ ปี เล่าให้ฟังว่าที่ยังมาทำงานกันอยู่
ทุกวันนี้ ก็เป็นเพราะความผูกพัน ตัวท่านเองทำงานที่นี่มาแล้ว ๕๗ ปี ครูคนอื่นๆ
ก็เช่นกัน ส่วนมากจะลอนมาตั้งแต่ยังเป็นสาว

ถึงแม้ว่าความคิดและพฤติกรรมของเด็กๆ จะเปลี่ยนไปตามยุคสมัย แต่ครู
ที่นี่เชื่อว่า “ลูกศิษย์ก็คือลูกศิษย์” หน้าที่อย่างหนึ่งของครูคือต้องรับผิดชอบต่อ
อนาคตของพวงเข้า ต้องอบรมลั่งสอนอย่างเต็มที่ อย่างน้อยก็เพื่อไม่ให้นักเรียน
หลงเดินทางผิด

“เห็นเด็กไปได้ดี ครูก็ดีใจ” คุณครูพิสมัยสรุป และบางทีประโยชน์สั่นๆ นื้ออาจ
จะสะท้อนความหมายของการเป็นครูได้ดีที่สุด โรงเรียนเก่าแก่แห่งนี้อาจไม่มี
คอมพิวเตอร์ หรือสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ สิ่งที่เราเห็นมีเพียงแค่ “ครู” ที่มี
จิตวิญญาณแห่งความเลี่ยงละอย่างเต็มเปี่ยม

คงจะไม่เป็นการกล่าวเกินไปนัก หากจะสรุปว่า สิ่งที่ประกอบกันเป็น

“โรงเรียนวรรณวิทย์” ทั้งหมดคือ “ความเลี้ยงลูก” ที่จำเป็นต้องได้

ถึงครุฑ์ใหญ่จะบอกว่าโรงเรียนประลับปัญหาขาดทุนมาตลอด และเงินบำรุงจากบทประพันธ์ “วนิดา” ก็ถูกนำมาใช้ในกิจการของโรงเรียนจนหมด แต่ก็ไม่เคยคิดตกลงใจยอมรับการเสนอชื่อจากนักลงทุนที่หมายตาทำเลห้องแห่งนี้แม้แต่ครั้งเดียว แม้ว่าที่ดินเล็กๆ ผืนนี้จะมูลค่านับพันล้านบาท

“ครามาซื้อก็ไม่ขาย จะขายทำไม มีเด็กๆ เรียนอยู่ บางคนเขายังไม่ได้บอกว่าจะซื้อเท่าไร ไม่ได้สนใจ เพราะไม่ขายอยู่แล้ว ก็นีโรงเรียนของครอละ โรงเรียนของเรา ที่ดินของแม่เรา นักเรียนของเรา อนาคตของเด็กอยู่ตรงนี้ มันประเมินค่าไม่ได้หรอก”

จากคำตอบของหัวเรือใหญ่วัย ๘๔ ปี แสดงให้เห็นแล้วว่า “เงิน” อาจซื้อได้ทุกอย่าง ยกเว้นโรงเรียน

วรรณวิทย์ และอุดมการณ์ของครูผู้เลี้ยงสละ ถึงแม้จะประสบปัญหาขาดทุนมาก ตลอดจนเงินทุนสำรองจากบทประพันธ์ “วนิดา” หมดลง แต่ก็ไม่เคยล้มเหลวความตั้งใจที่อยากริห์เด็กด้อยโอกาสทุกคนมีที่เรียนหนังสือ

“เงินจากนิติธรรมดแล้วนะ แต่ยังไม่คิดหารอก ยังไงยายก็จะทำโรงเรียนต่ออะไรที่เป็นทุกข์ไม่ต้องไปคิด นี้ไปถึงอายุยืน ถึงเวลา มันอยู่ตรงหน้าแล้วเราค่อยแก้ ตอนนี้เราก็ปล่อยมันไปก่อน เรายังไม่รู้ว่าเหตุการณ์อะไรจะมีนจะเกิดขึ้นในอนาคต เราค่อยๆ แก้ไป” ครูใหญ่ตอบพร้อมเลียงหัวเราะปิดท้ายประโยคเช่นเคย

ทั้งหมดนี้คือเรื่องราวของโรงเรียนเล็กๆ กับการกิจที่ยิ่งใหญ่ ทั้งของผู้คนสมัยนี้อาจแท้จริงและหายากระดับ ด้วยว่าเรขาซินกับความเห็น-แก่ตัวของเพื่อนร่วมโลก แต่อย่างน้อยที่สุด ยังมีหญิงราชนิ่งคนที่ยินดีใช้ทั้งชีวิตของตัวเองวางแผนเดิมพัน เพื่อประกับประคองอนาคตของเด็กๆ เอาไว้ในสองมืออย่างเต็มใจ

ขอบคุณภาพและข้อมูลจาก <http://women.sanook.com/33841/>

ความเหมือนที่แตกต่าง

“ดวงตา” ที่เหมือนกัน กลับมี “มุมมอง” ที่ต่างกัน

“ใบหนู” ที่เหมือนกัน กลับมี “วิธีฟัง” ที่ต่างกัน

“ปาก” ที่เหมือนกัน กลับมี “วิธีพูด” ที่ต่างกัน

“สมอง” ที่เหมือนกัน กลับมี “วิธีคิด” ที่ต่างกัน

อาจเป็นเพราะ “เหตุนี้” หรือไม่ ???

“ใจ” ที่เหมือนกัน กลับมี “วิธีเลือก” ที่จะรับและเก็บ
เรื่องดีและเรื่องร้ายต่างกัน

ชีวิตจึงมี “สุขและทุกข์” ที่ต่างกัน...!!!

แล้วอย่างไรจึงจะรู้ว่า “สัมมาทิภูมิ”?

ท่านผู้รู้เปรียบเทียบการเดินทางของชีวิตเหมือนเรื่องน้อย

ลึกล้ำคุณออกจากต้องมีกำลังขับเคลื่อน ยังต้องมี “ทางเลือ” เพื่อควบคุมทิศทาง

เรื่อปราศจากทางเลือ แม้แล่นยาวนานก็ยากจะถึงเป้าหมาย
เรียกว่า เลี้ยว左ชีวิต!
เรียกว่า เลี้ยวขวา!

พระพุทธองค์ให้ความสำคัญกับ “สัมมาทิภูมิ” เป็นเรื่องยิ่งใหญ่ เป็นก้าวแรกแห่งการเดินทาง

ก้าวแรกผิด ก็อย่าหวังก้าวต่อไป
ท่านเปรียบเทียบความร้ายกาจความเลี่ยตายาว ยิ่งกว่า “โจรสลัดโจรสลัด”

“สัมมาทิภูมิ” เป็นอย่างไรหนอ?

เป็นความเห็นที่ถูกต้อง!

เป็นความเห็นที่ใช่แล้ว!

เป็นความเห็นที่ถูกทาง!

“สัมมาทิภูมิ” จึงเป็นรากฐานก่อนจะก้าวเดินหรือขับเคลื่อน
ถ้าเป็นเรื่อ ทางเลือกต้องไม่เบี้ยว!
ถ้าสร้างบ้านก็ต้องระวังเสาพื้นฐาน!
หากไม่มีฐานดี-ฐานแน่น บ้านก็จะพังในไม่ช้า!

“มิตรดี-สายดี เป็นทั้งหมดของพระธรรมธรรม” เป็นอีกตัวช่วยที่ทำให้ชีวิตรวดเร็วลดภัย ประเสริฐความสำเร็จ ได้มารคดีผลกันเลย

แล้วใครเล่าจะเป็นมิตรดีสายดีของ

เรา บางแห่งเขาก็ใช้คำว่า

“กัลยานมิตร”

“มิตรดี” นั่นจะต้องถูง ดึง

เรารู้ที่สูง

ทำให้เราฉลาดขึ้น

กล้าทั่วทิศเรา

กล้าชี้แนะ

รวมทั้งให้กำลังใจ

คุณสมบัติแค่ ๔ ข้อของ

มิตรดี คงจะพอเห็นหน้าเห็นตาของ

เพื่อนฝูงได้พอกล้มครัวที่เดียว

พระพุทธองค์เปรียบเทียบมิจฉาทิภูมิ

เหมือนโจรปล้นโจร

แต่ท่านผู้รู้บางท่านเปรียบเหมือนติด

กระดุมเม็ดแร่ผิด เม็ดต่อๆ ไปก็อย่า

หวังว่าจะถูก

ในมงคลสูตร ๓๙ ข้อ

ข้อแรกเลยคือ “ไม่คบคนพาล”

ข้อที่ ๒ “ควบบันธิต”

แสดงว่าพระพุทธองค์ให้ความสำคัญ

กับตัวช่วยตัวนี้มากที่เดียว

เพราะเหตุไม่มีใครเก่งเลอเลิศ และ

ชีวิตมีใช่จะโดดเดี่ยว

จำเป็นต้องมีหมู่กลุ่ม มีผู้ช่วย มีผู้ตักเตือน

ลั่งสอน ชี้แนะ

สมัยพุทธกาล สงฆ์ที่แยกโสดเดี่ยว
อยู่คนเดียวจึงมีน้อย มักอยู่ด้วยกันหลายคน
รูป เราถึงเรียก “หมู่ลงษ์”

ในปัจจุบัน “ชุมชนชาวอโศก” ซึ่งมีอยู่
หลายแห่ง ก็จะเป็นตัวอย่างแห่งการ
เป็นมิตรดี-สหายดี

โลกโลเกียร์ยิ่งแรงจัดจ้าน การพึ่งพา
กันเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
“การชี้แนะ”

แต่ลึกว่านั้นก็คือ “สัลเลขธรรม”

เพื่อนที่ดียอมไม่ตามใจกันลงเดช แต่
จะพยายามทักษะทั่วไปไม่ถูกต้อง

“สัมมาทิภูมิ” จะมีอยู่ ๒ ประเภท

ก) สัมมาทิภูมิในหลักการ ในเป้าหมาย

ถือเป็น “ตัวนอก”

ข) ลัมมาทิภูสีในวิธีการ ในเทคนิค ใน How to ก็ได้ ถือเป็น “ตัวใน”

หลักการหรือเป้าหมายถูกต้อง แต่วิธีผิดก็ไม่รอด

หรือวิธีถูกแต่เป้าหมายผิด ก็ไปไม่ถึงดวงดาว เช่นกัน

บางคนประมาณท มีหลักการถูกต้องแต่ บรรควิธีหรือวิธีการไม่ถูกต้อง ก็ไปไม่รอด

ตัวอย่างหลักการให้ญี่ อาทิ เช่น

- เกิดมาเพื่อมีพระนิพพานเป็น เป้าหมาย

- เกิดมาเพื่อบำเพ็ญความดี

- ทำดีได้ ทำชั่วได้ชั่ว

- การเป็นของร้อน

- สุข-ทุกข์อยู่ที่ใจ ฯลฯ

ความจริงแล้ว ลังคอมไทยชาวพุทธ ส่วนใหญ่มีทิภูสี มีเป้าหมายที่คล้ายกัน แต่ลึกลึกที่แตกต่างมักจะเป็นแบบ “ปฏิบัติการ” เลี่ยมากกว่า เช่น ต่างมุ่งมั่นใน พระนิพพาน แต่บางค่ายก็เน้นทำสมาธิ

บางค่ายเน้นศีล

บางค่ายเน้นปัญญา

บางค่ายเน้นพิธีกรรม

บางค่ายเน้นลิ่งคักดีลิทธี ฯลฯ เป็นต้น เพราะเหตุนี้ “ลัมมาทิภูสี” จึงต้องอาศัยคุณธรรม ๒ ชุด เป็นตัวช่วย ชุดแรก ควรโน-นิวาโต ชุดนี้ยังอยู่ใน

มงคลสูตร ข้อ ๒๗-๒๓

ชีวิตต้องมีความเคารพ มีความต่อมตน เราไม่เคารพ เราจะรับเครื่องได้

ความแตกต่างทางความคิด จึงไม่รังเกียจ ไม่เดียดฉันท์ เคราะห์นั้น เคราะห์ในวัยุพิกิใช่ เคราะห์ในความเป็นชีวิต ก็ถูก

เพราะเหตุนี้แม้อายุจะน้อยกว่า การศึกษาด้วยกว่า ฐานะก็ด้วยกว่า ถึงอย่างนี้เราก็ยังต้องเคารพ

ถ้าไม่ต่อมตน เราจะเปิดใจรับความคิดเห็นจากคนอื่นได้อย่างไร

ลิ่งไมรู้ยังมีอีกมากมาย

ควรโน-นิวาโต จึงแก้นิลัย “ชาลันถ่าย” ได้ชัด!

ไม่ก็มีโอกาสลดลาด

การสร้างปัญญาจึงเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุนี้

ชุดที่ ๒ protozoa-ยอนิโสมนลิกการ

เราเปรียบทุกคนเป็น “ครู”

ครูสอน ครูพูด ลูกศิษย์ต้องน้อมรับฟัง
การฝึกเป็นคน “ใจกว้าง” พึ่งคนอื่น
ได้ มีใช่เรื่องง่าย

พึ่งคนอื่นได้ พึ่งคำสั่งสอนได้ ต้องยก
ให้เป็นยอดคน!

แต่ถึงกระนั้น โปรดระวังภาพลงตา!

ที่ดูเหมือนนอบน้อมประณมกร รับฟัง
กิริยามารยาทดีเหลือหลาย แต่ปิดกัน
“จิตใจ”

ประดุจดัง “ชาลันถวาย!”

เราจะเป็นถัวชาที่ไม่ล้น ใครแนะนำ
ครูลอน ถัวชาน้อมรับไว้หมด “กำไร
ชีวิตลูกเดียว!”

ปรโตรโนะสนั่น “เปิดหู”

แต่โยนิโซฯ ต้อง “เปิดใจ”

ย่อยให้ลำเร็ว!

โยนิโซมนลิการ เป็นเรื่องภายใน ไม่มี
ครรุ ไม่มีครอเท็น

เราจะเปิดหู แต่ปิดใจลงทิ้กเป็นได้
ผู้ไม่หลอกตัวเอง ยอมได้ประโยชน์
มหาศาล “ทำใจในใจ” มีใจอยู่แล้ว ปรับ
แต่งใจใหม่ให้ดีกว่าเก่า

คุณธรรม ๒ ชุดนี้ จึงถือเป็นผู้ช่วยชั้น

ดีของ “สัมมาทิภูมิ” ที่จะทำให้เรา
ประสบความสำเร็จทั้งทางโลกและทาง
ธรรม

วัฒนชีวิต เลศเลห์มากมาย ต้องรู้จัก
หาอาชญาต่อสู้

และทั้ง ควรโน-นิวาโต

ทั้ง ปรโตรโนะ-โยนิโซมนลิการ
จังคือ ตัวช่วยชั้นยอดของการเดิน
ทางสู่ “สัมมาทิภูมิ”

เมื่อรู้จักหน้าตา “ตัวช่วย” กันแล้วก็
คงต้องลงมือติดตามค้นหาให้เจอ

ไม่ได้อยู่ป่าเขาในเพชรพระอุมา!
แต่อยู่ใกล้นิดเดียว “ในใจเรา!”

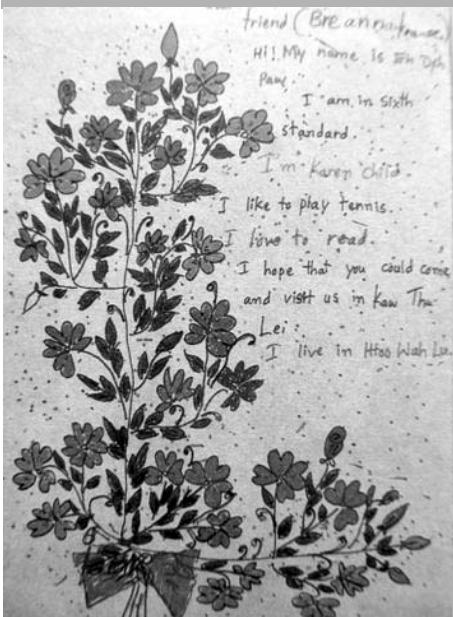
ປ່າຮູຈັກ

ສຶກສາ ສະຖວຕະ

ดาวในดวงใจ
คนไปขึ้นพลัดถิ่น.....
....ซินເຮີຍ ມາວົ່ງ

លេខទូរសព្ទរបស់រាជធានីភ្នំពេញ

ກາພຈາກນິຕຍສາຮ ‘ສາຣຄົດີ’ ຂັບປັດເດືອນພຖ່ງກາຄມ ແກ້ໄຂ

ก ลางดงพงໄພຣິນກຸມິກາຄ
ເອເຊີຍອາຄນີ່ຍາມຄຸງຟິນ ຕັ້ນຮູລະຈະ
ອອກດອກລື່ແດງສະຫວັງ ລຳຕັ້ນອ່ອນເອາ
ມາຕົ້ມຈຶ່ນນຳພຣິກໄດ້ ທີ່ໄດ້ມີຕັ້ນໄມ້ໜິນດີ
ນີ້ ທີ່ທີ່ນຳມີຈາກທີ່ເຮົ່າງ ພວກເຂາເຮືອຍກ
ຕັ້ງເອງວ່າ ‘ປ່າວເກອະຄູວ’ ຜຶ້ແປລວ່າ
‘ມຸນຸ່ຍໍ’ ເປັນການເທືອນໃຫ້ຕະຫຼາກ
ວ່າ ເຮົາຈະຕ້ອງປົງປັດຕິຕ່ອກກັນດ້ວຍຄວາມ
ເຄົາຮັນໃນກັດຕື່ກົງຂອງການເປັນມຸນຸ່ຍໍ
ຜູ້ແມ່ລ່ອນປຽບຢູ່ຈົວວິວຈາດອກຮູລະ
ວ່າ ເມື່ອເຮົ່າງອອກດອກຈະເປັນລື່ແດງ
ຕ້ອມາຈະກລາຍເປັນສື່ຂາວ ດັ່ງນັ້ນທາກ

จะทำอะไรก็ให้เริ่มตั้งแต่วัยหนุ่มสาว เมื่อยามแก่ผุ่มขาวแล้วจะทำได้ไม่เต็มที่

วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๒ มะหน် เนျော် မาวง (Mahn Nyein Maung) (คำที่ลากด้วย / ng / ภาษาพม่าไม่ออกเสียง) ชาว Karen เหี้ยงเชื้อสายโป (Pao) นับถือศาสนาคริสต์ มีอาชีพเป็นผู้ช่วยสาธารณสุขในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง และ ดาวร ထဲ ကြီ (Daw Hla Kyi) ตั้งชื่อลูกสาวผู้ชาย สุขภาพสมบูรณ์ที่ถือกำเนิด ในวันนั้นว่า ‘ซินธิยา’ (Cynthia) ทั้งสองมีลูกเจ็ดคน หญิงสี่คน ชายสามคน ซินธิยา เป็นลูกคนที่สาม เธอมีแวงแหวนลียวลาดและขยันอ่านหนังสือ จึงทำให้ลามีภารรยา คุณนัยน์ดีที่จะทำงานหนักเพื่อส่งลูกให้เรียนสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้

ພ້ອມພັດກິນ

พ.ศ.๒๕๐๓ เมื่อชินເມືອງໄຫຼຸດເທົ່ານັບ ບິດາໄດ້ພາຄຣອບຄວ້າຍໄປຢັງເມືອງ
ມະລະແໜ່ງ ຊຶ່ງເປັນເມືອງໃໝ່ ຕັ້ງອ່ຍ່ັນຝ່າງໜ້າແກນເຖິກເຂາຕະນາຄຣີ ເຮອຈບກການ
ຄຶກຂາ້ານມັງປລາຍທີ່ນີ້ເມື່ອ พ.ສ.ແມ່ແມ່ ໃນບັນ້າເອງເຮົວໄດ້ສອບເຂົ້າເປັນນັກຄຶກຂາ
ແພທຍ໌ ແລະຈບກການຄຶກຂາແພທຍຄາສຕຣບັນທຶດໃນ ພ.ສ.ແມ່ແມ່ ລັ້ງຈາກນັ້ນໄດ້ທຳການ
ເປັນແພທຍ໌ເອກະນອຍ່ື່ທີ່ເມືອງ Bassein ເປັນເວລາສອງປີ ພ.ສ.ແມ່ແມ່ ເຮອຍ້າຍມາ
ເປັນແພທຍ໌ໜນບທີ່ເມືອງປະວານ (Pa-An) ຊຶ່ງຕັ້ງອ່ຍ່ັນແມ່ນ້າສາລະວິນ ໃນຂະນັນ
ສກາປະກູງປະກູງທາງແລະຮະເບີຍບແຮງຮັບ (SLORC) ໄດ້ກວດລ້າງຫວາກເຫຼື່ອງ
ທີ່ນັ້ນຊືນເມື່ຍໄດ້ພົບກາພຄວາມຂອງເມື່ອງຮ່ວມເພັພັນຮູ້ ຜູ້ທີ່ມີຄູກ່ານື່ມື້ນ ຜູ້ໜ້າຍ
ຄູກຈັບໄປເປັນຄົນແບກຍຸທລັນກວາະ ແລະທໍາທຳທີ່ແທນເຄື່ອງດວກກັບຮັບເປີດ ກຸລື
ຄົນໂທນໍາມຸດແຮງຈະຄູກຄືບລົງເຫວ ບ້ານຂ່ອງຄູກເພາ ຂ້າວປລາອາຫາຮາຄູກຍືດຽວກັບຄູກ
ປັນຈາກຜູ້ໂຈ

ในเดือนกันยายนปีนั้นเอง เอtotตัดลินใจหลบหนีเข้าร่วมกับกองทัพกระหึ่ง
เดินตัดทางเล็กที่เต็มไปด้วยโคลน ปืนกุเข้าสูงที่ปักคุณด้วยหมอก ข้ามลำน้ำนัน

จะเป็นลิบสาย มุ่งสู่เขต
ชายแดนไทย และในปี
ต่อมา เดือนกุมภาพันธ์
พ.ศ.๒๕๓๔ เวลาและคน
ได้ตั้งสถานพยาบาลเล็กๆ
ในเขตอำเภอแม่สอด จัง-
หวัดตาก ซึ่งเรียกว่า
คลินิกหมออชินເມືຍ ต่อมา
เปลี่ยนชื่อเป็น แม่ตาว
คลินิก

ภาพจากนิตยสาร ‘สารคดี’ ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๖

หมายเหตุด้านใน

วันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๖ พระโสมนัส สุขวัฒโน แห่งอาครม
รัตนไสوا ม่อนหินเหล็กไฟ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก (ปัจจุบันคือ คุณโสมนัส
ชลสาร) ได้พาติดฉันไปแกะเสื้อผ้าและยกษัตรค์ที่คลินิกนั้น เวลาประมาณสอง
ล็ปดาห์ที่แม่สอด ดิฉันได้ไปมาหาสู่ พบรปสทนากับหมออชินເມືຍสามลีคัรริง ได้ล้มผ้า
ถึงความสงบด้านในของเธอ การทำงานเพื่อแก้ปัญหาแก่คุณทุกๆ เข็ญโดยไม่จำกัด
แผ่นดิน เธอรักษาหารพmagที่บาดเจ็บด้วย เมื่อถูกถามว่า ทำไมจึงรักษาคัตตูร์ เมื่อ
ตอบบทหาระหรือยังเจ้าของคำถามว่า “ เพราะเขาเป็นคน ”

ในท่ามกลางช่วงเวลาที่ลี้ภัยมาจากการพม่า กล่าวได้ว่าเธออยู่ในระดับนำ
แต่มิได้มีว่า ควรจะทำตัวเป็นผู้เปลี่ยนชีวิตการของชาวกระหรี่ยง เธอต้องการ
เป็นผู้หญิงธรรมดานอนหนึ่งที่เต็มไปด้วยความสุภาพและกรุณา เธอกล่าวแก่ติดฉัน
ว่า โดยแท้จริงแล้ว เธอมิได้ใจในการต่อสู้ทางการเมืองเลย แต่เคราะห์กรรม
นำพาให้เธอต้องมาอยู่ในวัฏจักร เช่นนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ວັນທີ ၃၈ ມືນາคม ພ.ສ.ເມ.ຕະ ຕຽງ
ກັບວັນນາມນູ້ຊາ ທົ່ວງໄມ້ແຄບຖຳດ້ານບັນ
ຂອງອາຄາຣເກົ່າໆ ຄືອໜ້ອງຕຽວຈົກ
ແພທຍໍາລາສັນມັກຈາວອແຮງກັນສອງຄົນ
ຈົ່ວນອູ້ກັບກາລົງສອງຫຼຸ່ງຂອງຄົນໃໝ່ເຊີ່ງ
ໄດ້ຮັບຜລະເທືອນຈາກເລີຍຮະເບີດໃນ
ສັງຄຣາມ ດີ້ນໄດ້ມີໂອກາສລັນທາກັບ
ອາສາລັນມັກທີ່ເປັນແພທຍໍາລອງຄົນແລະ
ເປັນຄືລົບປິນໜຶ່ງຄົນ

Dr. Myron Semkurey ຈາກ
King Medical Clinic, Alberta,

U.S.A. ກລ່າວວ່າ “ພມຮູ້ຈັກກັບໜ່າຍອືນເນີຍຕັ້ງແຕ່ເດືອນກຸມພາພັນນີ້ ၁၇၈၂ (ພ.ສ.ເມ.ຕະຕະ) ຈາກຄຳບອກເລ່າຂອງເພື່ອນເຊີ່ງເປັນແພທຍໍາທີ່ເຄຍມາທີ່ນີ້ ພມຮູ້ລືກວ່າ ອືນເນີຍທຳກຳນັກ
ມາກ ແຕ່ຍັງດຳຮັງຄວາມເມຕາແລະສຸກາພ ແມ່ຈະເໜັດເໜີ່ຍ້ອຍປານໄດ ເຂອຍື່ມເລີມ
ດ້ວຍຈົດໃຈອັນດານຂອງເຮົວທ່າໃຫ້ພມແລະກວາຍບາກແກ່ກັນວ່າ ເຮົວຈະໄໝ່ທອດທີ່ເຮົວ
ທີ່ພມຮູ້ລືກເຊັ່ນນີ້ກີ່ເພຣະເຮອບປົບປັດຕ່ອງທຸກຄົນທີ່ນີ້ດຸຈລາມາຊີກໃນຄຣອບຄວ້ອງເຮົວເອງ
ເຮົວໄດ້ຕ່າຍທອດຄວາມຮູ້ລືກດ້ານຮັກ ເມຕາ ອກຍ ຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະໃໝ່ມາກກ່າວ້າຮັບ ແລະ
ນີ້ຄືຄວາມຍື່ງໃໝ່ຢູ່ທີ່ພມໄດ້ລັມຟ້າຈາກເຮົວ”

Dr. Ari Baron ຈາກຄະະແພທຍຄາສຕົງ ມາຫາວິທາລັບແຄລີໂວຣ່ເນີຍ ກລ່າວວ່າ
“ໜ່າຍອືນເນີຍເປັນແພທຍໍາຕ້ວຍຢ່າງລຳທັບພມ ໃນກາລົງການພາຍາລົມໄໝ ໃນກາລົງ
ອບຮມຜູ້ຊ່າຍເຈານພາຍາປາລ ແລະໃນກາລົງລູກນ້ອຍຂອງເຮົວ ພມໄດ້ເຮັນຮູ້ຄວາມເມຕາ
ຄວາມຈຸລາດ ແລະຄວາມອດທນຈາກເຮົວ ມ່າຍອືນເນີຍສົງບໍເຢັນເສັມອືນສັກຄາກົມ
ຄັບຂັ້ນ ເຮົວສອນໃຫ້ຜູ້ຮ່ວມຈານໄດ້ຕະຫຼາກໃນຄວາມຮັບຜິດຂອບແຫ່ງໜ້າທີ່ຕົນ ແລະໄໝ
ຕໍ່າໜີຜູ້ອື່ນ ແຕ່ໃຫ້ຕຽວລອບຕົນເອງ ເຮົວພາຍາມໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ເຮັນຮູ້ທີ່ຈະດູແລ້ວໜຸ່ນ

ด้วยตนเอง ให้พึงตนเองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้”

Jim Robbins ครุลอนวาร์ดเขียนนักเรียนชั้นประถมแห่งเมืองทาโคมา วอชิงตัน กล่าวว่า “ผู้รู้จักหมวดชินเมียเมื่อปี ๑๙๘๐ (พ.ศ.๒๕๓๓) เรายาเดินข้ามเข้าด้วยกัน เธอเป็นหญิงสาวห โนสหัสดิ์เมริการคนที่สนใจปัญหาของประเทศ พม่ารู้จักเธอดี เรื่องของเธอตีพิมพ์ในหนังสือ Reader's Digest ฉบับเดือนธันวาคม ๑๙๘๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ความขยัน ความเมตตา และความยืกยืดของ เธอดึงดูดให้ใครๆ ได้พบอย่างช่วยเหลือเธอ ผู้ชายไม่เห็นว่าเธอหลงระเริงในการที่มีครอต่อคิรมาซึ่นซม เธอยังทำตัวธรรมชาต แต่ผิดว่าเธอไม่ธรรมชาต”

ลันติกาฟอย

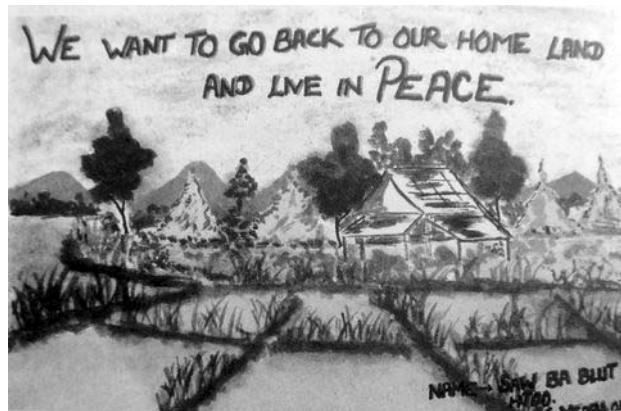
บ่ายวันนั้น ทีโลงชั้นบนของคลินิกเลี้ยงทำการวัยสองเดือนร้องให้จำ หมอบชินเมียละจากงานตรวจดูกิจกรรมชั้นล่าง เมื่อช้อนตัวลูกชายขึ้นจากเปลที่ทำด้วยผ้าฝ้ายทอแบบกระหรี่ยง พอหนู เกูน์ ชาน (Nyein Chan) เจียบเลี้ยง ดูดนม Mara ลักษณะคล้ายกับลักษณะพิมพ์ในย้อมอก อันอบอุ่น โจว ไฮน (Kyaw Hein) พ่อของหนูน้อยพูดถึงภรรยาของเขาว่า “She's so busy” เขาจึงทำหน้าที่เลี้ยงลูกชายคนแรกเพื่อแบ่งเบาภาระอันหนักหน่วงของภรรยา

ภาพจากนิตยสาร ‘สารคดี’
ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๖

เกูน์ แปลว่า การดับร้อน ชาน แปลว่า ความสงบเย็น เกูน์ เป็นล้วนหนึ่งของชีวิตคุณตาของหนูน้อย เกูน์ ชาน คำนี้นำมาเรียกว่า แปลว่า ลันติกาฟ

ปัจจุบันหนุ่มน้อย ‘ลันติภาพ’ กำลังศึกษาด้านสาธารณสุขที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า-หลวง จ.เชียงราย ส่วนหม้อซินເນີຍເປັນທີ່ຮູ້ຈັກອ່າງກວ່າງຂາວໃນປະເທດໄທ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບພຣະຣາຊທານປຣິມງູນາແພທຍຄາສຕຽດຕຸ່ງສູງບັນທຶກຕິມັກຕີ ມາຫວິທາລີຍອຸປະລາຊານີເນື່ອເດືອນວັນວາຄມ ພ.ສ.ເມສີ່ງ ເຮືອໄດ້ຮັບຮາງວັລຕ່າງໆ ມາກນາຍທີ່ໃນຮະດັບໂລກ ຮະດັບເອເຊີຍ ນິຕຍລາວໄທມໍຍກໃຫ້ເປັນວິສຕວີແທ່ງເອເຊີຍ ໄດ້ຮັບຮາງວັລແມແກໄໃໝ່ເມື່ອ ພ.ສ.ເມສີ່ງ ຮາງວັລຕ່າງໆ ເຫັນເປັນຜລຈາກຄວາມມູ່ມັ້ນໃນການທຳການດ້ານສຸຂພາພແລະລັນຕິກາພເພື່ອຄົນພລັດຄື່ນທຸກໆໜີນແກ່

ກາພຈາກນິຕຍລາວ ‘ສາරຄົ້ນ’ ດັບບັນເດືອນພຸດທະການ ເມສີ່ງ

ສາມຸນໄພຣເພື່ອຄົດແພນຍາເຄີມ

ວັນທີ ແກ້ມ ມັງກອນ ພ.ສ.ເມສີ່ງ ຕິດັນໄດ້ພບກັບໜົມອືນເນີຍອຶກຮັ້ງ ຄ ຄລິນິກແທ່ງນີ້ ເປັນເວລາຢືນລືບສອງປີທີ່ໄມ້ໄດ້ພບກັນ ແຕ່ຍັງຈຳກັນໄດ້ແມ່ນຍໍາ ຮັ້ງນີ້ຕິດັນໄດ້ປະສານງານໃຫ້ ຄຸນເຮົາໂນ ໄລທາໄລເນັນ ຤າວພິນນີ້ ອົດຕິທີ່ປະກິບກາຮັສູບາລໄທຢ້ານການປັ້ງປຸງໄດ້ມີໂຄກສລນທາກົບເຮົວໃນເວົ້ອງກາຮູແລສຸຂພາດດ້ວຍກາຮັກຕິດັນເອງຄຸນເຮົາໂນເຄຍປ່ວຍດ້ວຍໂຮຄຂ້ອກຮະດູກລັນໜ່າຍເລື່ອມ ເນື່ອເດືອນກຸມພັນນີ້ ພ.ສ.ເມສີ່ງ ເຂົ້າໃໝ່ເວລາດູແລສຸຂພາດດ້ວຍວິທີ່ຮ່ວມມາຕີເປັນເວລາ ၃၁ ວັນຈນທາຍເປັນປັກຕິແລະແຂ້ງແຮງດີ

คุณเรอันและหมอมชินเอีย มีความเห็นพ้องกันว่า การใช้สมุนไพรเพื่อทดแทนยาเคมีน่าจะเป็นการแก้ปัญหาการพึงพาจากภัยนอกระดับหนึ่ง ขณะนี้เครือข่ายกิจลอกกำลังตกลั่น มีผลให้เงินทุนอุดหนุนลดลงมากจนเจ้าหน้าที่ต้องลดเงินเดือนตัวเอง และยังซักชวนญาติมิตรมาช่วยบริจาค คนไข้เพิ่มจำนวนขึ้นมากจนต้องขยายพื้นที่ เพราะที่นี่รักษาฟรี ไม่จำกัดผ่านพ้นธุรกิจ ไม่มีพิธีริตองมากในการทำบัตรเพื่อรับการรักษา บางโคงาสญาติผู้ป่วยที่มาฝากไข้ได้รับเจอกาหารด้วย คนไข้ข้ามแม่น้ำจากผู้พม่ามารักษาที่นี่มากมาย

ໜ້າອືນເມືຍກລ່າວວ່າ ເຊື້ອສາມາດຄຳລັດພື້ນທີ່ທີ່ນີ້ໄວ້ລຳຫວັບປຸງລົງສມູນໄພຣະເປີດຮັບພຶກຄວາມຄິດເຫັນ ຮວມທັງຄວາມຮ່ວມມືຈາກຫ່ວຍງານ ອົງຄໍາກ ທີ່ມີຄວາມປරາຮານ ໂດຍຢ່າງຈວິງໃຈ ມາຫັນຊ່ວຍຕໍ່ານການໃໝ່ລົມນີໄພຣໃນກາວດແລລ້ວພາພໂດຍຕິດຕ່ອໄດ້ທີ່

ที่อยู่ : แม่ตัวคลินิก ปณ.๖๗ อ.แม่สอด จ.ตาก ๖๓๑๑๐

Email:INFO@MAETAOCCLINIC.ORG

Facebook:WWW.FACEBOOK.COM/MAETAOCLINIC

WEBSITE:WWW.MAETAOCLINIC.ORG

ស្រុកនាមេងគេជាតិ

อาจารย์สุรพงษ์ กองจันทึก ประธานคณะกรรมการลิทธิมนุษยชนด้านมนุษยชาติ ผู้ริเริ่มสถาบันมนุษยธรรม แรงงานข้ามชาติ และผู้ผลิตถิ่น ลูกพาหนะความฯ ซึ่งได้ร่วมงานกับนานาประเทศและมีอิทธิพลอย่างมากกว่า 40 แห่ง แก่ดินแดนเมืองอ้วนที่ ๗๙ มกราคม ศก ๕๒

หมอดินเนี่ยไม่ได้ใจในการตีเต้าเพื่อเป็นนักการเมืองเลย ในด้านสุขภาพไม่ได้แก่ปัญหาการเป็นโรคและการรักษาเท่านั้น แต่ยังมุ่งสำรวจราษฎรแห่งชาติของปัญหาด้านสุขภาพในวงกว้างเชิงเดี่ยวพันกับปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ นอกเหนือจากนั้น เธอมุ่งมั่นที่จะหาหนทางให้เด็กและเยาวชนพลัดถิ่นทุกชนเผ่าได้มีการศึกษาเพื่อมีอนาคตที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่างมีลัมดิตภาพและสามารถพึ่งตนเองได้

ด้วยคำที่หมอดินเนี่ยกล่าวแก่ฉันในวันมาพบฉัน พ.ศ.๒๕๓๖ ยังก่อลงกั่งวัน “ชีวิตนั้นล้นลงทุกวัน ฉันจึงทำลิ่งที่ดีที่สุดด้วยรักเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์โดยเต็มกำลังที่ฉันมีอยู่” ขอ放ของเรางามาช่วยกันล้านแลงแห่งครัวทราของหมอดินเนี่ยเพื่อความผาสุกอันยั่งยืนของมวลมนุษยชาติอย่างไร้พรอมแדן

ขอบคุณ นิตยสาร ‘สารคดี’ ,Jim Robbins,
คุณโสมนัล ชลลักษร, อาจารย์สุรพงษ์ กองจันทึก,
คุณเรารโน โลทาไลเนน, คุณมงคลสวัสดิ์ เหลือง
วรพันธ์ (ผู้ถ่ายภาพหมอดินเนี่ยและลูกชาย สำหรับ
บทความเรื่อง ชินเนี่ย ดาวในดวงใจคนไข้แห่ง¹
สังคม ตีพิมพ์ในนิตยสารสารคดี เดือนพฤษภาคม
๒๕๓๖ เรื่องโดย ลิริมา ศรีสุวรรณ) และขอบคุณ
ศิลปินน้อยชาวกะเหรี่ยง Saw Ba Blut Htoo ขณะ
นั้นอายุ ๑๖ ปี, Naw Ku Paw ขณะนั้นอายุ ๑๔ ปี,
Eddy ขณะนั้นอายุ ๑๕ ปี และ Eh Doh Paw ขณะ
นั้นอายุ ๑๗ ปี

ภาพจากนิตยสาร ‘สารคดี’ ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๖

ໂຮກ “ໄສພຕິດນູ້ອຄື່ອ”

อาจารย์วิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยدارบีช่องอังกฤษ ศาสตราจารย์ชาเอีย
หัวหน้าคณบดีคึกขาดเรื่องนี้เป็นคนแรกของอังกฤษ ได้พับว่า ยิ่งเจ้าของโทรศัพท์ใช้
มันมากเท่าไหร่ ก็จะยิ่งใกล้กับการเสพติดมันลงเท่านั้น

เข้าเปิดเผยว่า การศึกษาทำให้ทราบว่า การใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปทำให้เป็นภัยแก้วัสดุภาพทางใจ เข้าได้ตัวเลขมาว่า ทุกวันนี้มีผู้ที่ติดโรคนี้แล้วมากประมาณร้อยละ ๓ คนเหล่านี้จะใช้โทรศัพท์เฉลี่ยแล้วเป็นเวลานานรวมกัน ๓.๖๖ ชั่วโมงต่อวัน

เข้ายังแนะนำในผลการวิจัยไว้ว่า ต่อไปผู้ที่จะซื้อโทรศัพท์มาใช้ ควรจะได้รับการเตือนให้ทราบว่า มันอาจจะทำให้เรากลายเป็นทาลของโทรศัพท์ไปได้

***ประชาชนย่อมแนะนำสิ่งที่ควรแนะนำ ไม่ชวนทำสิ่งที่มิใช่ธุระ การแนะนำดีเป็นความดีของประชาชน ประชาชนถูกว่ากล่าวโดยชอบ ก็ไม่กราธ ประชาชนย่อมรู้วินัย การสมาคมกับประชาชนจึงเป็นการดี**

*พึงมองเห็นคนมีปัญญา ที่ชอบซื้อโทรศัพท์จากมืออื่น เลือกเป็นผู้บอกขุมทรัพย์ พึงคบคนที่เป็นบัลทิต เช่นนั้นแหละ เมื่อคบคนเช่นนั้นย่อમมีแต่ดี ไม่มีเสียเลย

* พึงแนะนำตักเตือนเกิด พึงพร่าสอนเกิด พึงห้ามปราบจากความชั่วเกิด คนที่ทำเช่นนั้น ย่อมเป็นที่รักของลัตบุรุษ และไม่เป็นที่รักของอลัตบุรุษ

—————
จากหนังสือ ออมฤตพจนานา (พุทธศาสนาสุภาษิต) บ.อ.ปยุทธ์

๒๔ คำภาษาไทย ที่คุณสะกดผิดมาตลอดชีวิต

มีคำภาษาไทยมากมากที่เราสะกดผิดกันมาตลอดชีวิต โดยที่เราไม่รู้ด้วยซ้ำไปว่ามันผิด และเชื่อแน่นอนว่า คำเหล่านี้คุณอาจสะกดผิดเกินครึ่งด้วยซ้ำไป เอาเป็นว่า คราวที่ถูคำเหล่านี้แล้วสะกดถูกเกิน ๑๐ คำก็ถือว่าเก่งแล้ว

๑. กะเทย VS กระเทย คำที่ถูก >> กะเทย คำที่ผิด >> กระเทย

เขียนผิดกันมากสำหรับคำฯ นี้ ให้จำไว้ว่า อย่างเป็นกระเทย ไม่ต้อง “รอ”

๒. โควตา VS โควต้า คำที่ถูก >> โควตา คำที่ผิด >> โควต้า

ตามหลักการเขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ไม่ต้องเติมวรรณยุกต์ค่ะ ดังนั้น Quota จึงเขียนได้ว่าโควตา ไม่ต้องเติมไม้ก้อให้คำว่า “ตา” นะ

๓. ต่างๆ นานา VS ต่างๆ นาๆ คำที่ถูก >> ต่างๆ นานา คำที่ผิด >> ต่างๆ นาๆ

โดยปกติคำซ้ำจะเติมเครื่องหมายไม้ยมกไว้ด้านหลังคำที่ต้องการซ้ำ ยกเว้นคำว่า “นานา” “จะจะ” ที่ไม่ต้องซ้ำนะ เขียนแบบเดิมลงครึ่งได้เลย

๔. ผลดันประกันพรุ่ง VS ผัดดันประกันพรุ่ง คำที่ถูก >> ผัดดันประกันพรุ่ง คำที่ผิด >> ผลดันประกันพรุ่ง

ผัดดันประกันพรุ่งไม่ต้องมี “ล” นะคะ “ผลด์” แบบนี้ใช้สำหรับ “ผลดຳ”

๕. ผาสุข VS ผาสุก คำที่ถูก >> ผาสุก คำที่ผิด >> ผาสุข

เชื่อว่าหลายคนไปโยงกับความหมายความสุข ก็เลยใช้ “ข” สะกด แต่จริงๆ แล้วใช้ “ก” สะกด

๖. กงเกวียนกำเกวียน VS กงกำกงเกวียน คำที่ถูก >> กงเกวียนกำเกวียน
คำที่ผิด >> กงกำกงเกวียน

ที่ถูกต้องคือ “กงเกวียนกำเกวียน” เพราะทั้ง กง และ กำ เป็นส่วนประกอบ
ของล้อเกวียน

๗. กังวาน VS กঁওন คำที่ถูก >> กঁওন คำที่ผิด >> กঁওন
กঁওন เป็นอีกคำที่สะกดด้วย “ন” ได้เลย ไม่ต้องไปสะกดแบบอื่นให้มันยาก
กว่าเดิม

๘. ผัดไทย VS ผัดໄไท คำที่ถูก >> ผัดไทย คำที่ผิด >> ผัดໄไท
คำนี้มีวิธีการจำ่ายๆ ตามที่ราชบัณฑิตยสถานบอกไว้ก็คือ คำว่า “ไทย” ใน
ผัดไทย เขียนเหมือนคนไทยนั่นเอง

๙. อาโนสลง VS อาโนสลง คำที่ถูก >> อาโนสลง คำที่ผิด >> อาโนสลง
อาโนสลง มีความหมายในตัว คือ ผลแห่งกุศลกรรมซึ่งเป็นคำบาลี ไม่ใช่
พระลง ดังนั้นจึงใช้ “ลง”

๑๐. ใบกะเพรา VS ใบกระเพรา คำที่ถูก >> ใบกะเพรา คำที่ผิด >> ใบ
กระเพรา

การเขียนที่ถูกต้องจริงๆ มี “ร” เพียงแค่ที่เดียว คือ “เพรา” ส่วน “กะ” ไม่ต้อง
มี “ร”

๑๑. ข้าวเหนียวมูน VS ข้าวเหนียวমূল คำที่ถูก >> ข้าวเหนียวมูน คำที่ผิด
>> ข้าวเหนียวমূল

“มূল” หมายถึง ราก หรือเชิงลิ่งของต่างๆ รวมไปถึงอุจจาระ ซึ่งต้องใช้คำว่า
“มูน” หมายถึง การเอกสารที่มาคลุกเคล้ากับข้าวเหนียวเพื่อให้เกิดความมันนั่นเอง

๑๒. คลินิก VS คลেนิก VS คลินิค คำที่ถูก >> คลินิก คำที่ผิด >> คลีนิก,
คลินิค

คำนี้เขียนกันหลากรูปแบบเลย ทั้ง คลินิก, คลেนิก, คลินิค, คลินิก แต่ที่
ถูกต้องจริงๆ เป็นเลี้ยงล้านใช้ “ร” และใช้ “ก” สะกด

- ๑๓. คัดสรร VS คัดสรรค์ คำที่ถูก >> คัดสรร คำที่ผิด >> คัดสรรค์**
“คัดสรร” ไม่ต้องมีตัว “ค์” ล้า เพราะคำว่า “สรร” หมายถึง การเลือก, การคัด
อยู่แล้ว และคำนี้ก็เป็นคำช้อนที่เอกสารามหมายเหมือนกันมาช้อนคำกันนั้นเอง
- ๑๔. สังสรรค์ VS สังสรร คำที่ถูก >> สังสรรค์ คำที่ผิด >> สังสรร**
อีกหนึ่งตัวอย่างลำหัวบคำตระกูล “ลัน” แต่ลำหัวบคำว่า สังสรรค์ จะต้องตาม
ด้วย “ค์” เสมอ
- ๑๕. โคง VS โกรต คำที่ถูก >> โคง คำที่ผิด >> โกรต**
ทั้งสองคำอ่านว่า “โคง” เมื่อกันกัน แต่ถ้าสังเกตการออกเสียงดีๆ จะรู้ว่าคำนี้
ไม่มีควบกล้ำ ดังนั้นวิธีเขียนที่ถูกต้องคือ เอา “ร” ไว้หลังสุด คือ โคง
- ๑๖. จลาจล VS ราชจล คำที่ถูก >> จลาจล คำที่ผิด >> ราชจล**
วิธีจำให้เขียนถูกง่ายนิดเดียว คำว่า “ราชจล” ใช้ “ร” ทั้งสองตัว ส่วน “จลาจล”
ก็ใช้ “ล” ทั้งสองตัวเช่นเดียวกันค่ะ
- ๑๗. นำมันก้าช VS นำมันก้าด คำที่ถูก >> นำมันก้าด คำที่ผิด >> นำมัน
ก้าช**
ให้จำเอาไว้ว่าเขียนให่ง่ายๆ ตามแบบคนไทยใช้ “ด” ไม่ต้องสนใจว่ามาจากภาษา
อังกฤษคำว่า Gas
- ๑๘. ทะเลสาป VS ทะเลสาป คำที่ถูก >> ทะเลสาป คำที่ผิด >> ทะเลสาป**
คำว่า “สาป” ในภาษาไทยมีเพียงความหมายเดียว หมายถึง คำแข่ง ดังนั้นจึง
ต้องใช้คำว่า “สาป”
- ๑๙. เครื่องสำอางค์ VS เครื่องสำอาง คำที่ถูก >> เครื่องสำอาง คำที่ผิด
>> เครื่องสำอางค์**
ที่ถูกต้องจริงๆ ต้องเขียนว่า “เครื่องสำอาง” โดยคำว่า “สำอาง” มีความหมาย
ว่า ลิ้งเสริมแต่ง บำรุงใบหน้า
- ๒๐. นะคะ VS นะกะ VS น้ำคะ คำที่ถูก >> นะกะ คำที่ผิด >> นะคะ, น้ำคะ**

เป็นคำที่ผู้หญิงใช้พิมพ์มากที่สุดคำหนึ่ง จริงๆ จะໄວ่แค่ว่า “นะคะ” ไม่ต้องมีวรรณยุกต์เดา ไม่เอกสาร ไม่โทร ไม่ตรี ไม่มีทั้งนั้น

๒๑. บังสกุล VS บังสกุล คำที่ถูก >> บังสกุล คำที่ผิด >> บังสกุล

บังสกุล เป็นคำที่ใช้เรียกผ้าที่พระสงฆ์ซักจากศพหรือผ้าที่ทอดไว้หน้าศพ คำนี้ เมื่อพูดร็อวๆ รัวๆ อาจฟังเป็น บังสกุล ซึ่งเป็นการลากดที่ผิด

๒๒. ผีช้ำด้ามพลอย VS ผีช้ำด้ามพลอย คำที่ถูก >> ผีช้ำด้ามพลอย คำที่ผิด >> ผีช้ำด้ามพลอย

ที่ถูกคือ “ด้าม” แต่อ้าจะเพียงกล้ายเป็นคำว่า “ด้าม” เพราะคนไม่เข้าใจความหมาย คำว่า “ด้าม” ซึ่งหมายถึง ผีเรือน

๒๓. พิธีริตอง VS พิธีรีตอง คำที่ถูก >> พิธีริตอง คำที่ผิด >> พิธีรีตอง
พิธีริตอง หมายถึง งานพิธีตามแบบตามธรรมเนียม เวลาเขียนคำนี้ไม่ต้องเติม “ร” ในคำว่า “ตอง” ท่องเลยๆ

๒๔. แพทยศาสตร์ VS แพทย์ศาสตร์ คำที่ถูก >> แพทยศาสตร์ คำที่ผิด >> แพทย์ศาสตร์

“แพทยศาสตร์” เป็นคำสามารถห่วงคำว่า “แพทย์” + “ศาสตร์” เมื่อเอามารวมกัน คำก่อนหน้าที่มีการันต์ให้ตัดทิ้งได้เลย

๒๕. ริดرون VS ลิดرون คำที่ถูก >> ลิดرون คำที่ผิด >> ริดرون

วิธีการเขียนคำนี้ให้ถูกต้อง ต้องเขียนว่า “ลิดرون” พยางค์หน้าใช้ “ล” พยางค์หลังใช้ “ร”

๒๖. ໄล่เรียง VS ໄล่เลียง คำที่ถูก >> ໄล่เลียง คำที่ผิด >> ໄล่เรียง

“ໄล่” หมายถึง การขับออก, บังคับให้ไป ส่วน “เลียง” ก็หมายถึง การໄล่สิ่งไม่บริสุทธิ์ออก ดังนั้นคำนี้จึงเป็นคำซ้อน

๒๗. วิ่งเบี้ยว VS วิ่งเบรี้ยว คำที่ถูก >> วิ่งเบี้ยว คำที่ผิด >> วิ่งเบรี้ยว

ปกติคำนี้เราใช้แทรเวลพูด ไม่ค่อยได้ลงมือเขียนกันเท่าไหร่ ฉะนั้นเวลาต้องมาเขียน

จริงๆ ก็นึกไปเองว่าใช้ “เปรี้ยว” เมื่อันรஸเปรี้ยว แต่ที่ถูกต้องจริงๆ เชียน “เปี้ยว”

๒๘. กระหรี่ VS กระหรี่ คำที่ถูก >> กระหรี่ คำที่ผิด >> กระหรี่

จำไว้เหมือน “กะเทย” เลยว่า เป็นกะเทย เป็นกระหรี่ ไม่ต้องมี “รอ”

ที่มา : mcpswis.mcp.ac.th,teenee.com

เพลงอริยะ หมายเลขอ ๙

(๑) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ ปรากฏตนขึ้น ปฏิกริยาแตกตื่น และลั่นสะเทือน หวั่นไหว อันประดุจดังแผ่นดินไหว ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งพุทธศาสนาเช่น

(๒) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ ได้ประกาศก้อง ของอาจล้าขึ้น ปฏิกริยาแตกตื่น และ สั่นสะเทือนหวั่นไหว ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งพุทธศาสนาเช่น

(๓) เมื่อได “พุทธ” แสดงปาฏิหาริย์แท้ๆ ขึ้น ปฏิกริยาแตกตื่น และลั่นสะเทือน หวั่นไหว อันประดุจดังแผ่นดินไหว ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งพุทธศาสนาเช่น

(๔) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ กระทบจิต แล้วลับลิตรับใจมนุษย์ เทวดานั้นๆ อาการ “ตรึง” ชะงักงัน... ”ช่าช่าน” ชาบชี้ง ย่อมเกิดขึ้นในผู้นั้นๆ

(๕) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ กระทบจิต แล้วบาดจิตบาดใจมนุษย์ มาร ยักษ์ อาการ “ฉงน” ร้อนเร่า... ”ตื้น” ดาลเดือด ทุรนทุราย ย่อมเกิดขึ้นในผู้นั้นๆ

(๖) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ กระทบจิต แล้วผ่าแตกแบ่ง “ขาวกับดำ” ออกจากกัน ได้ไปจนกระทั่ง แม้แต่... แยก “สะอาดกับชุลีด่างที่ซ่อนแฝง” ออกจากกันได้ ย่อม เกิดสุขลั่นตัวขึ้นในผู้นั้นๆ และในโลกแล้ว

(๗) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ กระทบจิต แล้วแตกแยก “ธรรมกับธรรม” ออกจากกัน แท้ “ความแตกแยก” อันถึงสัจธรรมสุดท้าย ย่อมเกิดจริง เป็นจริง

(๘) เมื่อได “พุทธ” แท้ๆ กำลังทำการผ่าตัด ผ่าแตก ผ่าแยกอยู่ ปฏิกริยา แตกตื่น และลั่นสะเทือนหวั่นไหว อันประดุจดังแผ่นดินไหว ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่ง พุทธศาสนาเช่น

(๙) เมื่อได้ “พุทธ” แท้ๆ เกิดได้เต็มตัว และยืนได้เต็มรูปแข็งแรง อาการ “โตเร็ว” อย่างน่าฉงน... “เปล่งปลั่ง” แตกเนื้อแยกกวนล ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งมนุษย์ เทวดา ทั่วจักรวาล

(๑๐) เมื่อได้ “พุทธ” แท้ๆ เกิดแล้วสมบูรณ์ ปฏิกริยา เปิกบานแจ่มใส่-รู้-ดีน อันประดุจดังแผ่นดินลงบ ลันติ ร่าเริง ย่อมเกิดขึ้นในโลกแห่งมนุษยชาติ

(๑๑) เมื่อได้ “พุทธ” แท้ๆ แผ่นบุญฤทธิ์อยู่ในชนกลุ่มใดๆ ความ “แตก” ต่างจะ “แยก” ให้เห็นได้ว่า “แตกแยก” จากชนกลุ่มที่มีแต่บ้านนั้นๆ ย่อมเกิด “ความแตกแยก” อันแสนประเสริฐขึ้นแล้วหนอ!

(๑๒) เมื่อได้ “ศาสนิกชน” ได รู้ยิ่งใน “เกิด” ไม่หลงให้กับความ “เกิด” และรู้ยิ่งใน “ตาย” ดับลินิท ทั้งทำ “ตาย” ดับลินิทเองได้ในตนจริง ย่อมรู้เห็นจะแจ้ง ในความ “แตก” ต่าง “แยก” ได้ชัดเชิง

(๑๓) และอีกทั้งยังสามารถจับความ “เกิด” และความ “ตาย” ที่เป็น “ความแตกแยก” กันแล้วจริงนั้นมาใช้ร่วมกัน มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได อย่างราบรื่นเรียบร้อยลันติ โคลร้อยในมหาจักรวาลเดียวกัน

(๑๔) หรือต่างคนต่างเกิดต่างตาย ต่างคนต่างอยู่อย่างรู้เกิดรู้ตาย หยุดถือสา กันลินิท ! ปล่อยวางละเด็ด ! แต่ก็ยังเห็นแจ้งใน “ความแตกแยก” นั้น ซึ่ง แห่นอน! ก็ยังมีอยู่ ด้วยน้ำใจที่เกื้อกูลเข้าใจกันจริงๆ เป็นปกติ

(๑๕) เมื่อได้ “พุทธ” แท้ๆ ได เป็น “พุทธ” แน่แล้วจริง เมื่อนั้น ก็จะเห็นแจ้ง “ความแตกแยก” ทั้งที่เป็นความแตกแยก ทั้งที่เป็นเอกภาพ โอ! “ความแตกแยก” อันแสนประเสริฐ เป็นสุธิลัจจะได้เกิดขึ้นแล้ว และดำเนินไปอยู่ด้วยประการจะนี้

“สัมมาสัมพุทธสาวก”

๑๔ พุศจิกายน ๒๕๒๒

รับเชิญ

WEEK 29
MAGGIE DOYNE

FOUNDER & EXECUTIVE DIRECTOR, KUNKHON FOUNDATION
CO-FOUNDER, KOPILA VALLEY CHILDREN'S HOME AND SCHOOL

แม็กกี้ ดอยน์

คุณแม่ลูกสามสิบในวัยยิ่สิบสาม

● สุริยา แสงเงิน แปลและเรียบเรียง

คนส่วนใหญ่พอกใจที่จะมองดูและไม่พยายามเปลี่ยนแปลงโลก แต่แม็กกี้ ดอยน์ (Maggie Doyne) ซึ่งตอนนั้นอายุ ๑๙ ปี ใช้เงินที่เธอเก็บออมมาตลอดชีวิตในการสร้างบ้านสำหรับเด็กกำพร้าในเนปาลซึ่งเสียหายจากสงคราม ด้วยความมุ่งหวังที่จะสร้างความยั่งยืนและปรับปูรุคุณภาพชีวิตของเด็กๆ ในเนปาล แม็กกี้ก่อตั้งโคพิลา แوالลีย์ซึ่งเป็นบ้านและโรงเรียนของเด็กๆ ในเมืองเซอร์เค็ต ประเทศเนปาล ก่อตั้งมูลนิธิ Blink Now เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเยาวชนเมือง พ.ศ.๒๕๕๓ เมื่อเปิดโรงเรียนสำหรับเด็ก ๓๐๐ คนที่ยากไร้ที่สุด ในภูมิภาค ปัจจุบันเธออายุ ๒๕ ปี เป็นผู้คุยกะระเด็ก ๔๐ คน โดยถูกต้องตามกฎหมาย ผลงานของแม็กกี้ ทำให้นิโคลัส คริสตอฟ (Nicholas Kristof)

คอลัมน์นิสต์วางวัล鄱ลิตเซอร์เรียนเรื่องราวของเชอเมยแพร์ในนิตยสารนิวยอร์กไทม์ส และทำให้เธอได้รับรางวัล The prestigious Do Something ในสหรัฐอเมริกา เม็กกี้เล่าเรื่องราวของตนไว้ดังนี้

ฉันรู้สึกตื่นเต้น แล้วก็สั่นนิดหน่อยที่ได้มาเยือนอยู่ณ ที่นี่ เมื่ออายุ ๒๓ ปี

ฉันเพิ่งบินมาจากเนปาลเมื่อวานนี้ เป็นไปได้อย่างไรที่สาวชาวอเมริกันผู้เดียวในมูลนิธิเจอเรชีซ กำลังบ่ายหน้าเข้ามายามาลัยเมื่อสี่ปีที่แล้ว กลับผันตัวเองไปอยู่ในหมู่บ้านແลบเทือกเขาหิมาลัยซึ่งอยู่ห่างไกลความเจริญ อยู่เดียวเด็ก ๒๐๐ กว่าคนซึ่งกำพร้าจากโรคภัยไข้เจ็บและสงครามกลางเมือง

จะเล่าเรื่องราวให้ฟังค่ะ หวังว่าจะชอบกัน โครงการของฉันมีชื่อว่า บ้านเด็กแห่งหุบเขาโคพิลา¹ เรายังคงทำการโรงเรียนโคพิลา แوالลี² ให้การศึกษา ระดับต้น³ เมื่อสองเดือนที่ผ่านมา

1 Kopila Valley Children's Home เม็กกี้เริ่มโครงการ “บ้านเด็กแห่งหุบเขาโคพิลา” เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า และภัยหลังขยายโดยเพิ่ม “โรงเรียนโคพิลา แوالลี” ให้การศึกษาเบื้องต้นจนถึงประถมทักษะ โดยสอนภาษาอังกฤษ ภาษาเนปาล คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และลังค์ຄามศาสตร์ ทุกวิชาเป็นความรู้มารฐานเบื้องต้น

เริ่มเรื่องเมื่อห้าปีที่แล้ว ฉันตื่นขึ้นมาเข้าวันหนึ่งตอนที่อายุ ๑๘ ปี และเกิดสำนึกว่าทำให้ใจเสีย ฉันเรียนในโรงเรียนรัฐบาลชั้นมัธยมแห่งหนึ่งของสหรัฐฯ ได้รับสิ่งที่คิดว่าเป็นการศึกษาที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง ที่ระบบการศึกษาของเรายังต้องจัดให้ แต่ยังฉันรู้เรื่องราวเกี่ยวกับโลกภายนอก และข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งถูกบังคับให้ห้องและจะจำกัดจากประวัติศาสตร์และคณิตศาสตร์มากเท่าไร ฉันยังรู้้อยเต็มที่เกี่ยวกับตัวเอง สิ่งที่ต้องการในชีวิตและจิตสำนึกภายใน ฉันโชคดีที่มารู้สึกได้เมื่ออายุ ๑๘ ปี

ฉันเลื่อนการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย คิดว่าเพียงปีเดียว จัดของไม่ก่ออย่างลงเป็นสายหลัง และตัดสินใจเดินทางรอบโลก⁴

ฉันไม่เคยท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ไม่เคยออกจากการสหรัฐอเมริกา แต่เคยไปแค้มป์ปิ้ง จึงรู้วิธีทำตัวกินอยู่แบบง่ายๆ ขณะที่เพื่อนๆ กำลังเข้าหอพักมหาวิทยาลัย ฉันกลับจัดกระเป๋าเพื่อห้องเที่ยว ไต่เขาและหาประสบการณ์ เริ่มต้นที่หมู่เกาะแปซิฟิกตอนใต้ โดยอาศัยสมัครทำงานประเภทอนุรักษ์ธรรมชาติ ตอนนั้นโลก

---

2 ตามรายงานของ World Bank เด็กที่เข้ารับการศึกษาในระดับนี้ อายุ ๕-๓ ปี แล้วแต่มาตรฐานกำหนดของแต่ละประเทศ (อายุสูงสุด ๗ ปี ต่ำสุด ๕ ปี โดยอายุ ๓๖:๕ จากจำนวนประเทศ ๔๔:๑๓๖:๓๐ บางประเทศไม่มีรายงาน) สำหรับเปล่าน้ำจากปี ๒๐๐๙-๒๐๑๒ คงที่คือ ๕ ปี

3 เม็กกี้เริ่มด้วยโครงการเลี้ยงเด็กอ่อนจนประสมสาม ระบบการศึกษาแผนใหม่ของเบงอลในปัจจุบัน ได้รับอิทธิพลมาจากระบบศึกษาของสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากได้รับเงินทุนและการสนับสนุนจากองค์กรส่วนบุคคลต่างๆ ในรูปขององค์กรที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์ หรืออาสาสมัครที่มีช่วยพัฒนาส่วนมากเป็นพวกที่ต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน การศึกษาประสมตันคือเกรด ๑-๕ ระดับกลางแยกเป็นเกรด ๖-๘ ตามมาด้วยเกรด ๙-๑๐ และระดับปลายคือเกรด ๑๑-๑๒ เรียกว่าระบบการศึกษา ๕-๓-๒-๑

4 เด็กอ่อนรักน้ำมากยิ่งที่ได้เติบโตที่แล้ว มักจะออกเดินทางไปทางประสมการณ์ในชีวิตก่อนที่จะเข้าเรียนมหาวิทยาลัย แม้เข้าเรียนมหาวิทยาลัยแล้วก็จะหยุดการศึกษาช่วงหนึ่งเพื่อเดินทางเช่นนี้ หรือทำงานทำเพื่อหารับประสบการณ์ประกอบการเรียน เมื่อไปสมัครงานก็จะมีภาษามากกว่าผู้ที่เรียนรู้ด้วยจบ บางคนเป็นบ้านภาษาไทยแล้ว ยังกลับไปเรียนมัธยมปลายหรือมหาวิทยาลัย

ทั้งไปเปิดกว้างขึ้นทันที ยังมีอะไรนอกฝ่าห้องเรียนทั้งสี่ด้านที่ต้องเรียนรู้และค้นหาอีกมากนัก ในตัวตนเกิดไฟขึ้นมาอีกไฟในการมีชีวิตอยู่ ในการเรียนรู้ และการเป็นมนุษย์

สองเดือนแรกผ่านไป ฉันตระหนักได้ว่ากระหายจะเรียนรู้มากขึ้น จึงไปลงซื้อฝึกงานในโครงการเพื่อเด็กในเขตตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ตอนนั้นไม่รู้เรื่องอะไรเลย เป็นเด็กดีไปอย่างหนึ่ง

ฉันเก็บของลงเป้าอีกแล้วบินไปลงແບตื้นเข้าด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ทำงานกับเด็ก เป็นอาสาสมัครในชุมชนผู้อพยพชาวเนปาล ถึงฉันจะมีการศึกษาดีแต่ก็ไม่รู้ว่าเนปาลเป็นประเทศทั้งที่อายุสูบแปดแล้ว ไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น ไม่รู้ว่ามีสิ่ง甚么กลางเมือง⁶ ซึ่งกดดันให้เด็กและครอบครัวพากันลี้ทิ้งบ้านซ่อง หลบหนีเข้าไปในประเทศอินเดียอันเป็นดินแดนเปลกถินของตน

---

5 Passion อารมณ์ผสมอันทรงพลังคือ กระตือรือร้น รัก ความประทันาอย่างแรงกล้า และลุ่มหลงประกอบกันขึ้นเป็น “ไฟ” ที่ผลัดคนให้เราดำเนินการปฏิบัติสิ่งใดก็ตามให้รุดหน้าไปได้ตามที่เราต้องการไม่ว่าในทางที่ดีหรือไม่

6 สิ่ง甚么กลางเมืองลิบปีของเนปาล (พ.ศ.๒๕๓๙-๒๕๔๗) เป็นมาจากการประชานส่วนหนึ่งไม่อาจทันต่อการกดขี่ชั่วเหมา ว่างงาน คอรัปชั่น และเศรษฐกิจตกต่ำที่เกิดจากความล้มเหลวในการปกครองประเทศของรัฐบาล ประชานตามเขตภูมิภาครอบอุ่นใหญ่ซึ่งประสบภัยความยากจนขั้นแคนหันมา尼ยมลัทธิเม่า (Maoism) เพราะเชื่อว่าจะช่วยแก้ปัญหาให้ขึ้น จึงรวมกันลูกอีอิขึ้นก่อการกบฏ ต่อสู้กับรัฐบาล จนกระทั่งได้ชัยชนะเหนือรัฐบาลในปี พ.ศ.๒๕๔๗ และจัดการปกครองประเทศโดยระบบคอมมิวนิสต์ ระหว่างสิ่ง甚么กลางลิบปีผู้คนลี้ภัยเข้าไปในอินเดีย (Nepalese refugees) ประเทศเนปาลอยู่ติดพร้อมแคนอินเดียด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ติดทิศตะวันตกของจีน

ลัทธิเม่า มาจากความคิดของพระราمنมา เจ่อ ตุง (Mao Tse-tung หรือ Mao Zedong) ผู้นำรัฐบาลคอมมูนิสต์ของจีนแผ่นดินใหญ่ (พ.ศ.๒๕๓๙- ๒๕๐๑) โดยปรับปรุงพัฒนามาจากลัทธิมาร์คซิสต์ซึ่ง-เลนินนิลซึ่ง อิกที ในที่สุดกล้ายามาเป็นลัทธิคอมมูนิสต์ซึ่งพระราمنมา เจรอ ตุงใช้ปกครองประเทศจีน

ลองนึกถึงสภาพยาก—
ไร้และชุมชนผู้ลี้ภัยตาม
แบบที่เรารู้กัน ยังชีวิตอยู่
โดยอาศัยเพียงแผ่นพลาส-
ติกปังศีรษะ ไม่มีน้ำใช้ ต้อง
ทำงานกระจากองอกง่ายที่
แม้แต่ชาวอินเดียวรรณะ
จันทาลยังไม่ยอมแตะ ฉัน

สงสัยว่าถ้าเขานอนอยู่ในสภาพย่ำแย่เช่นนี้ได้ เขานีอะไรงั้นมา ประจำวันกับปี พ.ศ.๒๕๔๙ มีการลงบศึกษาชาวราษฎร์⁷ และเปิดพรอมแคนเนปาลเป็นครั้งแรก ฉันอยากรู้เต็มที่ อยากเดินทางไปดู จึงจัดของลงเบ้อกิ ตัดสินใจเดินทางไปกับสุนิตา มิตรดีผู้อพยพชาวเนปาลวัยสิบหก ซึ่งหนีออกจากหมู่บ้านของตนเมื่ออายุได้แปดปี และไม่กลับไปอีกเลยตั้งแต่กบฏมาอิสธ์⁸ วิ่งเข้า

เราสองคนกล้ายเป็นเพื่อนกัน เราคันดูประวัติศาสตร์พยาภยามหาดรอป ว่าเกิดอะไรขึ้นในเนปาล แล้วตัดสินใจออกเดินทาง ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเหตุการณ์เบื้องหน้าจะเป็นอย่างไร เมื่อขึ้นรถโดยสารไปได้สองวัน คนขับหันมาดูเราเด็กสาวสองคนซึ่งเป็นผู้โดยสารที่เหลือ แล้วว่องบอกว่า “สุดถนนที่นี่ ลงได้” เราลงจากรถ สิ่งที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าเราคือเทือกเขาหิมาลัยทอดตัวยาวเหยียด⁹ เป็นภูมิ

7 ปีพ.ศ.๒๕๔๙ มีการลงนามกันในสัญญาลงบศึกษาระหว่างนายกรัฐมนตรี กิริจา ประชาด โคอิราลา (Girija Prasad Koirala) และนายประชันดา (Prachanda) ผู้นำกบฏ

8 Maoists insurgency ประชาชนที่รับอิทธิพลความคิดจากลัทธิเมาก่อการกบฏเพื่อต้องประสบความเดือดร้อนจากความล้มเหลวในการปกครองประเทศของรัฐบาล

9 ความยาวของเทือกเขายิ่งมาก ประมาณ ๑,๕๐๐ ไมล์ (๒,๔๐๐ กิโลเมตร) ผ่านเข้าไปในประเทศไทย อาฟกานิสถาน ภูฐาน ทิเบต อินเดีย เนปาล และปากีสถาน

ทัศน์อันงดงามที่สุดเท่าที่ฉันเคยเห็นมา เมื่อไม่กี่ถนน เจ้าก็เดินดุ่มไปเรื่อยถึงสอง
วันครึ่งจึงหนาแน่นของสุนิตาพบ ท่ามกลางสภาพปรกหักพังหลังสร้างใหม่ๆ
เมืองที่เพิ่งจะลืมสุดลง เราตื่นตะลึงไปกับความงามของธรรมชาติและสัมผัสของ
ชุมชน ฉันไม่เคยปวดเมื่อยเท่านี้มาก่อน แม้ว่าตัวเองจะเป็นนักกีฬา แต่เราทำ
สำเร็จ

แล้วเจ้าก็พบสิ่งที่ควรใจคือบ้านและครอบครัวของสุนิตาหายไป กระท่อม
ที่เคยอยู่ถูกเปลี่ยนเป็นศูนย์ค่ายร้อนทหารที่ฝักไฟลวกิม่า และครอบครัวของ
สุนิตาไม่ได้อยู่ที่นี่แล้ว อีกครั้งหนึ่งที่เป็นการเดินทางที่มีประโยชน์ เราได้ข้อมูล
เกี่ยวกับครอบครัวของสุนิตา ตัวฉันเองรู้สึกสัมผัสถึงความเป็นเจ้าของและสัมผัส
ถึงบ้านซึ่งฉันไม่ได้รู้สึกมานานแล้ว และฉันรู้ว่ามีบางสิ่งบางอย่างรอฉันอยู่ ฉัน
เลยเดินเที่ยวเข้าไปในตัวเมือง¹⁰ แล้วยอนกลับมา

วันหนึ่งขณะที่เดินไปตามถนน ก็ประสานสายตา กับเด็กหญิงเล็กๆ คนหนึ่ง
ชื่อลาโคลา ไม่เข้าชันก์ได้รู้ว่าเด็กคนนี้มีอาชีพรับจ้างแบกของ ทุกวันจะแบกของ
ซึ่งมีน้ำหนักเทียบละประมาณหกสิบกิโลกรัม ไปกลับจากที่จอดรถโดยสารเข้าไป

¹⁰ Birendranagar บิรันดรานagar เป็นเมืองในเขตเชอร์เค็ท (Surkhet) อันที่ตั้งของที่ทำการ
ของแม่ก็กิ ดอยน์

ส่งตามหมุ่บ้านต่างๆ ทั้งวัน เรายังเรื่องแรงงานเด็กกันแล้ว นี่คือของจริง ค่าแรงงานรายวันก็เหรี้อยู่สองหรือปูนหรัสๆ เพื่อนำไปเลี้ยงครอบครัว นี่คือชีวิตของเด็กกำพร้าชาวเนปาล นี่คือชีวิตของเด็กกำพร้าทั่วโลกในปัจจุบัน

ขณะที่มองแม่หนูน้อย ชีวิตตัวเองสะท้อนกลับมาให้เห็นทุกแม่mu ใจขอสลดหดหู่เปحمد ให้คิดไปว่า “เรา มนุษย์ร่วมโลกทำอะไรกันหนอจึงผลอยให้เด็กๆ ต้องมานมีสภาพความเป็นอยู่เช่นนี้ คุณพระ! ตั้งแต่เล็กจนโต ฉันมีแทรมโพลีน¹¹ ไว้จะเด็กเล่นหลังบ้านวิ่งไล่เตะฟุตบอลในสนาม และของการเดินรำครั้งแรกเมื่ออายุเท่าแม่หนูคนนี้” โลกทั้งใบของฉันพังครืนลงมาในวินาทีนั้น หลังจากนั้นฉันค้นคว้าหาอ่านไปเรื่อยจนพบว่ามีเด็กแปดสิบล้านคนทั่วโลกอยู่ในสภาพเดียวกับแม่หนูคนนี้ ทำให้สลดใจและละอายแก่ใจที่เกิดมาร่วมโลกมนุษย์ที่เด็กๆ ต้องมีวิถีชีวิตเช่นนี้ ฉันสัญญาจะร่วมใจเรื่องนี้จะมีความสุขขึ้น

ฉันเลยไปหาเด็กหญิงซึ่งทำให้ฉันหลงรักเหล่านี้เป็นประจำ มีเรื่องราวของเด็กๆ ตรงคลิ่งลำนำอันแห้งเขินที่ฉันต้องเดินตัดทุกวันไปยังห้องที่เราเข้าอยู่ เด็กหญิงเหล่านี้จะเก็บก้อนหินจากวิมติลิงแล้วทุบเป็นกรวดเล็กๆ แล้วนำไปขาย เด็กๆ มีความสุขดี เชื่อใหม่ว่าหน้าตาแก่ยิ่มเย้มเสมอ เป็นวิถีชีวิตที่เด็กเหล่านี้ยอมรับ

แล้วฉันก็ได้พับแม่หนูน้อยที่ไม่เหมือนใคร ชื่อหิมะ อายุเจ็ดปี เป็นเด็กคนหนึ่งในละแวกวิมติลิงนั้น ทุกวันเมื่อฉันเดินเข้าไปหา แม่หนูจะยิ้มตาโต ใส่กระจงพลาญพูดว่า “สวัสดีค่ะพี่”¹² บางวันเธอ ก็เที่ยวหาของตามกองขยะหน้าตาและรอยยิ้มที่มีทุกวันนั้นเองทำให้จับใจ และคิดขึ้นมาเป็นครั้งแรกว่า “เออ

11 Trampoline เครื่องมือเล่นกีฬากระโดดขึ้นลง ใช้ผ้ายืดมานาลติก

12 “Namaste, Didi.”

เกิดเม็กกี้ ลีมเด็กล้านคน แปดสิบล้านคน” ฉันไม่ยกกังวลกับตัวเลขเหล่านั้น “ถ้าเริ่มต้นที่หินะ เราจะทำอะไรได้บ้างที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตเด็กเพียงคนเดียว”

ฉันจึงตั้นตั้นไปตามชุมชนในหมู่บ้าน เมื่อคุยกับครูใหญ่ ผู้นำหมู่บ้าน และผู้อาวุโสต่างๆ จึงได้เหตุผลที่เด็กเหล่านั้นไม่ได้เข้ารับการศึกษาตามโรงเรียน กล่าวคือ เด็กต้อง

ทำงานหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเงินค่าเล่าเรียน ค่าเครื่องแบบและหนังสือ นับเป็นเงินก้อนใหญ่ซึ่งตกประมาณแปดถึงสิบหรือยี่สิบหรรรูปฯ ตอนนั้นฉันก็คิด แบบเด็กอายุสิบแปด และประสบนักลงทุนรุ่นเล็กกว่าฉันมี ฉันทำได้ ถ้าฉันจะสนับสนุนให้การศึกษาเด็กคนเดียว呢 ชีวิตแม่หนูจะดีขึ้นอย่างไร

สองสปดาห์หลังจากที่ฉันส่งหินะเข้าไว้เรียน และพยายามผลักดันน้ำชีวิตแม่หนูเปลี่ยนไปจริง ถ้าคุณทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเราให้การศึกษาเด็กผู้หญิงและสตรี ไม่น่าเชื่อสติติ การส่งเด็กคนหนึ่งให้เข้ารับการศึกษานั้นดัน

ไม่ได้เป็นสิ่งที่ถูกต้องและควรทำ เพียงอย่างเดียว โลกจะเปลี่ยน แปลงเมื่อเด็กๆ และสตรีได้วรับการศึกษา ผู้หญิงจะมีภูน้อยลง ดูแลครอบครัวให้ดีขึ้น ให้เด็กได้รับการศึกษาจำนวนมากขึ้น ค่อยสำเนิกถึงและรวมมัดระวังโรคภัย ใจเจ็บปัญหาทุกเรื่องจะลดลง ได้

แก่ ระดับความยากจน ชุมชนและหมู่บ้านจะเปลี่ยนไป

ฉันหลงใหลงานที่ทำอยู่ เลยกิดว่า “ถ้าช่วยได้คนหนึ่ง ทำไม่จึงจะช่วยห้า คน สิบคนไม่ได้ล่ะ” สิ่งที่ฉันฝันและปรารถนา ก็คือ วันหนึ่ง เมื่อเดินข้ามทางน้ำ อันเป็นสีดกแห้งนั้นแล้ว จะไม่มีเด็กมาทุบหินเป็นกรวดให้เห็นอีกแม้แต่คนเดียว ฉัน อยากระสร้างโลกอย่างที่อยากจะเห็นทุกวัน คิดว่าตัวเองมีกำลังความสามารถ ที่จะทำได้

ฉันส่งเด็กหญิงอีกห้าคนเข้าโรงเรียน ที่น่าเสียใจคือ ยังไม่พอ ยังมีเด็ก กำพร้าอีกที่ไม่มีบ้านและครอบครัว

วันหนึ่งความคิดแปรปั้นมา!

ฉันไปเจอที่ดินผืนหนึ่งซึ่งปั้งເອົນຈາກທ້າພັນເຫື່ອຄູສຫວັນ ພວດີ ฉันอยากร สร้างบ้านหลังหนึ่งให้เด็กกำพร้าอยู่กัน ให้เป็นบ้าน โรงเรียน และສານປະບິຕິງານ ເຕັກທີ່ນີ້ໄດ້ໂປໂໂງເຮືອນພຣະນີມີບ້ານອູ່ຈະໄດ້ມີສະຖານແຜ່ນີ້ທີ່ເຮືອກໄດ້ວ່າບ້ານຂອງ ຕັວເອງ ວັນໜຶ່ງฉັນຈຶ່ງໂທຣັກທີ່ປະຫຼາກຝອມແມ່ “ຊ່າຍສົງເງິນທ້າພັນເຫື່ອຄູສຫວັນ” ທີ່ໜູ ເກັບອອນໄວ່ເປີເທັ່ນອ່ອຍໄດ້ແນມະ” ฉັນເກັບເງິນໄວ່ຖຸກເຫັນນີ້ຕັ້ງແຕ່ອາຫຸ້ດີກປີ ລວມ ກັບເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຮັບຈໍາງດູແລດັກ¹³ ໃນຂະນະທີ່ອາຍຸຮະວ່າງສົບສອງຄື່ງສົບແປດ ປີ ວັນນັ້ນເຮັດຢັກນານທີ່ເດືອຍ ດີດວ່າເປັນເວລາເທິງຄືນໃນສຫວັນ

ພ່ອແມ່ຂອງฉันແສນປະເສົາ ທ່ານສົງເງິນໃຫ້ຕາມທີ່ຂອ້ອງ ຜັນຫຼື້ທີ່ດິນຝຶນແກ ໃນເນປາລ ຜູ້ຄົນໃນชຸມຜູນອັນວິເສະແຮ່ງນີ້ ປະກອບໄປດ້ວຍຜູ້ໜູ່ສົງ ຂ່າວບ້ານ ແລະ ຜູ້ ອາວຸໂສທີ່ຫລາຍດ່າງກົມຍາກມາຊ່າຍ ສັນບສຸນ ແລະ ມີສ່ວນວ່າມ ຈາກນັ້ນເງິນໜົດຄະ

13 Babysitting ກູ້ມາຍແຕ່ລະວັງກຳທຳອາຍຸຜູ້ຮັບຈໍາງດູແລດັກແລະ ເຕັກທີ່ຕ້ອງມີຜູ້ດູແລໃນຂະນະທີ່ພ່ອແມ່ ທີ່ຮູ້ຜູ້ປັກຮອງທີ່ໄວ່ທີ່ບ້ານໄມ່ເໝືອນກັນ ແຕ່ສ່ວນມາກເດັກທີ່ອາຍຸນ້ອຍກວ່າ ๑๒ ປີ ປີຈະຄູກທີ່ໄວ່ທີ່ບ້ານໂດຍໄມ້ມີ ຜູ້ຫຍຸ້ໄມ້ໄດ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຈໍາງດູແລດັກ(babysitter) ນັ້ນສ່ວນມາກອາຍຸ ๑๒ ປີຂຶ້ນໄປ ແຕ່ອາຍຸດັ່ງກ່າວມໃຫ້ຕ້າ ຕັດສິນ ຍັງມີຮາຍລະເອີຍດີລືກຍ່ອຍເກີ່ວກັບສົກພາກຍາ ແລະ ຈິຕຂອງທີ່ສອງຝ່າຍອີກດ້ວຍ

เหลือแต่ภาพที่ผ่านและพลังขุ่นสองอัน เท่าที่ทำกันไปคือช่วงกันขุ่นสอง ที่อย่างมีส่วนลงมือให้เป็น ฉันนึกเห็นภาพทุกสิ่งที่อย่างสร้างได้ แต่เราไม่มีเงิน และวัสดุอื่นใด เหลือเพียงความหวังและรู้ว่าสิ่งที่ทำนั้นถูกต้อง

นับเป็นวันที่ดีที่สุด ในวีวิตของฉัน ที่ทั้งหมู่บ้านพากันออกมากช่วยกันขุดดิน เพื่อวางรากฐานของบ้าน บ้านที่ดีทุกหลังจำเป็นต้องมีรากฐานที่แข็งแรง เมื่อไม่มีเงินเหลืออีกนิดจากค่าตัวเครื่องบินกลับบ้าน ฉันจึงกลับบ้านแล้วเริ่มรับจ้าง ดูแลเด็กอีก คิดว่าเงินที่ได้จะพอสำหรับสร้างบ้านหลังนี้ให้เด็ก แต่สองสามสัปดาห์ให้หลังก็ได้เพียงค่าทำป้อเกราะเท่านั้น

ฉันก็เลยเล่าเรื่องที่ทำอยู่ให้เด็กฯ พัง ตลอดจนชุมชนที่ฉันอยู่ เรายัดภาระเจลล์¹⁴ จัดงานหาทุนทุกอย่างรวมทั้งเบคเชลล์¹⁵ เก็บสะสมเงินที่ละ เหวี่ยงๆ จากในนิดนึงนี่หน่อยเข้าด้วยกัน ก็พอที่จะไปสร้างบ้านที่เนปาลได้ และแล้ว หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็กระจาຍข่าวว่า “เด็กหญิงคนหนึ่งในชุมชนมุนายน้ำเงิน สร้างบ้านให้เด็กอยู่” จากนั้นเงินบริจาคก็ทยอยเข้ามาทีละสิบถึงสี่สิบเหวี่ยง อาคารก็เริ่มเป็นรูปทรง โดยช่วันเป็นช่างก่ออิฐมือสำคัญและเป็นวีรบุรุษของฉัน ก่อสร้างและช่วยออกแบบ คนในท้องถิ่นมาช่วยงานเกินสองร้อยคน ภายในหากเดือนก็เสร็จ เป็นบ้านสองชั้นของเด็กกำพร้าสามสิบคนในเนปาล

---

14 Garage sales ขายของที่ส่วนมากไม่ใช้แล้วแต่ยังอยู่ในสภาพดี ราคากูมาก ตั้งแต่เลือฟ้า เครื่องประดับ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ภาชนะต่างๆ ฯลฯ โดยตั้งขายในโรงรถ บางบ้านทำyar德เซลล์ (Yard sales) คือตั้งของขายในสนามหน้าบ้าน ไม่ต้องไปขอขั้นทะเบียนการค้า และไม่ต้องเสียภาษี แต่ต้องขอใบอนุญาตจากที่ทำการเทศมนตรีของเขตที่อาศัยนั้นๆ

15 Bake sales การขายขนมที่ผ่านกรรมวิธีอบหรือทอด ส่วนมากได้แก่ เค้ก คุกเก้ บรรวนี่ พาย โดยทั้ง เพื่อหารายได้ให้กับกองทุนเล็กๆ จัดขายกันตามโนบล์ส์ ในโรงเรียน ชุมชนต่างๆ ของสถานบันการศึกษา ตลาดนัด แม้แต่ตามชุมชนเมืองรักษ์เก็ตใหญ่ๆ ก็อาจจัดขายที่ตามทางเข้าออกให้ตั้งเตะขายได้ ฯลฯ เพื่อช่วยการกุศล

ชั้นที่สองของตัวบ้านสำเร็จขึ้นมาได้จากโซคครังใหญ่ครั้งแรก เมื่อได้รับโทรศัพท์จากนิตยสาร คอส莫 เกิร์ล¹⁶ แจ้งว่าฉันชนะรางวัลเงินสดสองหมื่น เหรียญสหรัฐฯ จากบริษัทเมเบลีน¹⁷ เชือใหม่ ฉันไม่ได้ใช้เครื่องสำอางมาก จึงเป็นเรื่องตลาด สุภาพสตรีที่โทรมาอายุยิ่งกว่า สาวชาวกรุงเต็มตัวจากนครนิวยอร์ก

แม่สาวผู้นั้น : “รู้ไหม ฉันมีขาวดีที่สุดสำหรับเธอ”

ฉัน : “อะไรมัน”

หล่อน : “เธอได้รับรางวัลสองหมื่นเหรียญจากเมเบลีนค่ะ”

ฉันตกตะลึง หัวใจเต้นแรง สองหมื่นเหรียญนั่นมากเป็นตันเลยสำหรับที่ใน่น

หล่อนพูดต่อ : “ดียิ่งไปกว่านั้นอีก”

ฉัน : “อะไรมะ”

16 Cosmo Girl Magazine นิตยสารวัยรุ่นสตรีนานาชาติ มีฐานในนิวยอร์ก ปิดเมื่อปี ๒๐๐๘

17 Maybelline คือบริษัทเครื่องสำอางเอมาร์กินสำหรับสตรี ปัจจุบันเจ้าของคือบริษัทโอลิโอแลกลกรุ๊ป (L'Oréal Group)

ยังจะมีอะไรที่วิเศษไปกว่าเงินสองหมื่นหรือญี่ปุ่นให้เด็กๆ ของฉันอีกหรือ呢

หล่อนว่า “บริษัทเมืองบลินจะโอนดัวเขามาที่นิวยอร์ก เพื่อเปลี่ยนโฉมให้สวยงามขึ้น”

ฉันนึก “สวยละซี!” ก็ตอนนั้นฉันมี面貌อยู่บ่นหัว

ฉันยังจำหน้าตาของซ่างทำฟ้าได้เลยค่ะ ตอนที่จ้องฉันราวกับจะพูดว่า “คุณพระช่วย เด็กนี้มาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร”

ฉันต้องนึกถึงเงินสองหมื่นหรือญี่ปุ่นเพราะลูกๆ และการเสริมสวยก็คุ้ม แต่ฉันไม่อยอมให้เข้าย้อมผมสีน้ำตาลซื้อคิโนแล็ตให้ เรื่องนี้ยอมไม่ได้

ครอบครัวของฉัน จากเมื่อครั้งที่มีลูกสิบห้าคน ได้ขยายมาเป็นสามสิบคน โคพิลา แวงลีย์ เป็นบ้านของลูกๆ คาร์มา ถูกขายให้ไปเป็นคนใช้เมื่ออายุหกหรือเจ็ดปี หน้าที่ดูแลรับใช้เด็กๆ ที่อ่อนวัยกว่าตัวเองในครอบครัวนั้น ทุกวันจะต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนให้แล้วส่งไปโรงเรียน ฉันยังมีรูปถ่ายของคาร์มา หน้าตา เศร้าสร้อยยามที่ส่งเด็กๆ ไปโรงเรียนโดยที่ตัวเองไม่มีโอกาส คาร์มาเดินทางด้วยเท้าเปล่าเป็นเวลาสี่วันจากหมู่บ้านของเขามาอยู่กับเรา เมื่อเข้ารับการศึกษาที่นี่ ภายในปีเดียวกันเรียนได้มากเท่ากับที่ควรจะเรียนในสี่ปี สอนตัวเองให้อ่านและเขียน เรากู้เพราะไปเจอกแม่หนูเขียนฉบับซีอุ๊ในห้องนอน

น่าอัศจรรย์ใจที่ได้เห็นเด็กๆ เหล่านี้ช่วยดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน พากันมาอยู่ที่นี่รักกันมากกันไม่ยอมแยกตีบวนอน

เด็กทุกคนเป็นรุ่นแรกในครอบครัวของตัวเองที่อ่านออกและเขียนได้ มีโอกาสไปโรงเรียนเพื่อจะเขียนชื่อตัวเองได้

เราส่งเสริมการเลี้ยงตัวเอง กล่าวคือ ให้เด็กปลูกพืชผักไว้กินและช่วยกันปุ่งอาหารเอง เราเลี้ยงแพะ ไก่ และวัว นับเป็นส่วนสำคัญอย่างจังในการปฏิบัติงานของเรา โดยเฉพาะในประเทศเช่นเนปาลซึ่งประชากรเก้าสิบเปอร์เซ็นต์ทำฟาร์มเพื่อการดำรงชีวิต เราเลยเลี้ยงเด็กๆ โดยสอนให้ตระหนักรู้ในเรื่องนี้

ฉันอยากรู้ทุกท่านมาเยี่ยมเราณ สถานที่ที่ลงแรงแห่งนี้! เสี่ยงความหวัง

ขั้นตอนตามขั้นนี้! เมื่อต้นปีฉันได้รางวัลหนึ่งแสนเหรียญจากองค์กร “DoSomething.org” ซึ่งช่วยให้ผู้ชนะจัดซื้อเครื่องจักรและวัสดุที่จำเป็นสำหรับโครงการ คล้ายกับทุกอย่างเริ่มลงตัว ไม่มีเงินจนกำசັບໃນມือหนึ่งแสนเหรียญในบัดดล เพื่อทำอะไรได้ตามต้องการ นำอัศจรรย์จริงๆ ถ้าพ่อแม่ไม่อนุญาตให้ฉันทำอะไรตามที่ผู้ชนะและประธานาธิบดีจะไม่มีวันเป็นรูปร่างขึ้น ฉันอยากรู้ท่านมาร่วมในความสำเร็จกับเงินหนึ่งแสนเหรียญที่ได้รับครั้งนี้ด้วย

ตามแบบฉบับอเมริกัน¹⁸ จันเงิคกีมีรูปถัวเองติดโฉมณาอยู่ด้านหลังถุง
คอริโตส¹⁹ รัศ “คูลแวนซ์” ซึ่งเป็นของขบเคี้ยวในอเมริกา ถ้าใครไปสวนรุ้วฯ ก็ซื้อ
หารับประทานกันด้วย

จู๊ ก็มีเงินแสนหรือญี่ปุ่นเข้ามาในปีเดียวกันเพื่อสร้างโรงเรียนให้เด็กสองร้อยกว่าคน พอดีตอนนั้นมีเด็กผู้ชายคนหนึ่งถูกทิ้งไว้ที่ท่ารถโดยสารในหมู่บ้าน จันเลยได้ลูกชายอายุปีครึ่งมาดูแลยิ่งอีกคนหนึ่ง เนื่องจากไม่มีเชื้อและที่หน้าผากมีรอยแผลเป็น เด็กๆ เลยตั้งชื่อให้ว่า แฮรี พ็อกเตอร์ เราชัตต้องหาที่ดินอีกผืนหนึ่งทันที จันอยากรลงมือ สิงแรกที่ทำคือเจียดเงินจำนวนนี้ให้เด็กๆ ไปนั่งช้างเล่น

จันตัดสินใจเลือกไม่ไฟ
เป็นวัสดุก่อสร้าง ถ้าลองอ่าน
เกี่ยวกับการใช้ไม้ไฟในการ
ก่อสร้าง จะรู้ว่าเป็นไม้ที่ทน-
ทาน และตัดได้จากในท้องถิน
เชื้อไฟเมืองเว้ยงแรงพอที่จะใช้
เป็นโครงสร้างได้

18 ผู้ที่สร้างแรงบันดาลใจให้แก่คุณส่วนใหญ่ เช่น นักกีฬาอาชีพชื่อดัง นักกีฬาหรือญี่โอลิมปิก มักจะมีบริษัทอาหารให้หอยๆ ของรุ่นปลงบากล่องหรือถุงอาหารเพื่อเป็นการโฆษณา และในขณะเดียวกันก็จะจ่ายค่าตอบแทนให้เจ้าของรุ่นน้อย่างงาม

19 Doritos ชิพส์กรอบที่ทำจากแป้งข้าวโพด เมื่อขนมขบเคี้ยวเล่น มีหลายรสหลายลี ขึ้นอยู่กับลีของข้าวโพด ซึ่งได้แก่ สีเหลือง ขาว น้ำเงิน และแดง

นี่คือชานโต ลูกชายอีกคนหนึ่ง กำลังถือไม้ไผ่ท่อนหนึ่งอยู่ ผู้คนที่มีฝีมือเริ่มโปรดามาช่วย ออร์นิพ²⁰ สถาปนิกผู้เดินทางมาจากออสเตรเลียโดยทั้งงานที่ได้รับค่าตอบแทนจำนวนสูงเมื่อได้ยินเรื่อง

ของเร瓦 และแจ้งมาว่า “ผมจะเดินทางมาออกแบบที่นี่ให้” ด้านดีของไม้ไผ่คือถ้ามีงบประมาณน้อยเหมือนฉันก็รู้ว่าออกแบบและประกอบเข้ากันใหม่ได้ ความคงทนก็ตั้งใจสิบปี เมื่อมันเลิก²¹ เวลาจำนวนมากก่อสร้างก็สนุกเพลินดี แต่คนท้องถิ่นไม่รู้ว่าจะเอามาใช้หรือเก็บตัด ออร์นิฟสอนทีมงานทั้งห้องถิ่นนี้อย่างเจาะจง ให้ช่วยกันสร้างอาคารเองโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เขาช่วยกันกับทีมนี้สร้างห้องเรียน แล้วขึ้นเด็กประถมสองคนหนึ่งทำสิ่งที่ดีที่สุดที่เคยทำคือ ปลีกตัวออกไปเดินบุกป่าสองอาทิตย์ หลังจากที่พูดว่า “เอกสารทุกคน เป็นหน้าที่ที่จะคิดอ่านทำกันเอง แล้ว” ทีมงานซึ่งไม่เคยใช้ไม้ไผ่ในการก่อสร้าง หรือนำไม้ไปทำอย่างอื่นก็สร้างห้องเรียนสามห้องสำเร็จภายในเวลาสองอาทิตย์

ที่เห็นนี่กำลังขึ้นโครง และนี่คือห้องเรียนสี่ห้องแรก ห้องเลี้ยงเด็กปอน ห้องประถมสอง และนั่นคือหลุมเกราะะ

20 Orr Niv สถาปนิกชาวเมืองอังกฤษ เดินทางมาออสเตรเลียตอนใต้ (Adelaide, southern Australia) สามารถออกแบบคุณงานก่อสร้างโครงการโคลัมเบีย แล้วลี้ย การออกแบบอาคารของเขายืนใบในรูปการอนุรักษ์พลังงานและลึกลับ นอกจากเป็นสถาปนิกแล้ว ยังเป็นช่างภาพ นักออกแบบ บล็อกเกอร์ นักเขียน และนักไถ่夷อีกด้วย นอกจากนี้ เขายังได้อาสาเข้าร่วมกับการสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อมนุษยชาติและคณะกรรมการการอาชาระหว่างเวียดนาม

21 Legos ของเล่นที่ต้องเอาอันส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยสร้างเป็นตัวต่างๆ มากชนิด เช่น หุ่น เครื่องยนต์กล้า ตุ๊กตา ตัวตัว ยานพาหนะ จนไปถึงอาคารจำลองต่างๆ

โรงเรียนเพิ่งเปิดดำเนินกิจการเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา สวยงาม ก่อสร้างตามธรรมชาติตัดด้วยdin เหนียว หิน ไม้ไผ่ และหลังคาสังกะสี เด็กๆ ทั้งสองร้อยคนก็จะเป็นรุ่นแรกในครอบครัวของตัวเองที่อ่านออกเขียนได้ เด็กจะได้รับการบริการทางด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาลเบื้องต้น อาหารหนึ่งมื้อทุกวันซึ่งเป็นมื้อดีเยี่ยวที่เด็กนี้พากันนี้มีรับประทานวันนี้มีมาจากด้านบนบ้าน ที่ดินที่เพิ่งได้มาอยู่ห่างกันขนาดปาก้อนหินถึง หลังจากใช้เวลาห้าถึงหกเดือน ราคานั้นต่อแล้วต่อ อีกซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย บินี้ฉันทำงานหนักที่สุดในชีวิต กลางคืนนอนไม่หลับ และอะไรอื่นเล็กๆ ก็จะเด็กนี้ได้

แต่วันแรกที่โรงเรียนเปิดทำการนั้นยอดเยี่ยมมาก เราเริ่มด้วยการแสดงหุ่นกระบอกบนเวทีที่ทำกันเอง นักศึกษาทุกท่านที่ลัตนคุยด้วยแนะนำสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่งคือให้เด็กได้แสดงออกทางศิลปะและดนตรี ให้เด็กมีการแสดงความรู้สึกนึกคิดของตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เราจึงจัดให้มีการแสดงให้ญี่บ่นเวที แล้วให้เด็กพากย์เองทุกเรื่องโดยผ่านหุ่นกระบอก รูปนี้คือพากเด็กผู้หญิง และทีม

ฟุตบอล ฉันไม่ได้อยากให้เรื่องที่เล่ามานี้เป็นเรื่องเศร้า รูปลาโคดา漏บันถ่ายเมื่อปีกالาย รูปสวยงามเครื่องแบบอยู่ในห้องเรียนเป็นรูปปัจจุบัน ฉันคิดว่าเด็กๆ ทุกคนสมควรจะมีบ้านและที่อยู่อันปลอดภัย ซึ่งเป็นเพียงของจำเป็นที่สุดที่ต้องมี หากจำนวนเด็กแปดสิบล้านคนในโลกปัจจุบันที่ไม่ได้เข้าโรงเรียน ไม่มีอาหารกินเพียงพอ และไม่ได้รับความปลอดภัยนั้น บางคนมีชีวิตอยู่ไม่ถึงห้าปี มีมากมายและเป็นเรื่องเศร้า ฉันเบื้องตัวที่จะต้องฟังเรื่องร้ายเป็นประจำ

แต่คิดว่าเราทำสำเร็จได้ ฉันว่าเรามีพลังความสามารถที่จะสร้างสรรค์อะไรขึ้นมาโดยไม่ต้องเดินทางแปดพันไมล์ไปที่ต้นเข้าหิมาลัยในสิ่งวิเศษที่เราทุกคนมีคือความสามารถและพรสววรค์ สิ่งนี้คืออยู่เดือนใจฉันว่าโชคดีจริงที่ได้พบสำนักของตัวเอง และสร้างสววรค์เสี้ยวน้อยนี้ขึ้นมา โลกจะเปลี่ยนไปเมื่อเราหาจิตสำนักของตัวเองให้พบ ในที่ที่เราตื่นขึ้นมาทุกวันแล้วไม่เพียงประณานางและสถานที่อื่น สิ่งนี้จะเกิดขึ้นเอง ถ้าประสบความสำเร็จก็ดี ทุกคนจะได้ประโยชน์ มีแต่ผลดี สำหรับฉันสิ่งนี้คือโคลพิลา สววรค์เสี้ยวหนึ่ง

ทำไมฉันถึงคิดว่าจะได้ผล ในเมืองค์การและโครงการอื่นอีกมากมายมีแนวโน้มที่จะล้มเหลวในปัจจุบัน โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือกับต่างชาติ การที่อายุยังน้อยจะช่วยได้มากแน่ ฉันยืนอยู่ที่นี่ เมื่ออายุยังสิบสาม ไม่ได้อายุมากที่สุดหรือฉลาดที่สุด แต่วัยเยาว์เป็นพลังที่เข้มแข็งที่สุดของฉัน คนอื่นมีทัศนคติเกี่ยวกับวัยเยาว์ว่าอ่อนล้า แต่สำหรับเรากลับเป็นวัยที่ไม่มีใครห้ามเราได้ อันที่จริงถ้าทุกคนมีทัศนคติว่าทำอะไรได้ทุกอย่าง! ถ้าเราทำตามสิ่งที่เราผันและปราณนา!

ฉันเห็นไฟในตัวร่างเมื่ออายุมากขึ้น ความสงสัยทวีขึ้นเมื่อเราแก่ตัวลง ใจมัวพะวงถึงสิ่งที่เราไม่มีแทนที่จะจับอยู่กับสิ่งที่เรามี “โอ เราทำสิ่งนั้นได้ถ้าเรามีเงินมากขึ้น เราทำสิ่งนี้ได้ถ้าเรามีบริษัทฯ เมื่อได้บริษัทฯ เอก หลังจากตั้งหลักฐานได้ หรือขอให้มีเชื้อเสียงก่อน!” แต่ถ้าสิ่งที่เคยมีคือสิ่งที่เรามีอยู่ต่อนี้อัน

ได้แก่ กาย ใจ และความรู้สึกที่ว่า “เราทำได้ทุกอย่าง” ล่ะ

ฉันคุ้นๆ เมื่อวันก่อน แล้วถ่ายรูปไว้ตอนที่พยาบาลส่งว่าให้ล้ออยู่ขึ้นไปในอากาศอยู่ตั้งสองชั่วโมง ฉันว่า “ไม่สำเร็จหรอกจะถ้าไม่มีลมช่วย” แต่พากษาไม่ละความพยายาม ชั่วโมงแล้วชั่วโมงเล่า เมื่อฉันขึ้นไปบนหลังคา ฉันบอก “เด็กๆ เรายังมีลมช่วยนะจ๊ะ” ประจำบกบลมแรงอีกมาหอบ่าวว่าล้ออยู่ขึ้นไปในอากาศ เด็กๆ สงสัยเงยตาดูใจ ฉันมาคิดว่าถ้าเรามีความรู้สึกเหมือนเด็กที่ไม่ยอมเลิกรา ฝ่าเพียรพยายาม เราจะไม่เสียนั้นแน่ๆ ความรู้สึกนี้มีความหมายที่ทรงอนุภาพ อย่างยิ่งสำหรับฉัน ถ้าเราทุกคนกลับไปเป็นเด็ก สนุกในการมุ่งหน้าทำอะไรอย่างไม่ลดละ ผลที่ได้จะออกมากดงามอย่างแน่นแท้ ดังนั้นงานใหญ่ของฉัน...

เมื่อวานเดวิดยุ่งว่า เรายังต้องหันให้ใหญ่โตไว้ ปัจจุบันนี้มีเด็กกำพร้า ๘๐ ล้านคนที่อดอยากรและไม่ได้รับการศึกษาขั้นต้น ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ ฉันอยากเห็นเด็กทุกคนได้รับสิ่งจำเป็นเบื้องต้นในการดำรงชีวิตที่มนุษย์จำต้องมี โชคดีที่ฉัน

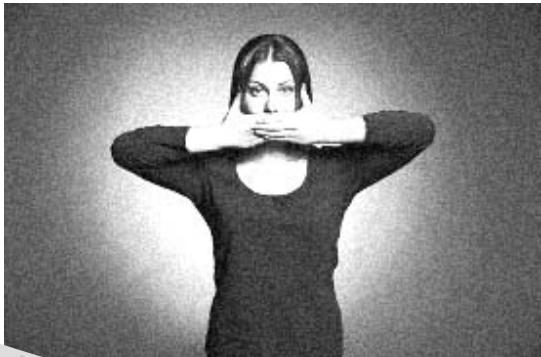
เพิ่งอายุ ๒๓ ปี เรายังมีเวลาอีกมากพอที่จะทำให้ผันนัณเป็นจริง และฉันคิดว่า
เราทำได้ งานชิ้นเล็กของฉันคือลูก ๓๐ คนที่ตั้งตารอคอยการกลับของฉัน หลาย
คนอายุต่ำกว่า ๕ ปี จึงต้องการการดูแลเอาใจใส่อย่างมากในตอนนี้
และฉันกำลังจะบ่ายหน้ากลับไปที่นั่น ขอบคุณมากค่ะ

อ้างอิง

1. Doyne, Maggie, A 23 Year Old Mother of 30, accessed November 23, 2013, <http://www.karmatube.org/videos.php?id=4344>
2. Tibbetts, Tammy," Kopila Valley Children's School," She's the First, accessed December 18, 2013, <http://www.shesthefirst.org/kopila-valley-childrens-school/>
3. "Primary school starting age (years)," The World Bank, 2013, accessed December 18, 2013, <http://data.worldbank.org/indicator/SE.PRM.AGES>
4. Education of Nepal, Nepal.com: Nepal Channel, accessed December 18, 2013, <http://www.nepal.com/education/>
5. "Nongovernmental Organization (NGO)," Encyclopaedia Britanica, accessed December 18, 2013, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/759090/nongovernmental-organization-NGO>
6. The Himalayas: Himalayas Facts, PBS, accessed December 31, 2013, <http://www.pbs.org/wnet/nature/episodes/the-himalayas/himalayas-facts/6341/>
7. SWASH in Birendranagar, Surkhet, DUTCH WASH Alliance, accessed December 18, 2013, <http://washalliance.akvoapp.org/es/project/367/>
8. Peace deal ends Nepal's civil war, BBC News, 2006, accessed December 18, 2013, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/6169746.stm>
9. Orr Niv Architect, orr niv.architech, accessed December 18, 2013, <http://orrniv.wordpress.com/about/>

เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล

นานๆ ต้องเตือนกันที ถ้อยคำที่ลักษณะจากแต่ละเหตุการณ์เพื่อเตือนลติ
ย้ำว่ามีไว้เพื่อ “เตือนตน” เป็นงานหลัก ไม่เจตนาให้ใช้กับคนอื่น แม้
บางที่อาจใช้ได้ก็ตาม

เราต้องการ “เตือนตน” มิใช่ “เตือนเขา”
และเป็นเรื่องที่แปลง ยิ่งเครื่องครัติการเตือนตน ถ้อยคำสิริมงคลก็ยิ่งขลัง ยิ่ง^{มีพลัง!}

คำใหม่ฉบับนี้อาจจะดูซ้ำๆ กับคำก่อนๆ โน้นก็เป็นได้ แต่เนื่องจากเหตุการณ์
เช่นนี้เกิดบ่อย ก็อาจจะต้องพลิกคำ เปลี่ยนมุม ปรับภาษาเพื่อให้เกิด “คลิก” หรือ
“ปัง” ขึ้นมา

“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล” ต้องการเตือนลติพากมองอะไรคับแอบ
หรือพากเพงโหะคนเก่ง
หรือมองโลกในแง่ร้าย

เหตุผลของคนเหล่านี้มองอะไรด้วย
เหตุผลที่น่า เหตุผลโดยๆ จึงทำให้
เข้าใจสถานการณ์ผิดๆ

มองคนบางคนผิดไปจากความจริง
สุดท้ายก็จะเป็นการ “ปรักปรำ”
หรือ “ใส่ร้าย” หรือ “ป้ายสี”
มันก็เป็นเรื่องกรรมติดตัวเรา
ไม่ผิดศีล แต่ผิดในวิธีคิด หนักกว่า
เดิมเสียอีก!

มนุษย์เรามาด แต่สุดท้ายความ
ฉลาดก็รวมหัวกัน “ปล้น” เจ้าของชีวิต!
ทำให้เรามาดอิสรภาพ สร้างบ้าป-
กอกรรมไม่จบไม่ลิ้น!

“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล”...

-ขับรถปาดหน้า ใช่ว่าจะแกลังเราระ...
-นางเอกคนนี้ทำไม่ได้เล่นบ่อย เขาว่า
ค่าตัวถูกกว่าคนอื่น...
-ด.ช.ลัญชัยเรียนหนังสือไม่เก่ง คง
หัวทึบละซี....
-กระเพราสามลิ่มthonตั้งค์ มันโกร
ชัดๆ...

หลายๆ เรื่อง หลายๆ เหตุการณ์
จำเลยจะไม่มีโอกาสแก้ตัว
แต่เราก็ตอกลิ่มลงไปเรียบร้อย!

“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล”...

ฝึกฝนให้เราหัดมองหลายๆ ด้าน อย่า
จนลึกมุมเดียว

ฝึกฝนให้เราฉลาดเฉลี่ยว รู้จักเก็บ
ข้อมูลหลายๆ ด้าน

ฝึกฝนให้เราไม่เป็นน้ำชาลันถัว
ปฏิเสธข้อมูลเพิ่มเติม

“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล”...

เมื่อเขาไม่มีโอกาสแก้ตัว
เมื่อจำเลยไม่มีโอกาสแก้ต่าง
เราจึงต้องระวังการ “ปรักปรำ”
ระวัง “การใส่ร้ายป้ายสี”
“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล”...

เราไม่ต้องการให้ตัวเองมองແร้ร้าย
แต่ก็ใช่ว่าต้องการให้มองในแบบเดียว!
สิ่งที่ต้องการคือ “สิ่งที่ถูกต้อง”
มองความจริงตามความเป็นจริง
เศรษฐีก็มีใช่ว่ามีเหตุเดียวที่ทำให้เขา
เป็นเศรษฐี เพราะมีชีวิตมีหลายองค์
ประกอบ

คนฉลาดก็มีใช่ เพราะเขาเกิดมาแล้ว
ฉลาด แต่ยังมีอีกหลายเหตุที่ส่งเสริมให้
เขาน่าดู

“เรื่องนี้...มีหลายเหตุผล”...

เตือนตน-เตือนจิต เล่นทางชีวิตอีก
ยาวไกล ชีวิตยังต้องเรียนรู้อีกมากมาย
มหาศาล

จะรอดพ้นทุกเข่านรก ต้องมีปฏิภัติ
ให้พรีบ

ต้องมีการเรียนรู้ลิ่งใหม่ๆ
อย่าพอใจข้อมูล “หางอึ่ง” แต่ยังมี
ข้อมูลอีกหลายข้อมาเติมเต็มให้กับชีวิต
ชีวิตต้องรอบคอบกว่านี้ใช่ไหม ?

สถานีโทรทัศน์ “บุญนิยมทีวี” เปลี่ยน
ความถี่ในการออกอากาศใหม่
ที่ค่าความถี่ ๓๔๐ Symborate
๓๐,๐๐๐ แนวตั้ง (v) Video PID:๒๕๙
Audio PID : ๓๔๑
ทางดาวเทียมไทยคม ๖ ระบบ C-
Band (ajan)

กล่องรับยี่ห้อที่มีระบบ OTA
ตั้งต่อไปนี้ ดูได้แล้ว Big4, infosat,
idea Sat, Thaisat หมายเลขช่อง
๑๗๔

Psi ช่อง ๒๔๐

Gmmz HD ช่อง ๑๔๕

ชุมภาพ HD ที่ www.boonniyom.
tv และ ชุมภาพ SD ที่ www.fm-
tv/mobi เลือกช่อง ๓ - เว็บไซต์ชน
ออนไลน์

- ชมรายการย้อนหลังที่

www.youtube.com/thaifmtv

-facebook :

[www.facebook.com/
boonniyomtelevision](http://www.facebook.com/boonniyomtelevision)

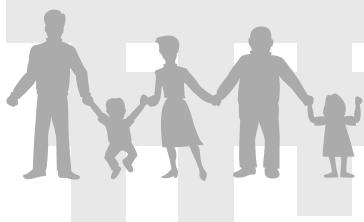
-App Store พิมพ์ค้นหา กองทัพ
ธรรมFP หรือบุญนิยมทีวี
ติดต่อกับชาวอโศกบุญนิยมได้ที่

[http://www.asoke.info/
01Religion/Buddhastan/
index.html](http://www.asoke.info/01Religion/Buddhastan/index.html)

<http://www.asoke.info/> เว็บไซต์
หลักชาวอโศก

ติดตามหนังสือออนไลน์ชาวอโศก
ได้ที่ <http://ebookasoke.blogspot.com/>

● กอง บ.ก.

ວິຄາສາ ປຣມາ ດັບຕົກ

ບົນລອບຄາມທີ່ຄຸນຜູ້ອ່ານຕອບກຳບັນໄປໃຫ້ແລ້ວບາງສ່ວນ ມີຫລາຍເຮືອງຮາວທີ່ນໍາຈະນຳມາຄຸງກັນຕາມປະສານທີ່ຄົບຄຸ້ນກັນມານານ ຜູ້ຕອບແບບລອບຄາມລ້ວນອາຍຸເລຍວ້ຍກາລາງຄນໄປແລ້ວ ແລະໄມ່ນ້ອຍທີ່ເລຍວ້ຍເກເຊີຍຄນໄປແລ້ວດ້ວຍ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະອ່ານດອກຫຼັກກັນມານານມາກໆ ຈຶ່ງທາໃຫ້ເກີດຄອລັມນີ້ຂຶ້ນມາ

ຄວາມເພີ່ມສາරະຂອງກາໝາບາລືສັກໜີ່ໜ້າ ອາຈເປັນຄຳທີ່ປະໂຍດສັ່ນໆ ເພື່ອລືບທອດກາໝາຂອງພະລັມມາລັມພຸທ່ອເຈົ້າ ອັນເປັນກາໝາທີ່ທຽບຄຸນຄ່າ

ຂ້າວາຊກາຮູ້ທີ່ຈາກຫນອງຫຼັກໄໝ

ແນະນຳໃໝ່ມີສັນພົມທີ່ຮຽມມະເລີ່ມລະຄຳ ທີ່ກ່ຽວກົງການອືບຍາຍຄວາມໝາຍຂອງຄຳກາໝາບາລືທີ່ກ່ຽບທສວດມນຕົ້ນໆ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈໆຢ່າຍ

ອັນພນ ທ່ອນາຄ / ຂອນແກ່ນ

เราจะใช้คอลัมน์นี้แนะนำการใช้ภาษาบาลีคร่าวๆ ให้หน้าถึงหน้า และอธิบายศัพท์ธรรมะหนึ่งคำ

ภาษา

เริ่มต้นด้วยประวัติภาษาบาลีเลยแล้วกัน

ภาษาบาลีเป็นภาษาถิ่นของอินเดีย ประเทศคันเดียมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล จึงมีภาษาถิ่นมากมาย บางข้อมูลระบุว่ามีมากกว่าหนึ่งพันภาษา แต่เว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ บอกว่ามี ๔๐๘ ภาษา เป็นภาษาราชการ ๒๗ ภาษา (http://sameaf.mfa.go.th/th/country/south-asia/tips_detail.php?ID=2162) เดิมคำว่า “บาลี” ไม่ใช้ชื่อของภาษา แต่หมายถึงภาษาที่ใช้บันทึกสอนของศาสนาพุทธและศาสนาเชน ผู้ที่นับถือพุทธศาสนาส่วนใหญ่เชื่อว่า บาลีคือภาษาของชาวมคธ ซึ่งอยู่ทางใต้ของแคว้นพิหารปัจจุบัน เพราะพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่กรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของแคว้นมคธนานกว่าที่อื่น คงจะทรงใช้ภาษามคธ ในการเผยแพร่พุทธศาสนา ภาษาของชาวมคธเชื่อว่า มาคธ (Mgadha)

(<http://staff.buu.ac.th/~subhrang/208321/phist.htm>)

ภาษาบาลีไม่มีภาษาเขียน ประชาชนที่นับถือพระพุทธศาสนาและรับภาษาบาลีมาใช้ด้วย ก็จะใช้อักษรของตนเขียนภาษาบาลี คนอินเดียใช้อักษรเทวนคร รี คนจีนใช้อักษรจีน คนไทยใช้อักษรไทย

พระไตรปิฎกเล่ม ๓ ข้อ ๑๘๐ กล่าวถึงพระภิกษุ ๒ รูปเห็นว่าพระภิกษุ ทั้งหลายมาจากเชื้อชาติและตระกูลต่างๆ กัน กล่าวพระพุทธพจน์ด้วยภาษาของตน อาจจะทำให้พระพุทธพจน์เพี้ยนไปได้ จึงกราบทูลพระพุทธเจ้าขอใช้ภาษาลันสกฤตกล่าวพระพุทธพจน์ พระพุทธเจ้าทรงไม่อนุญาต และทรงตราพระวินัยว่าพระภิกษุผู้ได้กล่าวพระพุทธพจน์ด้วยภาษาลันสกฤต ต้องอาบัติทุกกฎ (เป็น

ความผิดเล็กน้อย) ทรงอนุญาตให้พระภิกขุกล่าวพระพุทธ公约น์ด้วยภาษาของตน

คำว่าภาษาของตน ก็คือภาษาถิ่น พูดง่ายๆ ก็คือไปเผยแพร่พระศาสนาที่ไหน ก็ใช้ภาษาถิ่นนั้น คนในท้องถิ่นจะได้เข้าใจ

๒๙

เมตตา เขียนอย่างนี้เป็นภาษาบาลี หมายถึง ความปรารถนาดี ความเป็นมิตร ไม่ตรีจิต ที่จริงคำว่า มิตร และ ไมตรี ก็คือเมตตา นั่นเอง แต่เป็นภาษาลันลักษณ์

เมตตาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่สุดของความเป็นมนุษย์ ทำให้เราเอื้อเฟื้อกุญแจ กัน ไม่เบียดเบี้ยนกัน เมตตาจะเป็นล่วนหนึ่งในหมวดธรรมหลายๆ หมวด เช่น สารานุัยธรรม ๖ (ธรรม ๖ ประการที่ทำให้รีบถึงกัน) ประกอบด้วยเมตตา ภัยกรรม เมตตามารวจกรรม เมตตามโนกรรม สารารณ์คี สิลสามัญญา และทิฏฐิ สามัญญา ศีล ๕ ที่ชาวพุทธทั้งหลายรู้จักกันดี ก็มีเมตตาเป็นพื้นฐาน ด้วย ความปรารถนาดีต่อกัน

คนเราจะงดเว้นการปฏิบัติต่อกัน ๕ ประการ คือ

๑. การทำร้ายชีวิตกัน

๒. การถือเอาทรัพย์สินที่เจ้าของไม่ได้ให้

๓. การประพฤติผิดในบุตรภารายของเข้า

๔. การกล่าวต่อ กันด้วยถ้อยคำเท็จ ล้อเลียน หยาบคาย และไร้สาระ

๕. การเสพสิ่งเสพติด

อีกหมวดหนึ่งคือกุศลമูล (รากเหง้าของความดีงาม) ๓ ประการ คือ อโລกะ (ความไม่โลภคือจัคคะ ความเลียลลະ) อโโหส (ความไม่โกรธคือเมตตา ความปรารถนาดี) อโมะ (ความไม่หลงคือปัญญา ความรู้รอบ)

วิธีตรวจสอบตนของเจ้าฯ ว่าเป็นผู้มีเมตตาจริงหรือไม่ ก็เพียงทบทวนว่า ความคิด การพูด การกระทำของเรามียั่งเมี่ยนให้คราวหนึ่งเปล่า รวมทั้งเมี่ยนตนของใหม่ อย่างลืมเมตตาตนของด้วย

ดุสกัน

๑. ควรаниц์ดำเนินการกับบุนนาคมลังกันเชื่อองคนในครอบครัว
๒. อดีตบุนนาคมวินิจฉัย ๔ โถบลํะเอี้ยด พร้อมการบัญชีตัวอิํ โถบเหลา หลักอุบากษา ซึ่งเท่าใจได้หากที่สุด
๓. อดีตบุนนาคมธรรมสำคัญอันเป็นหลักใจของทุกศาสตรา เช่น อริยสัจ ๔ ให้เท่าใจได้บ้าง
๔. วิเคราะห์วิจารณ์ทุกสารบัญแม่อปงและทุกสารก้วัลก โถบใช้หลักธรรมในทุกศาสตราเป็นฐานในการวิเคราะห์

สุดา ภักษา/กกม.

เดียวหาคนเขียนเนื้อหาตามนี้ แล้วจะพยายามนำเสนอต่อไป ยกเว้นเนื้อหาในข้อ ๔ ถ้าวิเคราะห์ลึกๆตามลักษณะรวมว่าทุกอย่างเกิดมาแต่เหตุ ผู้เขียนอาจถูกเรียกไปปรับรับทัศนคติได้ ไม่อย่างนั้นก็ต้องวิเคราะห์เผินๆ ก็จะไม่ทำให้เข้าใจอะไรเพิ่มขึ้น ไม่เกิดประโยชน์อะไร

□□□

บัญชีปุทธศาสนาเส็บทึกก่อนที่บ้านแม่อปงจะสิ้นวาล ทุกศาสตราเรือ ศาสราจันต์อ่องเป็นแหล่งให้ฝึกหัดอาสาจักน นากศาสราจันต์แล้วแล้วจะสอน ในต่อได้อย่างไร

สมชาย วิเชียรผลษา/บัตร์รัชบ

ปัญหานี้ก็เป็นอีกปัญหาที่ถ้าตอบแล้ว อาจถูกเรียกไปปรับทัคคณคดิ เพราเวลาเราก็เข้าปัญหาอะไร ก็ต้องหาสาเหตุของปัญหา ตรงนี้แหละที่จะกระทบกระเทือนกันหลายฝ่าย ซึ่งคงยากที่จะมีใครยอมรับได้ ก็เลยคิดไม่ออกรว่าจะเริ่มต้นการปฏิรูปอย่างไร เช่นเดียวกับการปฏิรูปการศึกษา ถ้าไม่ปฏิรูปครู แล้วจะสอนนักเรียนให้ดีได้อย่างไร เคยอ่านหนังสือพบท้อความว่า ใครๆ ก็ยอมรับว่า จะต้องมีความเปลี่ยนแปลง แต่ใครๆ ก็ไม่กล้าเปลี่ยนแปลงตนเอง

□□□

๑. ทุกคราสนาเมืองระทุกเจ้าตัวรัฐนแล้วนำกสอนทุกชนชั้น ทำในสีน้ำเงิน
น้ำเงินสีน้ำเงิน เช่น ธรรมการ ธรรมบุตร นิมนต์ฯ ฯ

๒. เราใช้กรอบปั้นให้ทุกคราสนาเป็นคราสนาประจ忙ติให้ แต่คนให้กัน
กันนับถือคราสนาทุกคนปั้นแตกแยกกันอยู่ ใช้โนเชื้อเชิญ วันข่าวเป็นการตลาด
แห่งราชรัฐบาลใหญ่ในฝั่งบ้านบ้านช่วงแผล

๓. ศาสตราจารย์เต้ลังก์เก้าทำไม่ให้แม่ล่อนกัน เช่น ภาคเหนือตอนบน นลัป
ทำบุญจะภักดีสืบสานต่อ ต่อสืบสานต่อทุกคราสนาปั้น ก่อน เป็นต้นของราบเนินดูแล

สวัสดี ขออนุสัตติ/เชิญราย

๑. มีหลายเหตุผล เช่น ผู้สอนสอนตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งแต่ละท่านอาจเข้าใจไม่ตรงกัน (สมัยพุทธกาล เมื่อครุยลัยว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ถูกหรือผิดอย่างไร ก็กราบบุลตามพระพุทธองค์ได้ แต่หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ต่างคนก็ต่างเชื่อตนเอง) บางทีก็สอนโดยมีเบื้องหลัง kob แฟง ทำให้ไม่สามารถพูดลิ่งที่ถูกต้องทั้งหมด สำหรับผู้ฟัง บางทีก็รับฟังเฉพาะส่วนที่ตรงกับความเห็นของตน ตีความลิ่งที่ได้รับฟังตามความพอใจของตนเอง เจตนาบิดเบือนคำสอนเพื่อประโยชน์ของตนเอง

วิชาการต่างๆ ก็ทำนองเดียวกัน นักวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันได้ ผู้ฟังจะเชื่อใคร ต้องใจร่ำเริงให้ดี และคึกคักให้กว้างขวางลึกซึ้ง ทดลองปฏิบัติ ให้เข้าใจจริง จึงจะเกิดปัญญา และไม่สงสัยอีกต่อไปว่าใครพูดจริง

๒. ความแตกต่างต้องมีอยู่แล้วตามธรรมชาติ และมีอยู่ตั้งแต่ลักษณะการ ไม่ต้องกังวลใจ ขอเพียงเราแต่ละคนศึกษาพุทธธรรมให้ลึกซึ้ง และปฏิบัติให้ตรง ตามหลักพุทธธรรม เริ่มต้นที่เมตตาธรรม เมตตาต่อ กันให้มาก

๓. ส่วนใหญ่ไม่ใช่ศาสนพิธี แต่เป็นพิธีที่มีเป้าหมายต่างๆ กัน แล้วใช้ศาสนบุคคลเป็นเครื่องมือให้ได้รับความเชื่อถือ เช่น การทอดผ้าป่าหนังสือเพื่อล่งเสริม การอ่าน การบรรยายต้นไม้เพื่อป้องกันภัยตัดต้นไม้ แต่ละพื้นที่สร้างพิธีใหม่ๆ ขึ้นมา ก็ Leyไม่เหมือนกัน แม้แต่พิธีอุปสมบทเหมือนกัน ยังมีรายละเอียดต่างกัน เพราะญาติโยมเพิ่มเติมงานสนุกสนานเข้ามาตามกิเลสของเจ้าของงาน เพื่อกินพุทธบัญญัติ

<p>พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า การนอน เมฆุน ความเสียดدمัวมา สาม อย่างนี้ไม่มีความเต็ม ความพอ ไม่มี ความอิ่ม อย่าติดการนอน อย่าคิดว่า จะแก้การนอนด้วยการนอนให้หาย ง่วง ไม่มีหายง่วง ยิ่งนอนยิ่งติด เรา ต้องลดลง กำหนดเวลาให้ตัวเองนอน ให้ได้ ต้องฝึกจริงๆ</p>	<p>การกำหนด ธรรมดาวิเคราะห์กำหนด เวลาตื่น ยิ่งนอนมากยิ่งติดมาก ธรรมดาวิเคราะห์ ของนักปฏิบัติธรรมพอจะสามารถลงได้บ้าง ละ พยาบาทลงได้บ้าง จะเริ่มติดถึงมิหรือ ติด นอน ติดง่วง ยิ่งนอนก็ยิ่งอยากนอน ไม่มี หายง่วง ยิ่งง่วงเท่าหวานอน เพราะฉะนั้น เราจะต้องฝึก ต้องตัด สำหรับคนปกติ วัน หนึ่งนอน ๖-๘ ชั่วโมง ก็มากเกินพอแล้ว</p>
--	---

นักปฏิบัติธรรมต้องฝึกหาริษยา - โยคะ ต้องกำหนดการนอน กำหนด การตื่น นอนให้มีสติ เรียกว่า ในนอน มีตื่น และฝึกไปจนในตื่นนั้นมีพัก มีหยุด ซึ่งเป็นธรรมะขั้นลุณขั้นไปเรื่อยๆ

อย่างนอนกลางวัน กลางวันเป็นเวลา ทำงาน นอนกลางคืน นอนให้พอตี นอนพัก ให้ลินิก

เรียนเรียงจากหนังสือเจริญชีพตัวยการร้าวฯ

● สมณะโพธิรักษ์

บ่นบานขอ

(อายาจิตภัตตชาดก)

*บ่นบานขอพที่จัดตั้งขึ้น
ขอให้มีความเจริญรุ่งเรือง
และเป็นที่น่าเชื่อถือของ
ชนชาวไทยทุกคน ให้คงอยู่นานๆ.

เมื่อเวลาทำบุญ (การชำระกิเลส) ทำการบ้าน (การลละให้) บางคนมักจะ
อธิษฐาน(ตั้งจิตมั่น) ขอโน่น...ขอนี่... แลกกับเงินทองข้าวของที่ตนทำการบ้านไป เช่น
ขอให้รวย ขอให้ถูกหวย ข้อให้ค้าขายเจริญรุ่งเรือง ขอให้ได้คู่ครองดี ขอให้ลูกดี
ขอให้หายเจ็บป่วย ฯลฯ

แต่...บางคนยังไม่ทันได้ทำการบ้านอะไรเลย ก็บ่นบานอ้อนวอนขอต่อเทพเจ้า
ขอต่อเทวดา ขอต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ให้ตนได้สำเร็จผลสมดังใจหมายก่อน
แล้วค่อยจะมาแก้บนทีหลัง พวคนี้จัดอยู่ในประเภท “พ่อค้าหัวใส” คิดว่าการทำ
ทานเหมือนธุรกิจลงทุนทำการค้า จึงไม่ยอมเลี่ยเบรี่ยบ (ที่จริงคือไม่ยอมเลี่ยลละ)
เลย แม่กับเทวดาก็ตาม นั่นคือ หากตนไม่ได้ผลประโยชน์สมปรารถนา เทวดาก็
ต้องอดด้วย ไม่ได้แอบมเหมือนกัน

แต่แท้จริงนั้น ในพุทธศาสนาพระพุทธองค์ทรงสอนให้ทำทาน ด้วยการเสียสละออกไป อันคือการยอมเสียเปรี้ยบนั้นเอง ไม่ใช่เอาวัดเอาเปรี้ยบ ไม่ใช่ลงทุนทำทานน้อยๆ แต่ขอลาภ-ยศ-สรรเลิริญ-สุขมากๆ

ตั้งนั้นที่ถูกต้องแล้ว เมื่อทำทานเสียสละออกไป อย่าหังผลตอบแทนกลับคืนเลย ผลทานเหล่านั้นจะตอบสนองเราเอง ตามผลบุญ(การชำระกิเลส) ที่เราได้กระทำไว้ โดยไม่ต้องบนบานอ้อนวอนร้องขออะไรเลย

เพราะ “การบนบานขอ” หรือแม้ “สวามนต์ขอ” ก็ไม่ทำให้เราได้ลิ่งนั้นจริง มีแต่การลงมือกระทำจริงเองเท่านั้น จึงจะทำให้ได้ลิ่งนั้นจริงๆ นอกนั้นแล้ว ไม่มีลิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นใดมาดลบันดาล ให้เกิดความลำเร็วแก่เราได้จริงเลย

สมดังพระพุทธองค์ตรัสสอนไว้ว่า

“สิ่ง ๕ ประการนี้ น่าประทาน
น่าได้ น่าก่อใจ หาได้จากในโลก ตือ^๑
อาบุ ผิวพรรณ สุข บด สวารด
亥 ไม่ได้กล่าวว่า สิ่งทั้ง ๕ นี้
จะนำไปได้ทางแต่แห่งการอ้อนแวง
หรือทางแต่แห่งความปราทาน
ก็ถ้าอ้อนแวงแล้วได้
ปราทานเอาก็แล้วก็ได้
ในโลกนี้จะไม่ได้เสื่อมไปจากอะไรได้เลย
ตั้งนั้นดูได้ต่อไปการอาบุ ผิวพรรณ
สุข บด สวารด จึงไม่ควรอ้อนแวง
ไม่ควรเหลวไหลลิ่งสิ่งนี้ๆ
หากต้องการสิ่งนั้นๆ แล้ว

ก็เป็นประพฤติบปริบติดนิ้วเป็นไปเกือบสิ่งนั้นๆ
เทราดูนั้นแม่ก็อบปริบติดแล้ว
บ่อมเป็นไปเกือบในได้สิ่งนั้นๆ
และดูนั้นบ่อมได้ในสิ่งนั้นๆ

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๔ “อิภิสุสตร” ข้อ ๔๓)

สมัย พุทธกาลนั้นเอง หมู่มหานาเป็นอันมากมีความเห็นผิด(มิจชา
ทิฏฐิ) เชื่อถือกันว่า หากกระทำพลีกรรม(การบูชาบวงสรวง) บูชาแก่เทวดา แล้ว
บนบานขอสิ่งใด ก็จะได้ผลสำเร็จในสิ่งนั้น

ด้วยเหตุนี้เอง จึงมีพวกรพอค้าจำนำวนมาก เมื่อจะไปทำการค้าขายในที่เดียว
ก็จะมีการให้ช่าลัตต์ต่างๆ เอามาทำเครื่องบูชาบวงสรวงแก่เทวดาทั้งหลาย แล้ว
อ่อนแหนบบาน(ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วย เมื่อสำเร็จจะให้ของตอบแทน) ว่า

“หากพวกรข้าพเจ้าค้าขายได้ผลดี เดินทางไปกลับปลอดภัย ไม่มีอุบัติเหตุ
ขัดข้อง ไม่มีเหตุร้ายใดๆ มากลั่กรายแล้ว พวกรข้าพเจ้าก็จะกระทำพลีกรรมให้
แก่ท่านอีก”

บนบานขอไว้อย่างนี้แล้ว เหล่าพ่อค้าก็พากันแยกย้ายไปตามเส้นทางค้าขาย
ของตน ครั้นพวกรเข้าทำการค้าขายลินค้าของตนหมดแล้ว ได้ทรัพย์สินเงินทอง
สมใจ เดินทางกลับถึงบ้านอย่างไร้ อันตราย ก็เกิดความเห็นผิดลำคัญเอาเอง
ว่า

“ผลประโยชน์และผลสำเร็จได้รับเรื่นอย่างนี้ ก็เพราะล้วนเกิดจาก
อำนาจของเทวดา ช่วยคุ้มครองรักษาตนเอง”

พวกรเข้าจังยิงลังให้ฟ้าสัตว์มากมาย ทำเป็นของเซ่นไหว้บูชา เพื่อเป็น พลิกรรมแก้บนแก่เทวดาทั้งหลายนั้น ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ บรรดาภิกษุได้รู้ได้พบ เห็นเข้าแล้ว ก็นำไปถูลามากับพระผู้มีพระภาคเจ้า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ การอ้อนหวานบนบานศาลกล่าว ขอเอออย่างนี้จะ ได้จริงหรือ จะสำเร็จประโยชน์ด้วยพลิกรรมเยี่ยงนี้หรือ”

พระศาสดาทรงรับฟังแล้ว ก็ได้ตรัสอดีตชาดกเรื่องหนึ่งแทนคำตอบ

ในอดีตกาล มีกุญแจพิ(ผู้มั่งคั่งร่ำรวย)คนหนึ่ง อาศัยอยู่ในแครัวกาลี ก่อน ที่เขาจะเดินทางไกลไปทำธุระยังที่อื่น ก็มักจะบนบานขอและให้สัญญาียนยัน ต่อเทวดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งลงลิตรอยู่ที่ดันไทรไกลปะตูบ้านของตนว่า

“ข้าแต่เทพผู้ศักดิ์สิทธิ์ ขอได้โปรดคุ้มครองให้ข้าพเจ้าเดินทางโดยปลอดภัย ทำกิจได้สำเร็จลุล่วง สมดังใจประทานด้วยเลิด เมื่อกลับมาแล้ว ข้าพเจ้าจะ

กระทำพลีกรรมอย่างเลิศแก่ท่าน”

ขณะนั้นเอง รุกขเทวดา(คนจิตใจสูงที่ค้อยดูแลรักษาต้นไม้) ชีว์สถิต ณ ต้นไทรนั้น ได้เห็นพิธีกรรมการแก็บน้อย่างนี้แล้ว อดไม่ได้ที่จะเกิดความเมตตา สงสารขึ้น จึงแสดงอาぬภาพประภูตัว ยืนอยู่ที่ค่ำบปไม้ แล้วกางรากับกบกู่มีพื้นนั้น

“ท่านกูญพึงฟังคำของเรา แท้ที่จริงท่านบนบานคากล่าวขอให้สม
ประณาน แล้วได้กระทำแก้กับน เป็นให้หลุดพ้นจากคำลัญญาทีบนบานขอไว้นั้น
แต่การทีท่านแก้กับนอยู่ด้วยวิชช่าแล้วตัวตัดชีวิตอย่างนี้ ท่านกลับจะมีนาปกรรม
หนัก เพราะการแก้กับนอย่างนี้ เป็นนาปกรรมหนักทีจะผูกมัดแน่น ติดตาม

คนพาลไปในกาลข้างหน้า

ส่วนผู้ที่เป็นนักปราชญ์(คนมีปัญญาครอบรู้)นั้น จะไม่บนบานอ้อนวอนขอด้วยการกระทำอย่างนี้เลย”

รุกษาedaแสดงธรรมแก่ก្នុងพีและหมู่ชนในที่นั้น ให้บังเกิดความเห็นที่ถูกต้อง(สัมมาทิฏฐิ) ได้รู้แจ้งความจริงแล้ว

นับตั้งแต่นั้นมา มวลมหาชนก็พากันงดเว้นพลีกรรม ที่ได้มาด้วยปาณฑิต-บำาต(การฝ่าลัตว์ตัดชีวิต) ต่างก็หันมาประพฤติธรรม ถือศีลลดอายุขัยของตน

พระศาสดาตรัสชาดกนี้จบแล้ว ตรัสว่า

“รุกษาedaในสมัยนั้น ก็คือเราตถาคตบัณฑิءอง”

● 诏命

พุธ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๓/ช้อ ๑๙)

อรรถกถาแปลเล่ม ๔๔/หน้า ๒๓๗)

○ พระพุทธองค์ตรัส

มีการยimirรคองค์ ๔ ในธรรมวินัยนี้เท่านั้น

จึงมีสมณะที่ ๑ คือ พระโสดาบัน

จึงมีสมณะที่ ๒ คือ พระสกทาคามี

จึงมีสมณะที่ ๓ คือ พระอนาคตมี

จึงมีสมณะที่ ๔ คือ พระอรหันต์

ลักษณะนี้ ว่าจากสมณะผู้รู้ทั่วถึง
ทราบได้มีกิจขุปฏิบัติถูกต้องอยู่
ทราบนั้นโลกจะไม่ว่างจากพระอรหันต์

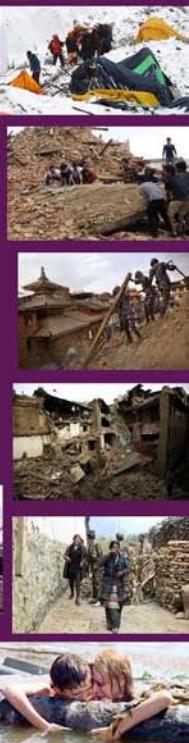
(พระไตรปิฎกเล่ม ๑๐ “มหาปรินพานสูตร” ช้อ ๑๓๔)

๔ ความเบิกบาน ร่าเริง สนายใจ นั้นแหลกคือพุทธะ
แต่ความหมักหมมเรื่องไม่สนายใจ
วุ่นใจไว้ในจิตนั้นต่างหาก คือกิเลสตัวสำคัญร้ายกาจ
จะต้องรู้จักกิเลส แล้วสาหัสเหตุมันให้ได้
และทำความเข้าใจมันให้ถึงที่สุด
แล้วเราจะโปรดังใจ เบิกบาน ร่าเริง สนายใจ เป็น “พุทธะ”

๕ ทุกขณะจะ...
เราจะต้องพยายามรู้จักการมณีของเรารอยู่เสมอ
เมื่อการมณีจิตขณะจะไม่เป็น “พุทธะ”
เราจะต้องรับแก่ไข ปรับปรุง เปลี่ยนมัน
มาสู่ความเป็น “พุทธะ” ที่ยิ่งที่แท้ให้ได้เสมอๆ
นั่นคือ บทฝึกหัดไปสู่นิพพานที่จริง

สมชาย ธรรมชาติ

หลายแผ่นดิน พินเคลื่อน เตือนชาโลก
 เกิดเหตุการณ์ วิบโยค ชวนโศกคัลย์
 ภูเขาไฟ ใกล้ระเบิด เกิดพวยควัน
 เกิดแผ่นดิน ยกซัน น่าหวั่นใจ
 แม้แผ่นดิน หงายกล ให้วสันน
 มนุษย์ชน ช่วยกัน ไม่หวั่นไหว
 ต่างพื้นที่ เกิดเหตุ มีนาทภัย
 ต่างร่วมส่ง บังจัย ไปช่วยพลัง
 ไม่มีแยก แผ่นดิน หรือถินที่
 ความประนี ไม่มี ขอบเขตขัณฑ์
 ช่วยสุดมนต์ ส่งใจ ไปช่วยกัน
 มีทรัพย์เหลือ เพื่อบัน เป็นน้ำใจ
 มนุษย์น้อย เก่งแแคไหน ไร้อ่านใจ
 ไม่อ้าฝืน ธรรมชาติ อันยิ่งใหญ่
 จะเอาเปรียบ เหี้ยบยำ กันทำไม่
 รักกันไว ดีกว่า อย่าจากพัน

ส่งใจ
 ไป
 เนปาล

พีคนดี
 ๒๖ เมษายน ๒๕๕๗